

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

Eide, 15.november 2016

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 6/16
TID: 22.11.2016 kl. 13:00
STED: Nye Formannskapssal, Eide rådhus

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 31/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 20.SEPTEMBER 2016
PS 32/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 33/16	DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016
PS 34/16	KOMMUNEREFORMEN – STATUS OG VIDERE PROSESS
PS 35/16	VIRKSOMHETS BESØK
PS 36/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 37/16	EVENTUELT
PS 38/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.NOVEMBER 2016

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mob 99160260.

E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Kåre Vevang (s)
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Ordfører
Rådmann
Møre og Romsdal Revisjon IKS

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1551/06
Arkiv: 033&17
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 15.11.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 31/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 20.SEPTEMBER 2016

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 20.september 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med møteleder velges:

1. ....
2. ....

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen. Protokollen godkjennes formelt i påfølgende møte samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen sammen med møteleder.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 4/16
Møtedato: 20.09.2016
Tid: kl 13.00 – kl 15.45
Møtested: Nye Formannskapssalen, Eide rådhus
Sak nr: 22/16 – 30/16
Møteleder: Kåre Vevang, leder (Ap)
Møtende medlemmer: Synnøve Egge, nestleder (H)
Willy Farstad (H)
Oddbjørg Hellen Nesheim (Ap)
Forfall: Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
Ikke møtt: Ingen
Møtende vara: Ingen. Varamedlemmer var innkalt, men hadde meldt forfall
Fra sekretariatet: Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen: Anny Sønderland, forvaltningsrevisor
Av øvrige møtte: Lill Tove K Gammelsæter (i sak PS 30/16)

Møteprotokollen signeres og godkjennes i neste møte.

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til innkalling og sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 22/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21.JUNI 2016
PS 23/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 24/16	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019
PS 25/16	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019
PS 26/16	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2017 FOR KONTROLL OG TILSYN
PS 27/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1.HALVÅR 2016
PS 28/16	REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2016
PS 29/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 30/16	EVENTUELT

PS 22/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21.JUNI 2016
----------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 21.juni 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med leder ble følgende valgt:

1. Synnøve Egge
2. Oddbjørg Hellen Nesheim

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte. Leder framsatte forslag på følgende medlemmer til å skrive under møteprotokollen fra møte 21.juni 2016:

1. Synnøve Egge
2. Oddbjørg Hellen Nesheim

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet. (4 voterende)

PS 23/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
----------	--------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Referatsaker:

- RS 09/16   **Driftsrapport Eide kommune 1.tertial 2016**
Protokoll fra Eide kommunestyre 16.06.2016, sak PS 16/80 (vedlagt)
- RS 10/16   **Kommunereformen – Endelig vedtak om ny kommunestruktur i Eide kommune**
Protokoll fra Eide kommunestyre 16.06.2016, sak PS 16/82 (vedlagt)
- RS 11/16   **Informasjon om etablering av nytt revisjonsselskap og avvikling av det gamle.**
Brev til kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2 datert 29.06.2016 (vedlagt)
- RS 12/16   **Årsmelding 2015 – kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal** (vedlagt)
- RS 13/16   **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 07.09.16** (vedlagt)
- RS 14/16   **Kontrollutvalget i Eide - Nyvalg av 2.varamedlem 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 31.08.2016, sak PS 16/91 (vedlagt)
- RS 15/16   **Avvikling av ØSO (Økonomi, struktur og organisasjonsutvalget)**
Protokoll fra Eide kommunestyre 31.08.2016, sak PS 16/92 (vedlagt)
- RS 16/16   **Reglement for ettergodtgjøring – ordfører**
Protokoll fra Eide kommunestyre 31.08.2016, sak PS 16/95 (vedlagt)

Orienteringssaker:

OS 16/16   **Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Eide kommune**
Fylkesmannen har meldt om et tilsyn 18.10.2016 på nevnte område (vedlagt)

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (4 voterende)

PS 24/16	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til Eide kommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, og gir kontrollutvalget fullmakt til å prioritere mellom tema som er beskrevet i planen.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretæren redegjorde for saksgang frem til bestilling av et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Forvaltningsrevisor Anny Sønderland redegjorde for prosessen frem til en fremleggelse av overordnet analyse og plan.

Kontrollutvalget hadde diskusjoner rundt temaene i planen, og om en kunne velge tema og prosjekt som flere kommuner kunne dra nytte av, jf. prosjekt som gikk på interkommunale samarbeid der Eide er med. Kontrollutvalget velger å ikke prioritere mellom temaer i planen og sender planen videre til kommunestyret for endelig vedtak.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (4 voterende)

PS 25/16	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalget sitt forslag til Eide kommunes plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å prioritere selskap og selskap som ikke er tatt inn i planen, dersom utvalget finner dette nødvendig.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte om saksgang og prosedyrer.

Synøve Egge ble erklært inhabil i behandlingen som styremedlem i Gassvegen AS. Hun fratradte møtet.

Kontrollutvalget diskuterte muligheten for å gå inn med selskapskontroll i selskap som ikke var heleid, men dette krever tilslutning fra de andre eierne. Dette vil kontrollutvalget komme

tilbake til ved bestilling av selskapskontroll. Kontrollutvalget velger å sende planen videre til kommunestyret for endelig vedtak.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (3 voterende)

PS 26/16	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2017 FOR KONTROLL OG TILSYN
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en ramme på kr 545 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

En tar forbehold om revisjonen sine endelige budsjettall.

Kontrollutvalgets behandling

Synnøve Egge tiltrådte møtet igjen.

Sekretær orienterte om saksgang og prosedyrer. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til forslaget.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (4 voterende)

PS 27/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1.HALVÅR 2016
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport for 1. halvår 2016 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretæren orienterte om at dette dokumentet er en del av verktøyet for «påse»-ansvaret til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget hadde ingen kommentarer til rapporten.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (4 voterende)

PS 28/16	REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2016
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonsplanen for revisjonsåret 2016, sammen med revisors vurdering av uavhengighet, til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretæren orienterte om at også dette dokumentet er en del av verktøyet for «påse-ansvaret» til kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisor Anny Sønderland orienterte litt om overgangen til det nye selskapet midt i revisjonsåret og konsekvenser for kontrollutvalget og kommunen.

Kontrollutvalget hadde ingen kommentarer til revisjonsplanen.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (4 voterende)

PS 29/16	OPPFØLGINGSLISTE
----------	------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget fører opp følgende ny sak på oppfølgingslisten:

Kommunereformen i Eide. Prosessen så langt og den videre prosess.

Kontrollutvalgets behandling

Det var ingen til stede fra administrasjon eller revisjon til å svare ut sakene på oppfølgingslisten. Det var heller ikke mottatt noe skriftlig til sakene. Derfor ble sakene på listen utsatt til neste møte.

Kontrollutvalget viser til sak PS 16/82 i kommunestyret 16.06.2016. Kontrollutvalget ønsker til neste møte og videre møter å følge prosessen med kommunereformen og sammenslåingsprosessen mellom Fræna og Eide. Kontrollutvalget ønsker en orientering fra rådmann og ordfører i neste møte. Sekretariatet informerer rådmann og ordfører om dette.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg i møtet. (4 voterende)

PS 30/16	EVENTUELT
----------	-----------

Valg av varamedlemmer til kontrollutvalget

Kontrollutvalget viser til sak PS 16/91 i kommunestyret 31.08.2016. Der er det nå er valgt 2 varamedlemmer, mot tidligere 3. Den ene av disse 2 varamedlemmene har også signalisert at det ikke har anledning til å møte i kontrollutvalget sine møter. Derfor har kontrollutvalget v/leder skrevet et brev til ordfører der det blir påpekt at kontrollutvalget ikke kan akseptere en varamedlemsrekke som i dag og forventer at det blir fremmet en sak om valg til 3 varamedlemmer, men helst til 5 varamedlemmer. I epost av 15.09.2016 fra ordføreren bekrefter han at han vil arbeide for å få på plass ny vararekkefølge. At ikke 3 vara ble valgt er en glipp som i alle fall vil bli rettet opp.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget ønsker å presisere at kontrollutvalget bør som minimum bestå av 3 varamedlemmer som er mobil til å møte i utvalget sine møter. Aller helst ønsker

kontrollutvalget at varamedlemsrekken består av like mange varamedlemmer som faste medlemmer, det vil si 5 varamedlemmer.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med behandling i møtet. (4 voterende)

Økonomirapport pr. 30.08.2016

Kontrollutvalget ønsket at rådmannen orienterte utvalget om den økonomiske statusen pr. 30.08.2016 selv om det ikke foreligger en politisk sak om 2.tertialrapport. Kontrollutvalget har neste møte 22.11.2016 og utvalget vil ha en så oppdatert status som mulig på nåværende tidspunkt da 2.tertialrapporten (30.8.2016) er «utgått på dato» i neste møte. I rådmannen sitt fravær møtte Lill Tove Gammelsæter fra regnskapsavdelingen med følgende orientering:

Prognose fra enhetsledere gir ved utgangen av juli et merforbruk i enhetene på 7 mill. for hele året hvis samme driftsnivå fortsetter.

Til tross for dette, forventer en regnskapsmessig balanse for 2016. Dette skyldes i hovedsak pensjon, som kan se ut til å bidra positivt med 7-9 mill. kr. Ansvarsområdet selvkost vil også bidra positivt. Ramme, skatt og skjønnsmidler ser ut til å stemme forholdsvis bra med budsjettet.

Tallene er gitt med forbehold om eventuelle endringer en kommer frem til i endelig tertialrapport for 2.tertial 2016.

Det vil bli jobbet med å få budsjettet for 2017 mest mulig riktig. Men vi ser igjen at anslagene fra pensjonsleverandørene gir en mye lavere kostnad enn tidligere forespeilet. Dette må vi prøve å ta hensyn til når budsjettet for 2017 blir lagt.

Kontrollutvalgets behandling:

Kontrollutvalget er bekymret over at budsjettet som kommunestyret vedtar ikke er reellt. Kontrollutvalget mener det er underbudsjettet når det viser en prognose på overforbruk i enhetene på i størrelsesorden 7 mill. kr.

Kontrollutvalget er også forundret over den usikkerhet som er knyttet til pensjonsutgiftene i budsjettet hvert år. Kontrollutvalget vil be kommunerevisjonen om en redegjørelse på området pensjonsutgifter.

Kontrollutvalget vil gjøre kommunestyret oppmerksom på disse forhold i forbindelse med budsjettprosessen for 2017.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med behandling i møtet. (4 voterende)

Ny brannbil i Eide kommune som gave

I forbindelse med 200-årsjubileet til Gjensidige Forsikring har selskapets største eier, Gjensidigestiftelsen, gitt folkegaven «Det store brannløftet» med en samlet verdi på 350 millioner kroner. Dette løftet skal bidra til en ytterligere styrking av det norske brannvesenet. Det gis 12 store mannskapsbiler, 23 fremskutte enheter og én dykkerbil bort som et ledd i å øke brannsikkerheten der det trengs aller mest. Eide kommune var en av de kommunene som søkte, og ble tildelt en ny brannbil til en totalverdi av 4-5 mill. kr av Gjensidigestiftelsen.

Om Gjensidigestiftelsen:

- Norges største finansstiftelse – Etablert i 2007 som allmenntilgjengelig stiftelse og omdannet til finansstiftelse i forkant av børsnoteringen av Gjensidige Forsikring ASA i 2010.
- Største aksjonær i Gjensidige Forsikring ASA med 62,24 % av aksjene.

- Videreformidler sin andel av aksjeutbytte fra Gjensidige i form av kundeforbytte til skadeforsikringskundene i selskapet. For 2014 utgjorde dette rundt 2 milliarder kroner.
- I tillegg til aksjene i Gjensidige forvalter stiftelsen verdier for rundt 17 milliarder kroner.
- Gjensidigestiftelsen deler hvert år ut rundt 200 millioner kroner til allmennyttige prosjekter innen trygghet og helse.
- Siden 2007 har stiftelsen delt ut over 1,4 milliarder til rundt 5200 prosjekter.
- Stiftelsens visjon er å skape et tryggere samfunn.

Kontrollutvalget ser i utgangspunktet på dette som en «gladnyhet». At Eide kommune sin brannberedskap blir styrket uten at det går utover økonomien.

Kontrollutvalget har en «påse-oppgave», der etiske problemstillinger er en del av dette.

Behandling i møtet:

Kontrollutvalget diskuterte temaet gaver generelt, og gaver og binding opp mot etiske dilemmaer. Gjensidigestiftelsen selger ikke forsikringer, men eier 62,64 % av selskapet Gjensidige som selger forsikringer. Det kan reises spørsmål om koblinger mellom disse selskapene sett utenfra. Kontrollutvalget skal bidra til at det er tillit til forvaltningen blant innbyggerne, og da er begrepet uavhengighet vesentlig. Kontrollutvalget ønsker å få belyst utfordringene i dette og vil stille ordfører og rådmann følgende spørsmål:

1. Har kommunen diskutert de etiske sidene ved først å søke og siden ta i mot en gave fra Gjensidigestiftelsen opp mot de etiske retningslinjene for gaver?
2. Ser kommunen utfordringer, eller at spørsmål kan bli reist i tilknytning til dette og at spørsmålet om uavhengighet blir reist jf. § 6.2 i Forvaltningsloven om «særlige forhold som gjør at en kan reise tvil om ens habilitet.....» når valg av forsikringsselskap neste gang står på agendaen?

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med behandling i møtet. (4 voterende)

Kåre Vevang
leder

Synnøve Egge
nestleder

Willy Farstad

Oddbjørg Hellen Nesheim

Sveinung Talberg
rådgiver

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1551/06
Arkiv: 033&17
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 15.11.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 32/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 17/16   **Kontrollutvalget i Eide – Nyvalg av varamedlemmer 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/96 (vedlagt)
- RS 18/16   **Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/97 (vedlagt)
- RS 19/16   **Plan for selskapskontroll 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/98 (vedlagt)
- RS 20/16   **Driftsrapport Eide kommune 2.tertial 2016**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/100 (vedlagt)
- RS 21/16   **Kommunereformen i Eide – Valg av interimfellesnemnd**
Protokoll fra Eide kommunestyre 20.10.2016, sak PS 16/103 (vedlagt)
- RS 22/16   **Protokoll fra møte i styret for Kommunerevisjonsdistrikt 2**
Protokoll fra møte 29.09.2016 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 17/16   **Forum for Kontroll og Tilsyn**
Høringsuttalelse ny kommunelov (vedlagt)
- OS 18/16   **NKRF**
Høringsuttalelse ny kommunelov (vedlagt)
- OS 19/16   **Innkalling til møte i representantskapet for Møre og Romsdal Revisjon IKS**
(vedlagt)

Referatsak

RS 16/34 Protokoll fra møte i kontrollutvalget i Eide 20.09.2016 2016/152-9

PS 16/96 Kontrollutvalget i Eide - Nyvalg av varamedlemmer 2016 - 2019 - justert sak 2016/911-4

Rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre velger nye varamedlemmer til Kontrollutvalget for perioden 2016 – 2019 slik:
  1. Odd Magne Bolli
  2. Ronny Sørseth Dale
  3. Oddbjørg Irene Dyrhaug
  4. Tore Melland
  5. Arnt Inge Skutholm Ødegård.

2. De faste valgte medlemmene fortsetter som før. Kontrollutvalget i Eide kommune 2016 – 2019 blir nå:
  - Kåre Vevang, leder (Ap)
  - Synnøve Egge, nestleder (H)
  - Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
  - Oddbjørg Helen Nesheim (Ap)
  - Willy Farstad (H)

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Ordfører informerte om følgende endringer på innstillingen:
Varamedlem nummer 3. endres fra Oddbjørg I. Dyrhaug til Ingebjørg Eide.

Vedtak - enstemmig

3. Eide kommunestyre velger nye varamedlemmer til Kontrollutvalget for perioden 2016 – 2019 slik:
  6. Odd Magne Bolli
  7. Ronny Sørseth Dale
  8. Ingebjørg Eide
  9. Tore Melland
  10. Arnt Inge Skutholm Ødegård.

4. De faste valgte medlemmene fortsetter som før. Kontrollutvalget i Eide kommune 2016 – 2019 blir nå:
  - Kåre Vevang, leder (Ap)
  - Synnøve Egge, nestleder (H)
  - Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
  - Oddbjørg Helen Nesheim (Ap)
  - Willy Farstad (H)

RS 18/16

PS 16/97 Plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019 2016/1030-2

Kontrollutvalgets innstilling

1. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til Eide kommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, og gir kontrollutvalget fullmakt til å prioritere mellom tema som er beskrevet i planen.

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Vedtak - enstemmig

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til Eide kommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, og gir kontrollutvalget fullmakt til å prioritere mellom tema som er beskrevet i planen.

RS 19/16

PS 16/98 Plan for selskapskontroll 2016 -2019 2016/152-10

Kontrollutvalgets innstilling

1. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalget sitt forslag til Eide kommunes plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å prioritere selskap som ikke er tatt inn i planen, dersom utvalget finner dette nødvendig.

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Vedtak - enstemmig

2. Kommunestyret godkjenner kontrollutvalget sitt forslag til Eide kommunes plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å prioritere selskap som ikke er tatt inn i planen, dersom utvalget finner dette nødvendig.

PS 16/99 Økt bemanningstetthet i barnehagene 2016/977-1

Rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre gir sin tilslutning til saken.
2. Kommunestyret ber rådmannen innarbeide økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage i budsjett 2017.
3. Kommunestyret forutsetter at bruken av vikarer for fravær mindre enn 16 dager opphører, og at ekstraassistentressursene er del av den økonomiske rammen.

Behandling i Oppvekst og kulturutvalg - 26.09.2016

Enstemmig vedtak

4. Eide kommunestyre gir sin tilslutning til saken.
5. Kommunestyret ber rådmannen innarbeide økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage i budsjett 2017.
6. Kommunestyret forutsetter at bruken av vikarer for fravær mindre enn 16 dager opphører, og at ekstraassistentressursene er del av den økonomiske rammen.

Behandling i Eide formannskap - 06.10.2016

Egil Strand (ordfører) kom med følgende forslag:

- Eide kommunestyre tar saken til orientering
- Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvensene ved økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage til videre behandling i budsjettarbeidet 2017.
- Kommunestyret forutsetter at bruken av vikarer for fravær mindre enn 16 dager opphører, og at ekstraassistentressursene er del av den økonomiske rammen.

Votering over forslaget 4 mot 1 stemmer.

Vedtak (4 mot 1 stemme)

- Eide kommunestyre tar saken til orientering
- Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvensene ved økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage til videre behandling i budsjettarbeidet 2017.
- Kommunestyret forutsetter at bruken av vikarer for fravær mindre enn 16 dager opphører, og at ekstraassistentressursene er del av den økonomiske rammen.

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Representanten Egil Ekhaugen (AP) fremmet følgende forslag:

- Eide kommunestyre tar saken til orientering
- Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvensene ved økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage til videre behandling i budsjettarbeidet 2017.

Ordfører tok forslaget til Egil Ekhaugen opp til votering. Enstemmig votering.

Vedtak - enstemmig

- Eide kommunestyre tar saken til orientering
- Kommunestyret ber rådmannen utrede konsekvensene ved økt bemanningstetthet og sommeråpen barnehage til videre behandling i budsjettarbeidet 2017.

RS 2016

PS 16/100 Driftsrapport Eide kommune - 2.tertial 2016 2016/1013-14

Rådmannens innstilling

1. Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.   2. Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

Behandling i Eide formannskap - 06.10.2016

Enstemmig vedtak

- Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.
- Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

✓

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Saken ble behandlet etter PS 16/101

Votering over innstillingen. Enstemmig vedtatt.

Vedtak - Enstemmig

- Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.
- Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

PS 16/101 Finansiering av ombygging av NAV- bygget for 2 ekstra kontorer til lensmannskontor 2016/465-6

Rådmannens innstilling

Eide kommune setter av 300 000 kr for ombygging (2 ekstra kontorer) av lokaler på rådhuset, slik at en samlokalisering av lensmennene i Averøy, Gjemnes og Eide kommune er mulig.

Investeringen finansieres ved bruk av lånemidler. Investeringsbudsjettet blir endret i 2.tertial 2016

Behandling i Eide formannskap - 06.10.2016

Enstemmig vedtak

Eide kommune setter av 300 000 kr for ombygging (2 ekstra kontorer) av lokaler på rådhuset, slik at en samlokalisering av lensmennene i Averøy, Gjemnes og Eide kommune er mulig.

Investeringen finansieres ved bruk av lånemidler. Investeringsbudsjettet blir endret i 2.tertial 2016

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Denne sak ble behandlet før PS 16/100.

Representanten Jarle Ugelstad Klavenes (AP) ber om gruppemøte.

Med hjemmel i Kommunelovens § 16 pkt. 3 gjennomføres nyvalg slik:

- 1. vara til formannskapet John Helge Strand
- Plan og utviklingsstyre Ragnvald Olav Eide
- Teknisk utvalg, nestleder Rangvald Olav Eide
- RDA – styre John Helge Strand
- Harøysund næringspark John Helge Strand
- Byggekomiteén Furutoppen sykehjem, leder Ragnvald Olav Eide

RS 21/16

PS 16/103 Kommunereformen i Eide - Valg av interimfellesnemnd 2016/960-2

Rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre velger følgende interimfellesnemnd med personlige vara:

Fast medlem:

Personlig vara:

1.....	.....
2.....	.....
3.....	.....
4.....	.....
5.....	.....
6.....	.....
7.....	.....
8.....	.....
9.....	.....

2. Interimfellesnemnda skal fungere fram til den faste Fellesnemnda blir valgt etter at Stortinget har vedtatt kommunereformen.
3. Det opprettes et partssammensatt utvalg på 8 personer. 4 fra arbeidsgiver og 4 fra tillitsvalgte. Arbeidsgiver skal ha leder. Eide kommune blir representert med 2 fra arbeidsgiver og 2 tillitsvalgte. Eide kommunestyre velger følgende arbeidsgiverrepresentanter (politisk):
- 1. ....
  - 2. ....

Rådmannen i Eide organiserer valget av de 2 tillitsvalgte fra Eide kommune.
Tilsvarende valg blir gjort av Fræna kommunestyre.

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Representanten Ragnvald Olav Eide (V) krever forholdstallsvalg.

Alle partiene leverte sine forslag til kandidater til fellesnemnda. Hver enkelt forslag ble stemt over.

4. Eide kommunestyre velger følgende interimfellesnemnd med vara:

Vedtak - Enstemmig

Eide kommune setter av 300 000 kr for ombygging (2 ekstra kontorer) av lokaler på rådhuset, slik at en samlokalisering av lensmennene i Averøy, Gjemnes og Eide kommune er mulig.

Investeringen finansieres ved bruk av lånemidler. Investeringsbudsjettet blir endret i 2.tertial 2016

PS 16/102 Nyvalg til politisk verv i Eide kommune 2016- 2019 2016/903-4

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i Kommunelovens § 16 pkt. 2 blir Ragnvald Olav Eide fast medlem av kommunestyret for perioden 2016 – 2019.

Med hjemmel i Kommunelovens § 16 pkt. 3 gjennomføres nyvalg slik:

- 1.vara til formannskapet .....
- Plan og utviklingsstyre .....
- Teknisk utvalg, nestleder .....
- RDA – styre .....
- Harøysund næringspark .....
- Byggekomitéen Furutoppen sykehjem, leder .....

Behandling i Eide kommunestyre - 20.10.2016

Representanten Ragnvald Olav Eide (V) fremmet følgende forslag:

Med hjemmel i Kommunelovens § 16 pkt. 2 blir Ragnvald Olav Eide fast medlem av kommunestyret for perioden 2016 – 2019.

Med hjemmel i Kommunelovens § 16 pkt. 3 gjennomføres nyvalg slik:

- 1.vara til formannskapet John Helge Strand
- Plan og utviklingsstyre Ragnvald Olav Eide
- Teknisk utvalg, nestleder Ragnvald Olav Eide
- RDA – styre John Helge Strand
- Harøysund næringspark John Helge Strand
- Byggekomitéen Furutoppen sykehjem, leder Ragnvald Olav Eide

Ordfører tok forslaget opp til votering. Enstemmig vedtatt.

Vedtak - Enstemmig

Med hjemmel i Kommunelovens § 16 pkt. 2 blir Ragnvald Olav Eide fast medlem av kommunestyret for perioden 2016 – 2019.

Fast medlemmer:

Felles varaliste

1. Medlem: Egil Strand (H)
2. Medlem: Eli Sildnes (H)
3. Medlem: Terje Lyngstad (H)

Varamedlemmer (H):

Stian Teisklubb
Charlotte Inderhaug
Ole Helge Nerland

4. Medlem: Rune Strand (AP)
5. Medlem: Kari Nergård (AP)
6. Medlem: Jarle Ugelstad Klavenes (AP)

Varamedlemmer (AP):

Arne Birger Silnes
Egil Ekhaugen
Birgit Leirmo
Kim Atle Kvalvåg

7. Medlem: Birgit Dyrhaug (SP)
8. Odd Arne Halaas (SP)

Varamedlemmer (SP):

Finn Joralf Lyngstad
Kolbjørn Gaustad

9. Ragnvald Olav Eide (V):

Varamedlem (V):

John Helge Strand

5. Interimfellesnemnda skal fungere fram til den faste Fellesnemnda blir valgt etter at Stortinget har vedtatt kommunereformen.
6. Det opprettes et partssammensatt utvalg på 8 personer. 4 fra arbeidsgiver og 4 fra tillitsvalgte. Arbeidsgiver skal ha leder. Eide kommune blir representert med 2 fra arbeidsgiver og 2 tillitsvalgte. Kommunestyret gir formannskapet fullmakt å velge arbeidsgiverrepresentanter (politisk).

Rådmannen i Eide organiserer valget av de 2 tillitsvalgte fra Eide kommune. Tilsvarende valg blir gjort av Fræna kommunestyre.

Votering over forslaget. Enstemmig vedtatt.

Vedtak - enstemmig

Eide kommunestyre velger følgende interimfellesnemnd med vara:

Fast medlemmer:

Felles varaliste

1. Medlem: Egil Strand (H)
2. Medlem: Eli Sildnes (H)
3. Medlem: Terje Lyngstad (H)

Varamedlemmer (H):

Stian Teisklubb
Charlotte Inderhaug
Ole Helge Nerland

4. Medlem: Rune Strand (AP)
5. Medlem: Kari Nergård (AP)
6. Medlem: Jarle Ugelstad Klavenes (AP)

Varamedlemmer (AP):

Arne Birger Silnes
Egil Ekhaugen
Birgit Leirmo
Kim Atle Kvalvåg

7. Medlem: Birgit Dyrhaug (SP)
8. Odd Arne Halaas (SP)

Varamedlemmer (SP):

Finn Joralf Lyngstad
Kolbjørn Gaustad

9. Ragnvald Olav Eide (V):

Varamedlem (V):

John Helge Strand

7. Interimfellesnemnda skal fungere fram til den faste Fellesnemnda blir valgt etter at Stortinget har vedtatt kommunereformen.
8. Det opprettes et partssammensatt utvalg på 8 personer. 4 fra arbeidsgiver og 4 fra tillitsvalgte. Arbeidsgiver skal ha leder. Eide kommune blir representert med 2 fra arbeidsgiver og 2 tillitsvalgte. Kommunestyret gir formannskapet fullmakt å velge arbeidsgiverrepresentanter (politisk).

Rådmannen i Eide organiserer valget av de 2 tillitsvalgte fra Eide kommune. Tilsvarende valg blir gjort av Fræna kommunestyre.

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Mobil 97539987
E-post: anny.sonderland@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal:
Molde, Aukra, Vestnes, Rauma, Sunndal, Nesset, Gjemnes, Eide, Fræna

Deres referanse:

Vår referanse:
Anny Sønderland

Arkivkode:

Sted/dato
Molde 24.10.2016

AVVIKLING AV KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT 2 MØRE OG ROMSDAL

Kommunene tilhørende Kommunerevisjonsdistrikt 2 har gjort vedtak om å inngå i Møre og Romsdal Revisjon IKS, jf. vedlagte protokoller fra kommunestyremøtene.

Møre og Romsdal Revisjon IKS tok over ansvaret for oppgaver og ansatte 1.10.2016.

Styret for Kommunerevisjonsdistrikt 2 gjorde slikt vedtak i møte 29.9.2016:

1. Styret viser til kommunestyrevedtakene i kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2 om å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS, og at selskapet blir valgt som revisor for kommunene. På bakgrunn av dette avvikles Kommunerevisjonsdistrikt 2.
2. Det fremmes en sak i de ni kommunestyrene om formell avvikling av Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal.
3. Det sittende styret vil fungere som avviklingsstyre.
4. Overskudd/ underskudd fordeles på eierkommunene etter fordelingsnøkkel som tilsvarer størrelse på det årlige tilskuddet den enkelte kommune betalte i 2016.

Styret for Kommunerevisjonsdistrikt 2 har følgende medlemmer og varamedlemmer:

Fast medlem	Varamedlem	Kommune
Leder Torbjørn Rødstøl	Arne Hop	Rauma
Ove Medalen	Per Olav Eidseter	Nesset
Frank Lien	Martin Louis Lyngstad	Molde
Knut Sjømæling	Heidi Høgset	Gjemnes
Martin Kjøpstad	Sivert Petter Dyrkorn	Vestnes
Bjørn Steinland	Liv Karin Meisal	Sunndal
Anita Øye Halås	Odd Magne Bolli	Eide
Øyvind Solem	Inngunn Hjelmås	Aukra
Ottar Nerland	Sigrid Gjendem Fjærtøft	Fræna

Kommunerevisjonsdistrikt 2 er organisert som et interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27. Det legges til grunn at i de tilfeller der eierne er enige om oppløsning av selskapet, kan dette skje når likelydende vedtak er fattet i alle de ni kommunestyrene.

Det arbeides for at selskapet avvikles snarlig. Deretter blir det sendt en melding til Brønnøysundregisteret slikt at selskapet blir slettet fra alle offentlige registre.

Når selskapet er revidert, vil det skje et oppgjør med kommunene.

Styret i selskapet vil være i funksjon og ivareta avviklingen inntil oppgjør mot deltakerkommunene er slutført og avviklingen av selskapet i sin helhet er gjennomført.

I samråd med Kontrollutvalgssekretariatet i Romsdal kan saken behandles i kommunestyrene uten behandling i kontrollutvalget i forkant.

På bakgrunn av dette foreslås det at kommunestyrene gjør slikt likelydende vedtak:

1. Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal avvikles i det oppgavene ivaretas av Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 1.10.2016 jf. kommestyrets vedtak i sak XXX om å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS.
2. Overskudd/underskudd i Kommunerevisjonsdistrikt 2 fordeles på eierkommunene etter fordelingsnøkkel som tilsvarer størrelsen på det årlige tilskuddet den enkelte kommune betalte i 2016.

Med hilsen

Torbjørn Rødstøl
Styreleder

Anny Sønderland
konstituert daglig leder

Kopi:
Kontrollutvalgssekretariatet i Romsdal

OS 17/16

Høringsuttalelse til forslaget til ny kommunelov

03-10-2016

Styret i FKT har avgitt høringsuttalelse til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

For ut for styrets behandling ble det invitert til en intern høring blant forumets medlemmer. Styret mottok åtte innspill, herav ett fra et kontrollutvalg. De øvrige innspillene sto kontrollutvalgssekretariater bak. FKTs høringsuttalelse har hovedfokus på områdene kontroll, tilsyn og revisjon i NOU 2016: 4 Ny kommunelov.

Innledning

I kommuneloven ble bestiller-/utførermodellen mellom kontrollutvalg og revisjon rendyrket fra 2004. FKT mener utredningen mangler en beskrivelse av de ulike rollene for kontrollutvalget som bestillere, deres sekretariat som uavhengig operativt ledd og rådgiver for kontrollutvalgene i deres arbeid, og revisjonen som leverandør av revisjon og andre undersøkelser til kontrollutvalget etter deres bestilling.

Valgbarhet

FKT mener forslaget i større grad burde ha drøftet om ansatte (ikke bare lederen) i kontrollutvalgssekretariatet bør være utelukket fra valg etter forslaget § 7-3 første ledd.

Kontroll og tilsyn med kommunene

FKT mener at kontrollutvalgssekretariatets rolle må beskrives som en naturlig del av kontroll- og tilsynsordningene i kommunens egenkontroll. Sekretariatet er en viktig del av det faglige grunnlaget for den delen av egenkontrollen i kommunen som har folkevalgt ledelse. FKT mener også at et uavhengig og kompetent sekretariat bistår kontrollutvalget faglig med den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.

Det er positivt at det foreslås et sterkere koordineringsansvar fra fylkesmannens side for å unngå unødvendig belastning på kommunene. FKT mener at dialog med fylkesmannen om tilsyn og kontroll skal skje mellom kontrollutvalget ved sekretariatet og fylkesmannen.

Internkontroll

FKT støtter forslaget om å innføre en tydeligere internkontrollbestemmelse i kommuneloven som erstatning for særlovgivningens bestemmelser om internkontroll for kommuneplikter.

Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet

FKT støtter forslaget om å øke minste antall medlemmer i kontrollutvalget fra tre til fem medlemmer.

FKT støtter også forslaget om at alle ansatte i kommunen fortsatt skal være utelukket for valg til kontrollutvalget. Forslaget om strengere valgbarhetskrav knyttet til personer med ledende stillinger og verv i styre og bedriftsforsamling i selskaper som kommunen/fylkeskommunen har eierinteresser i, samt

tilsvarende i regionråd og kommunalt oppgavefelleskap, støttes. I tillegg ønsker FKT at dette også skal vurderes for eierrepresentanter i slike selskaper (representantskap, generalforsamling mv.).

FKT mener at siden det kun er kommunestyret/fylkestinget selv som ikke er omfattet av kontrollutvalgets tilsynsansvar, skal også folkevalgte ha plikt til å møte og forklare seg i høringer.

FKT mener at sekretariatsfunksjonen og betydningen av et faglig kompetent og velfungerende sekretariat må beskrives tydeligere i lovproposisjonen. Videre mener forumet at sekretariatets uavhengighet må vektlegges sterkere gjennom at bytteordninger der administrasjonen i en kommune er sekretariat for kontrollutvalget i en annen kommune ikke er lovlig. I tillegg mener FKT at revisjonsenheter ikke skal kunne utøve sekretariatsfunksjonen i kommuner, selv om de ikke utfører revisjonsoppgavene i den aktuelle kommunen.

FKT mener at lovutvalget har brukt en for vid og vag definisjon av revisjon i sin utredning, og at det går langt i å prøve å hemme sekretariatene i deres ansvars- og oppgaveutøvelse. Sekretariatene må kunne gjøre sine nødvendige vurderinger uten at de dermed foretar revisjon. En mer presis gjennomgående beskrivelse av grensegang mellom og respekt for rollene til henholdsvis sekretariatene og revisjonen, hadde vært på sin plass.

FKT mener at det må innføres kompetansekrav for ansatte i kontrollutvalgssekretariat, og at det bør stilles krav til kontrollutvalgssekretariatets størrelse.

Revisjon

FKT støtter i utgangspunktet forslaget om utvidelse av regnskapsrevisors mandat innen forenklet etterlevelserevisjon, men mener likevel at utredningen i for liten grad konkretiserer hva den legger i dette.

FKT mener at dagens praksis med at alle nummererte brev rettes til kontrollutvalget må videreføres, og støtter dermed ikke utvalgets forslag til endringer av dette. Kontrollutvalgets ansvar for å følge opp påpekninger i nummererte brev må også videreføres.

FKT er ikke enig i utvalgets vurderinger og mener at bestemmelsen om årlig forvaltningsrevisjon må videreføres. Også innen dette feltet mener forumet at rolle- og oppgavefordelingen mellom aktørene er for lite beskrevet i utredningen.

FKT støtter utvalgets forslag om en nasjonal ordning for kvalitetskontroll med revisorer i kommunesektoren.

Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet

FKT støtter utvalgets vurderinger knyttet til lovendringene som foreslås vedrørende innsynsrett i selskaper og lignende som utfører oppgaver for kommunen. Dette vil styrke den politiske kontrollen med ekstern virksomhet innen kommunens ansvarsområder.

FKT mener at beskrivelsen av eierskapskontroll (uten forvaltningsrevisjon i selskap) som ren revisjonsoppgave, er mangelfullt definert i utredningen og mener at utredningen i liten grad bygger opp under et eventuelt behov for den lovendringen utvalget foreslår.

FKT mener at det må utarbeides uavhengige risiko- og vesentlighetsvurderinger for hhv. den virksomheten som skjer i kommunen og den virksomheten som skjer i kommunale selskap.

Relatert innhold:

- FKTs høringsuttalelse til NOU 2016: 4 Ny kommunelov
- KMDs høringsdokumenter i saken

OS 18/16

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Oslo, 7. oktober 2016

Høring – NOU 2016:4 Ny kommunelov

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) viser til høringsbrev datert 4.4.2016, om NOU 2016:4 Ny kommunelov.

I vår høringsuttalelse vil vi benevne kommune og fylkeskommune som kommuner, og kommunestyre og fylkesting som kommunestyre.

Vi har følgende kommentarer til de enkelte paragrafene:

Kap. 7 Valg til folkevalgte organer

§ 7-3 Utelukket fra valg

I paragrafens første ledd bokstav e går det fram, at «den som har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen» er utelukket fra valg. Vi antar at dette er en bestemmelse som henger igjen fra tidligere og som ikke lenger har relevans.

Kap. 14. Økonomiforvaltning mv.

NKRF støtter at det etableres et nytt resultatbegrep, eller at begrepet netto driftsresultat flyttes slik at det blir et resultat etter bruk av og avsetning til bundne fond.

NKRF mener den foreslåtte beregningsmodellen for minimumsavdrag på lån, jf. NOUen pkt. 19.8.3.3 gir et mer forsvarlig nivå på minimumsavdraget og støtter forslaget.

Norges Kommunerevisorforbund
- på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Twitter: [@nkrf](https://twitter.com/nkrf)

Org.nr.: 975 450 694 MVA
Kontonr.: 1450.12.70424
Web: www.nkrf.no

§ 14-2 Kommunestyrets og fylkestingets plikter

Vi støtter at kommunen skal ha plikt til selv å fastsette finansielle måltall i økonomiplanen, jf. NOUen pkt. 19.5.2.

Nøkkeltallene bør minst omfatte krav til netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter. I tillegg bør det settes måltall for størrelsen på langsiktig gjeld i prosent av sum driftsinntekter.

§ 14-6 Om konsolidert regnskap

Det foreslås å lovfeste utarbeidelse av et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Det bør klargjøres hvilken status det konsoliderte regnskapet skal ha i forhold til kommunenes eget regnskap. Dagens årsregnskap for kommunene er omfattende med flere regnskapsskjema og oppstillinger. Slik lovteksten er framsatt vil alle kommuner med kommunale foretak ha plikt til å utarbeide et konsolidert regnskap i tillegg til kommunens eget regnskap, som skal fastsettes særskilt i kommunestyret.

Dette gir et svært omfattende regnskap som kan være krevende for kommunestyret å forholde seg til. Vi anbefaler at det kreves utarbeidet en konsolidert oppstilling, og at dette blir et obligatorisk *vedlegg* til kommunens regnskap. Slik vil politikerne få den nødvendige oversikt over den samlede virksomheten, uten at det blir tvil om hvilke regnskap som skal vedtas. Det bør utarbeides en mal for utforming av det konsoliderte regnskapet, og i tillegg avklares hvilken revisjon som skal foretas.

Om inndekning av merforbruk

NKRF støtter ikke forslaget om at det administrativt, så langt det er midler, dekkes eventuelt merforbruk før regnskapet avlegges. En slik ordning kan medføre manglende informasjon om det reelle årlige resultatet. Med bakgrunn i kommunestyrets overordnede ansvar for budsjett og regnskap, mener vi at beslutning om inndekning av merforbruk må ligge til kommunestyret, evt. at det bør klart fremkomme hva som er årets reelle resultat, og hvordan et merforbruk skal dekkes. Dette vil tydeliggjøre kommunestyrets ansvar for den helhetlige økonomien i kommunen. Enten bør en beholde dagens ordning, eller endre lovforslaget slik at administrasjonens forslag til dekning av merforbruk klart framkommer.

§ 14-7 Årsberetning

Vi støtter forslaget om at pliktige opplysninger til årsberetningen jf. lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, skal inntas i en egen pliktig del først i årsberetningen. Øvrig frivillig omtale av kommunen bør inntas i en del 2.

Vi mener at den pliktige delen til årsberetningen bør være avlagt tidligere enn 31. mars, som er dagens frist, da dette er kjent informasjon allerede tidlig i januar. I tillegg kommer de foreslåtte endringene i regnskapsrevisjonens innhold, forslaget til § 24-5, der revisor i revisjonsberetningen også skal uttale seg bl.a. om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om avvik fra premissene for bruken av bevilgningene. Denne tilleggsoppgaven vil medføre noe mer ressurser i den avsluttende regnskapsrevisjon.

§ 14-14 Låneformål og vilkår for å ta opp lån

Vi støtter utvalgets flertall i at investeringstilskudd til andre juridiske enheter ikke skal kunne finansieres med kommunens kapitalinntekter, men fortsatt må finansieres over drift.

I NOUen s. 240 i kapittelet «Regnskapsføring av flerårige tilskudd til andre», presiserer utvalget at anordningsprinsippet etter ny lov ikke må forstås slik at en forpliktelse til å yte tilskudd over flere år skal utgiftsføres i sin helhet når forpliktelsen oppstår (avtaletidspunktet), men at tilskuddet utgiftsføres etter hvert som tilskuddene overføres til mottaker. Vi antar at det vil være behov for en nærmere presisering, slik at dette ikke er å forstå som en generell tolkning av anordningsprinsippet. En presisering kan være at tilskuddet er knyttet til et aktivitetskrav for tilskuddsmottaker (motypelse). Et eksempel kan være en forening som får årlig tilskudd i fem år for å kjøre opp skiløyper i samme periode.

§ 14-15 Lånefinansierte aksjer i eiendomsselskap

NKRF støtter at aksjer i 100 % kommunalt eiendomsselskap bør kunne lånefinansieres, jf. § 14-14.

Slik bestemmelsen er utarbeidet i § 14-15, 3.ledd vil lånegjelden på disse aksjene inngå som langsiktig gjeld ved beregning av minste tillatte avdrag, mens bokført verdi aksjer ikke vil inngå. Vi mener dette er riktig, dvs. at lånet må avdras og at låneavdraget blir litt større enn om aksjene hadde blitt med som anleggsmiddel i brøken. Aksjene er ikke avskrivbare, og det er riktig å ikke ta disse inn. Bestemmelsen om minste avdrag i § 14-15 sier at sum anleggsmidler er avskrivbare anleggsmidler, og aksjer avskrives ikke.

§ 14-16 Garantier

Bestemmelsen skiller ikke mellom langsiktige garantier som går over mange år (tippemidler og andre investeringsprosjekter) og garantier til musikkfestivaler, idrettsarrangementer osv. der garantien er en driftsgaranti.

Driftsgarantier og garantier som overveiende sannsynlig må innfris, bør ikke kunne lånefinansieres ved innfrielse, men bør pålegges å finansieres over drift.

Kap. 19. Kommunalt oppgavefellesskap

§ 19-1 Kommunalt oppgavefellesskap

I kommentarene til § 19-1 står det at oppgavefellesskap kan benyttes til enkle og mindre omfattende samarbeid, som samarbeid om bl.a. kontrollutvalgssekretariat. NKRF mener det er viktig at kontrollutvalgets sekretariat er selvstendig og uavhengig av kommunens administrasjon på lik linje med et revisjonsselskap, og mener at sekretariater og revisjoner som eventuelt etableres som oppgavefellesskap, kun skal kunne bli organisert som egne rettssubjekter. At et sekretariat eller en revisjon skal måtte ha myndighet fra eierne for å kunne ansette, si opp eller suspendere ansatte synes å være veldig upraktisk og uhensiktsmessig.

Kap. 20. Vertskommune

§ 20-9 Kontrollutvalgets myndighet i en vertskommune

Av paragrafen framgår det at kontrollutvalget i vertskommunen skal føre kontroll med virksomheten i vertskommunen på vegne av alle deltakerne i vertskommunesamarbeidet. Det bør foretas en avklaring om, eventuelt hvordan, kontrollutvalget skal rapportere til de øvrige deltakerkommunene.

Kap. 23. Kontrollutvalg

Kapittel 23 skal gi en overordnet beskrivelse av kontroll- og tilsynsordninger med kommunen. Lovendringen i 2004 innebar bl. a. at kontrollutvalgene fikk et uavhengig sekretariat, og førte til at kontrollutvalgenes arbeid endret seg. Vår hovedinnvending er at kapitlet ikke gjenspeiler den rollen som sekretariatene har, for å gi viktig faglig støtte til kontrollutvalgene. Kontrollutvalgene har en viktig rolle i kommunens egenkontroll som ivaretas gjennom sekretariatene. Det har skjedd en stor utvikling siden ordningen med eget sekretariat ble innført, med mer profesjonelle sekretariater med mye kompetanse. Revisor er etter lovendringen en leverandør som hovedsakelig leverer sine tjenester gjennom kontrollutvalget. NKRF mener det er viktig at sekretariatenes rolle og oppgaver utdypes mer i en lovproposisjon som vil komme, slik at ikke det som er omtalt i NOUen vedrørende sekretariater blir stående som en rettskilde.

Ansvar og oppgaver for kontrollutvalget og dets sekretariat

Lovendringen i 2004 førte til at utvalgene i prinsippet jobber etter en bestiller-utførermodell. Denne modellen burde vært noe mer omtalt i NOUen. NKRF mener at det er en viktig rollefordeling at kontrollutvalget har ansvaret for de overordnede analysene og planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll/selskapskontroll (bestillingsgrunnlaget) og at revisor er den som utfører vedtatte planer (bestillingen). For å rendyrke bestiller-utførermodellen, slutter NKRF seg til forslaget om at eierskapskontrollen skal utføres av revisjonen. Av samme grunn er det viktig at de lovpålagte planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll/selskapskontroll utarbeides av sekretariatet.

I NOUen fremstilles kontrollutvalgets sekretariat som et rent «møtetilretteleggingsorgan» på samme måte som andre sekretærfunksjoner i kommunen. Kontrollutvalgssekretariatene er tillagt en mye mer omfattende rolle. Det er kontrollutvalgene som i detalj bestemmer hva sekretariatet skal utføre. Selv om sekretariatenes oppgaver og profil varierer, utfører de fleste følgende arbeidsoppgaver (jf. Deloittes utredning)

- Saksbehandling
- Utredning
- Administrasjon
- Rådgivning
- Koordinering/bindeledd

Sekretariatet skal være utvalgets operative ledd, foreta utredninger av for eksempel valg av revisjonsordning, påse at kontrollutvalgets saker er forsvarlig utredet og at

utvalgets vedtak blir iverksatt, i tillegg til å være et møtetilretteleggingsorgan, jfr. § 20 i forskrift om kontrollutvalg.

Kommunelovutvalget drøfter sekretariatets ansvar for vurdering av saker som kommer fra revisjonen. Også i slike saker skal sekretæren foreta en vurdering av om saken er forsvarlig utredet. For forvaltningsrevisjonsrapporter betyr det bl.a. å påse at revisjonen er gjennomført i samsvar med vedtak/bestilling og RSK 001, herunder at det er redegjort for relevante revisjonskriterier og at administrasjonssjefens uttalelse er inntatt i rapporten. I dette ligger det løpende vurderinger og bidrar til å kvalitetssikre saker til behandling i kontrollutvalget. Disse vurderingene er også ledd i kontrollutvalgets tilsyn med revisor. Det kan derfor ikke være riktig å hevde at sekretariatet ikke skal vurdere om revisors leveranser holder faglig kvalitet (NOU 25.3.4.2, 6. avsnitt). Revisor har naturligvis et selvstendig ansvar for de samme forholdene, og mere generelt at revisjonsarbeidet utføres i samsvar med faglige standarder og god kommunal revisjonsskikk.

I NOUen uttales det videre at sekretariatet ikke under noen omstendighet kan fremskaffe opplysninger om en kommunes praksis og vurdere den opp mot f.eks. vedtak eller lov/forskrift. Det må være anledning for sekretariatet til å innhente fakta og praksis og foreta vurderinger opp mot bestemmelser og vedtak. Avgrensningen mot forvaltningsrevisjon er at dette ikke er systematiske vurderinger av større omfang, jfr. gjeldende lov § 77 nr. 4 og RSK 001.

Kompetansekrav

NOUen diskuterer om det er riktig å innføre kompetansekrav til sekretariatet. Utvalget konkluderer med at det ikke bør innføres kompetansekrav, og begrunner dette med at dette vil innebære en for sterk inngripen i det kommunale selvstyret. NKRF foreslår at spørsmålet om kompetansekrav i sekretariater utredes nærmere.

§§ 23-3 og 23-4. Planer for forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, selskapskontroll

Lovutvalget foreslår at det skal lages særskilte planer for hhv. forvaltningsrevisjon, herunder undersøkelser i heleide selskaper, og eierskapskontroll.

Det kan være hensiktsmessig og kostnadseffektivt at forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller vurderes og utarbeides i en samlet prosess. Det kan bidra til felles og ensartet vurdering av risiko og vesentlighet. Ofte vil det da utarbeides én samlet plan for disse oppgavene. Men det kan også være fornuftig å lage to planer hvor eierskapskontroll og/eller selskapskontroll samles i en egen plan og forvaltningsrevisjon i en særskilt. Etter vår oppfatning bør kommunestyret/kontrollutvalget selv kunne bestemme om det skal utarbeides én eller flere planer.

Forvaltningsrevisjonens innhold

I den foreslåtte § 23-3 er forvaltningsrevisjonen definert, jfr. gjeldende lov § 77 nr. 4. Revisjon av intern kontrollen i økonomiforvaltningen er tatt ut i den foreslåtte bestemmelsen. I stedet er det foreslått såkalt forenklet etterlevelseskontroll i § 24-9.

Vi støtter forslaget om en årlig, pliktig etterlevelseskontroll, men vil likevel understreke at en slik forenklet revisjon ikke kan erstatte forvaltningsrevisjon rettet mot viktige bestemmelser. Forvaltningsrevisjonen vil ofte gå dypere og kan i større

grad bidra til læring i kommunen. Forslaget kan innebære en risiko for at mer grundig forvaltningsrevisjon på svært viktige områder erstattes av mer summarisk revisjon og stiller spørsmål ved om det er klokt å endre beskrivelsen av forvaltningsrevisjonen i lovteksten.

Utvalget viser til at etterlevelse av regler var hovedtemaet i over halvparten av forvaltningsrevisjonene i perioden 2004–2014. Kontroll med om regler er fulgt er sentralt for kommunestyret og kommunens innbyggere. Utvalget foreslår at det skal fremgå av lovteksten at «regeletterlevelse» er en del av hva forvaltningsrevisjon må dekke.

Utvalget tar samtidig ut de to siste ordene i nåværende definisjon – «og forutsetninger» – som har vært et viktig grunnlag for etterlevelsesrevisjon til nå. Dette tillegget har imidlertid også sikret at andre premisser har blitt ivaretatt i revisjonen. Det er derfor viktig at dette ikke strykes.

Omfang av forvaltningsrevisjon

Kommunelovutvalget gir uttrykk for at forvaltningsrevisjonen bør økes, og vi deler dette synspunktet. Forvaltningsrevisjon er viktig for demokratisk/folkevalgt kontroll og læring. Samtidig går imidlertid utvalget inn for å sløyfe dagens krav om årlig forvaltningsrevisjon.

Vi er enig i at antall revisjoner ikke er et presist mål på omfanget av forvaltningsrevisjon, men er likevel usikker på om dette er et tilstrekkelig viktig argument for å fjerne kravet. Kommunene skal gjennomføre offentlige oppgaver i samsvar med lov og vedtak. Hvordan disse oppgavene gjennomføres, må etter vår mening være gjenstand for årlig revisjon i alle kommuner. Fjerning av minimumskravet, uten innføring av andre krav til volum eller jevnlig forvaltningsrevisjon i kommunestyreperioden, vil etter vår oppfatning øke sannsynligheten for at forvaltningsrevisjon nedprioriteres. Vi mener forvaltningsrevisjon bør forbli en obligatorisk kontrollform som minimum gjennomføres årlig, og at dette bør gjenspeiles i lovteksten.

§ 23-6 Innsynsrett i heleide selskaper

Innsynsretten i aksjeselskaper som er heleid av én eller flere kommuner foreslås videreført i § 23-6. Vi foreslår at bestemmelsen utvides til å gjelde selskaper hvor også staten er inne som eier sammen med kommuner og/eller IKSer. Vi foreslår i tillegg at bestemmelsen også skal gjelde for samvirkeforetak der medlemmene er de samme som angitt i paragrafens a-d og staten blir tatt inn i oppramsingen.

§ 23-6, siste ledd Innsynsrett i andre virksomheter

Kommunelovutvalget foreslår at kontrollutvalgets og kommunerevisjonens innsynsrett utvides til å omfatte «...*andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunene eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som trengs for å undersøke om kontrakten er oppfylt.*» – se forslag til lov § 23-6 siste ledd og § 24-10.

Viktige kjerneoppgaver i kommunene utføres til dels av andre enn kommunen selv. I slike tilfelle er det svært viktig at kommunen sikrer seg nødvendig styring og kontroll bl.a. ved tilstrekkelig spesifiserte krav om omfang, kvalitet, innsyn og oppfølging i

konkurransesgrunnlag og kontrakter. I tillegg må kommunen sikre seg at disse kravene faktisk blir oppfylt bl.a. ved kontroller fra kommunens side.

Det er også på dette området kommunens administrasjon som skal ivareta kontroll og oppfølging av kommunens leverandører; det er ikke revisjonen som i første omgang skal dekke kommunens behov.

Revisjonen vil i utgangspunktet rettes mot kommunens oppfølging. I visse situasjoner kan det likevel være behov for å gjennomføre revisjon dersom kommunens oppfølging «...viser seg å ikke være tilstrekkelig til å sikre kommunens kontrollbehov» som utvalget sier i pkt. 27.3.4. Forslaget innebærer likevel at denne revisjonen kun rettes mot oppfyllelsen av kontrakten.

§ 23-7 Sekretariat

Tilsvarende bestemmelse som er gitt i § 24-2 om revisors taushetsplikt bør også legges inn under § 23-7.

Kap. 24. Revisjon

Generelt om regnskapsrevisjonens oppgaver

Av NOUen fremgår det at lovforslaget for en stor del er ment å være likelydende med tilsvarende regler i revisorloven for å markere at regnskapsrevisjon i kommuner tilsvarer regnskapsrevisjon i privat sektor. Der det er ønskelig at regelverket forblir likt for regnskapsrevisjon i kommunal og privat sektor, er det viktig at lovgiver tar høyde for kommende endringer i revisorloven i det videre arbeidet. Revisor- og regnskapsførerlovutvalget skal etter planen legge frem sin innstilling om revisorloven våren 2017.

Fra folkevalgte ytres det ofte ønske om å kunne velge samme revisor for kommunen og alle kommunens selskap, uavhengig av selskapsform. For å møte dette ønsket bør det innføres en bestemmelse om at kommunens revisor også kan velges til revisor for kommunalt heleide aksjeselskaper og aksjeselskaper som eies av kommuner og stat i fellesskap.

Utvalget foreslår å utvide regnskapsrevisjonens innhold til også å avgi en uttalelse basert på moderat sikkerhet for bevilgningskontroll. Denne uttalelsen skal gis i revisjonsberetningen. Utvalget har her ønsket å tydeliggjøre og også øke omfanget av den ordinære finansielle revisjonen i kommunene. Vi kommer nærmere tilbake til dette nedenfor.

I tillegg foreslår utvalget å legge en årlig oppgave om forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen til regnskapsrevisjonen. Dette skal være en egen oppgave og rapportering, og ikke som en del av den finansielle revisjonen som rapporteres i revisjonsberetningen. Ansvar for oppgaven legges til regnskapsrevisjonen under en forutsetning om at regnskapsrevisor har en årlig revisjon av hele kommunens økonomiske virksomhet/regnskap, og tangerer flere av områdene som tenkes innlemmet i kontrollen som regnskapsrevisjonen skal omfatte. Vi forutsetter dermed at utvalget har vurdert dette til å være den mest kostnadseffektive måten å gjennomføre endringen på, gitt en forutsetning om at vurderingene og kontrollen skal gjennomføres årlig. Vi kommer nærmere tilbake til dette nedenfor.

Det er vesentlig at kommuneloven benytter begrepet revisor og ikke innfører begrepet godkjent revisor, idet kommunale revisjonsenheter ikke kan godkjennes av Finanstilsynet, og det heller ikke finnes noen annen godkjenningsordning. Det vises for øvrig til vår kommentar til forslaget § 24-2.

Attestasjon av ulike oppgaver til offentlige myndigheter

Kommunal revisjon må sikres muligheten til å utføre og attestere attestasjonsoppdrag til offentlige myndigheter.

Revisors signaturer i særattestasjoner til offentlige myndigheter blir stadig mer digitaliserte. Signaturrett i Altinn tildeles revisjonsenhetene basert på organisasjonsnummer. Så lenge det ikke kreves signatur fra godkjent revisor/revisjonsselskap er dette uproblematisk, da kan den kommunale revisjonsenhetens organisasjonsnummer benyttes.

Dersom det i lov/forskrift eller fra oppdragsgiver kreves underskrift fra «godkjent revisor/ revisjonsselskap» er dette problematisk for kommunale revisjonsenheter, da disse etter revisorloven ikke kan godkjennes som revisjonsselskap under Finanstilsynet, jf. omtale over. Det er viktig at det finnes en løsning som gjør det mulig for kommunens valgte revisor og utføre slike attestasjonsoppdrag.

Ekstern kvalitetskontroll med revisor

Utvalget drøfter i 26.4.4.3 etablering av en ekstern kvalitetskontroll. Etter NKRFs oppfatning vil en vurdering av kvaliteten på revisors utførelse av oppdraget kreve en profesjonell kvalitetskontroll som går ut over det som kan forventes av kontrollutvalgets tilsyn med revisjonen, jf. forslag til § 23-2. Utvalget anbefaler at departementet får ansvaret for å forvalte en nasjonal ordning for ekstern kvalitetskontroll. NKRF støtter forslaget.

§ 24-1 Valg av revisor

Kommunestyret avgjør selv om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid eller inngå avtale med annen revisor.

Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Det bør komme klart fram når kontrollutvalget har innstillingsrett. Dersom kommunen eller fylkeskommunen velger interkommunalt samarbeid, kan dette ha ulike former. Det kan dreie seg om et interkommunalt selskap, jf. Lov om interkommunalt selskap, oppgavefellesskap eller samvirkemodell. Ved valg av oppgavefellesskap må det gå klart fram at et slikt selskap må være et eget rettssubjekt, jf. vår kommentar til lovforslagets kap. 19.

Kontrollutvalgets innstillingsrett bør også omfatte de tilfellene der et interkommunalt samarbeid om revisjon endrer selskapsform. I slike tilfeller kan utvalget pålegges å innhente kommunedirektørens uttalelse om selskapsrettslige spørsmål knyttet til valg av selskapsform.

§ 24-2 Revisjonens ansvar og myndighet

I forslag til lov er det er ikke foreslått kompetansekrav til hverken ansvarlig regnskapsrevisor eller forvaltningsrevisor. Det må sikres at den oppdragsansvarlige revisor både innenfor regnskapsrevisjon, etterlevelsesrevisjon og forvaltningsrevisjon har tilstrekkelig kompetanse, og at dette følger kompetanseutviklingen for øvrig. For oppdragsansvarlig for regnskapsrevisjon mener NKRF at det må stilles utdanningskrav som tilsvarer kravene i revisorloven. For oppdragsansvarlig revisor innenfor både etterlevelsesrevisjon og forvaltningsrevisjon må det stilles tilsvarende utdanningskrav, altså masterutdanning. Dette vil gi bedre metodekunnskap og gjennom det økt kvalitet. Et kompetansekrav kan ev. tas inn i forskrift, jf. forslaget § 24-2, siste ledd.

Det må stilles krav om relevant praksis både innenfor regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Praksis fra offentlig forvaltning må telle fullt ut. NKRF mener generelt at likeverdig praksis skal telles likt, uavhengig av om praksisen er opparbeidet i offentlig eller privat sektor.

Regnskapsrevisjon i offentlig sektor utføres etter de samme revisjonsstandarder som revisjon i privat sektor. De kommunale revisjonsenhetene utfører revisjonen på det samme faglige grunnlaget. Kravene til revisjon etter kommuneloven tilsvarer i flere henseender reglene i revisorloven, inkludert regler om revisorskifte, uavhengighet, taushetsplikt og opplysningsplikt og om skriftlig påpekning av forhold overfor ledelsen. Hvitvaskingsloven gjelder også for revisor som er ansvarlig for revisjon av regnskapet for kommune og kommunalt foretak, jf. hvitvaskingsloven § 4 annet ledd nr. 1.

Vurdering av merverdiavgift er lang på vei den samme i kommunal og privat virksomhet. Om skatterettslige forhold kan det videre trekkes frem at selv om kommuner og fylkeskommuner ikke har selvstendig skattepliktig inntekt, vil kommuner og fylkeskommuner normalt ha skatteplikt for nærmere angitt virksomhet. Vurdering av skatteplikt for slik virksomhet vil være den samme som i private foretak.

Mange kommunale revisjonsenheter utfører i dag også revisjon av andre foretak, slik som kommunale foretak, interkommunale selskaper, kirkelige fellestråd, stiftelser og foreninger. Enkelte av disse foretakene avlegger regnskap etter regnskapsloven og enkelte driver skattepliktig virksomhet. For enkelte av foretakene vil en kommunal revisjonsenhet ha plikt til å trekke seg fra oppdraget på tilsvarende måte som etter revisorloven. Revisor har også visse bekreftelsesoppgaver som tilsvarer revisorbekreftelser etter aksjeloven, inkludert bekreftelse av tingsinnskudd i interkommunale selskaper.

Offentlig virksomhet er svært variert, fra ren tjenesteyting på ulike områder til virksomhet som nærmer seg næringsvirksomhet, som for eksempel anleggsvirksomhet, utbygging og utleie. Det medfører at revisjonsarbeidet innenfor en kommune eller fylkeskommune blir variert med ulike risikoforhold for ulike deler av virksomheten.

§ 24-5 Regnskapsrevisjonens innhold – bevilgningskontroll

Nåværende kommunelov gir regnskapsrevisor oppgaver vedrørende budsjett og budsjettavvik. Utvalget drøfter på NOUen side 330 dagens praksis og konkluderer med at tolkning og utførelse av oppgaven har vært uklar, og det er usikkert om innholdet har ligget på det nivå lovgiver opprinnelig har ønsket. Utvalget foreslår derfor en presisering og utvidelse av oppgavene til regnskapsrevisor. Revisor skal, i henhold til forslag til § 24-5, se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige

avvik fra budsjettet, også om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

NOUen gir enkelte eksempler på hva utvalget mener med forslaget, men det er fortsatt uklart hvor langt oppgaven til regnskapsrevisor skal gå. Slike avklaringer må enten gjøres i forskrift eller gjennom arbeidet med god kommunal revisjonsskikk.

I merknader til § 24-5, tredje ledd, om bevilgningskontroll fremgår følgende: «*Revisor skal se etter om det i årsregnskapet foreligger vesentlige avvik fra årsbudsjettet som det skal redegjøres for i årsberetningen (...) Oppgaven retter seg både mot vesentlige avvik fra årsbudsjettets talldel og mot premisser for bruken av bevilgningene.*»

Intensjonen er å skape tillit til at årsberetningen ikke mangler opplysninger om vesentlige brudd på kommunestyrets budsjettvedtak, og dermed styrke årsberetningen som verktøy for kommunestyrets styring og budsjettoppfølging. Dette er foreslått som en uttalelse med moderat sikkerhet. Det er i lovforslaget og NOUen i liten i grad knyttet sammenheng mellom revisors bekreftelse og ledelsens ansvar for bevilgningskontroll og rapporteringen av denne. Denne ansvarsfordelingen må fremgå tydeligere i loven eller forarbeidene.

Det er etter NKRFs oppfatning viktig at revisor retter kontroller mot årsberetningen og kommunens forklaring til vesentlige budsjettavvik. Det foreliggende forslaget har ordlyden «*dekkende opplysninger om vesentlige avvik fra årsbudsjettet*». Ordet «dekkende» brukes også i konklusjonsavsnittet i revisjonsberetningen om den finansielle stillingen.

NKRF mener det ville være en fordel om det ble funnet et annet ord enn «dekkende» i lovteksten, siden man her har en uttalelse med moderat sikkerhet. Ordet «dekkende» er allerede benyttet på annet område i lovtekst og beretning for uttalelse med høy sikkerhet, revisjonsberetningen.

Det kan være en kommunikasjonsmessig utfordring å inkludere elementer med moderat sikkerhet i beretningen, da revisjonsberetningen etter standardene er en bekreftelse av regnskapet og opplysningene i beretning. For brukerne kan det være vanskelig å forstå disse nyansene. Oppgaven kunne alternativt vært løst med paralleller til det man ser i tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finanstilsynsloven) og forskrift om risikostyring og internkontroll av 22. september 2008. Her avgir revisor en egen uttalelse på etterlevelse av forskriften til virksomheten. Det fremgår ikke av NOUen om denne muligheten er tilstrekkelig drøftet. Med forslaget slik det ligger, vil det bli en viktig oppgave for god kommunal revisjonsskikk å foreta de nødvendige avgrensinger og for revisorene å kommunisere dette med brukerne.

Videre foreslår utvalget at regnskapsrevisor skal kontrollere kommunedirektørens rapportering om vesentlige avvik fra budsjettpremissene. Som nevnt innledningsvis har utvalget her ønsket å tydeliggjøre og også styrke regnskapsrevisors rolle. Det fremkommer av NOUen at kontrollen skal rette seg mot vesentlige disposisjoner som ikke har budsjettgjennomføring og vesentlige mangler i gjennomføringen av vedtatte tiltak. Det er gitt noen eksempler i NOUen på hva som omfattes av kontrollen, bl.a. om midler har blitt benyttet til et annet formål enn det bevilgningen er gitt til, om midler har blitt benyttet innenfor sitt formål, men på en annen måte enn det kommunestyret har bestemt, eller om deler av bevilgningene står ubrukt.

Utvalgets intensjon synes å være at man ved enkle kontroller skal kunne gi merverdi. For at denne intensjonen skal oppnås er det viktig å gjøre gode og tydelige avklaringer av hvor langt regnskapsrevisors årlige kontroll skal gå, og hvor forvaltningsrevisjon vil være riktig revisjonsform. Slike avklaringer må enten gjøres i forskrift eller gjennom arbeidet med god kommunal revisjonsskikk.

Hvis revisor årlig skal foreta en enkel kontroll av om avviksforklaringene er dekkende og at det er redegjort for avvik fra premissene som ligger til grunn for budsjettet, bør det også kreves at årsberetningen redegjør for det samme. Forslag til § 14-7 lyder nå: «*Årsberetningen skal redegjøre for vesentlige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskapet*», mens revisors kontroll av det samme er mere detaljert beskrevet i § 24-6. Detaljeringsgraden om kommunedirektørens plikt bør minst være på samme nivå som revisors kontrollplikt.

Vi viser for øvrig til kommentarene knyttet til § 24-9.

§ 24-7 Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor

Det er positivt at utvalget tydeliggjør innholdet i og mottaker av nummererte brev fra regnskapsrevisor.

God kommunal revisjonsskikk sier at revisor normalt rapporterer jevnlig til kommunedirektør og administrasjonen både under planlegging, gjennomføring og slutføring av revisjonen. I dette ligger også det som er nevnt i § 24-7 punktene første ledd a-d. Denne kommunikasjonen skjer både muntlig og skriftlig. Vi stiller derfor spørsmål ved behovet for å lovregulere denne type kommunikasjon til den reviderte.

Nummererte brev bør forbeholdes spesielle tilfeller, hvor revisor har tatt opp viktige feil og mangler, men som likevel ikke rettes eller løses. I slike tilfeller er det aktuelt å rapportere til kontrollutvalget, med gjenpart til kommunedirektøren. § 24-7 bør justeres i samsvar med dette.

I lovforslagets punkt d angis at revisor skal gi skriftlige meldinger om **manglede** redegjørelse i årsberetningen for vesentlige avvik mellom årsregnskapet og regulert budsjett. Teksten kan leses slik at det kun skal gis påpekninger dersom redegjørelsen mangler, dvs. er fraværende. Hvis det også skal påpekes hvis redegjørelsen er **mangelfull eller misvisende**, bør dette presiseres.

§ 24-9 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

Utvalget foreslår at det innføres en lovpålagt forenklet revisorkontroll med etterlevelsen av bestemmelser og vedtak i økonomiforvaltningen. Vi stiller oss positive til at det årlig gjøres vurderinger og utføres en forenklet etterlevelseskontroll på økonomiområdet rettet mot vesentlige bestemmelser og vedtak etter en risikovurdering. Vi ser også at det kan være en effektiv bruk av ressurser å legge denne oppgaven til regnskapsrevisor.

NOUen legger opp til at det, som i dag, både kan gjennomføres forvaltningsrevisjon av økonomiforvaltningen og forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen i regi av regnskapsrevisjonen. Kontrollformene vil for utenforstående kunne oppfattes som relativt like. Samtidig vil bl.a. metode og ressursbruk kunne være

vesensforskjellig. Dette kan skape utfordringer når det gjelder formidling av revisjonsresultater.

NKRF mener det er viktig at grenseoppgangen mellom de ulike revisjonsformene avklares i arbeidet med god kommunal revisjonsskikk. Grenseoppgangen bør gjøres relativt tydelig i arbeidet med god skikk. Eksemplifisert ved anskaffelsesområdet, kan etterlevelse av lov og forskrift f.eks. utført som regnskapsrevisjon beskrives som å undersøke om systematikk og dokumentasjon foreligger, mens kvaliteten på rutiner og dokumentasjonen undersøkes nærmere i forvaltningsrevisjonen.

§ 24-10 Innsynsrett i selskaper og liknende som utfører oppgaver for kommunen (jf. § 23-6)

Utvalget foreslår at kontrollutvalget skal ha innsynsrett og rett til å bestille undersøkelser også hos eksterne som ikke er heleide av kommunen (ev. sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner). I § 24-10 foreslås det at tilsvarende også gjelder for kommunens revisor, så langt det passer.

Ansvar for utforming og oppfølging av kommunens kontrakter ligger hos administrasjonen. Det er meget viktig at det ikke skapes uklarhet om dette. Det innebærer at kommunen må ha tilstrekkelig klare kontrakter og foretar en kontraktsoppfølging som sikrer at kommunen får den tjenesten den har avtale om å få.

Vi understreker at en eventuell innsynsrett hos eksterne leverandører må begrenses til innsamling av data i den hensikt å revidere hvorvidt avtalte oppgaver gjennomføres i tilstrekkelig omfang og med tilfredsstillende kvalitet. Selv med en slik avgrensning vil det kunne oppstå risiko for at taushetsbelagte opplysninger kommer på avveie, et spørsmål vi ikke kan se at utvalget behandler.

Et særlig tilfelle i denne sammenhengen er kontrollutvalgets og revisors innsynsrett overfor kirkelig fellestråd. Vi kan ikke se at dette er omtalt i NOUen.

Misligheter og feil

Ansvar for å forebygge misligheter og feil ligger hos kommunedirektøren og kommunens administrasjon for øvrig.

Forebygge misligheter og feil

I likhet med tidligere er revisors oppgaver knyttet til feil og misligheter lagt inn under regnskapsrevisjonen, jf. § 24-5, 4. ledd under paragraftittel «Regnskapsrevisjonens innhold».

Revisjonsstandard for forvaltningsrevisjon, RSK001, pålegger også forvaltningsrevisor et ansvar ved oppdagelse av misligheter. Vi legger til grunn at dette videreføres.

Andre innspill – bør avklares gjennom god kommunal revisjonsskikk

I lovteksten, § 24-7 andre ledd, ligger det en forutsetning om at saksforholdet skal nærmere klarlegges mellom første og andre nummererte brev til kontrollutvalget. Ordlyden kan indikere at kommunens revisor har et ekstra ansvar for at misligheter tas tak i og avdekkes/undersøkes utover det som fremkommer av revisjonsstandard ISA

240. Dette bør utdypes og avklares i det videre arbeidet med god kommunal revisjonsskikk.

Mislighetsrettede undersøkelser i heleide selskaper

Det foreslås at det presiseres at kontrollutvalget og kommunens revisor skal ha adgang til misligrettede undersøkelser i heleide kommunale selskap.

Vennlig hilsen

Per Olav Nilsen
styreleder

OS 19/16

Til Møre og Romsdal fylkeskommune og
de øvrige medlemskommunene
i Møre og Romsdal Revisjon IKS

**VARSEL OM INNKALLING TIL NYTT KONSTITUERENDE
REPRESENTANTSKAPSMØTE I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS.**

4. mai 2016 ble det avviklet konstituerende representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS i Kristiansund der alle vedtak i forbindelse med opprettelsen av det nye selskapet ble foretatt med enstemmig tilslutning.

I forbindelse med den formelle registreringen av selskapet kom det fram at bystyret i Kristiansund kommune bare hadde godkjent at kommunen inngikk som deltaker i Møre og Romsdal revisjon IKS og at dette selskapet ble valgt som revisor for kommunen med virkning fra 1.7.2016. Bystyret hadde ikke med i sitt vedtak godkjenning av selskapsavtale og eieravtale.

Dette forholdet skulle styringsgruppa for revisjonsprosjektet vært klar over og Kristiansund kommune burde varslet om manglene i sitt vedtak i bystyret.

Dette betyr at vedtakene på konstituerende representantskapsmøtet ikke er gyldige. Det må derfor avholdes nytt konstituerende representantskapsmøte gitt at bystyret i Kristiansund kommune gir sin tilslutning til selskapsavtalen og eieravtalen slik alle de andre medlemskommunene har gjort.

Bystyret i Kristiansund skal behandle saka i møte 8.11.16. Under forutsetning av at det nødvendige vedtak blir gjort, vil det bli innkalt til nytt konstituerende representantskapsmøte som erstatning for det allerede innkalte representantskapsmøtet 14.11.2016.

Saksdokumentene blir sendt ut til alle medlemmene straks vi har fått resultatet av behandlingen i Kristiansund bystyre. Dokumentene vil bli de samme som i møtet 4.5.16 men med oppdatering av budsjett for 2017 samt vedlegg av møteprotokollen for møtet 4.5.16 da en regner med at vedtakene i det nye møtet blir identiske med vedtakene i møtet 4.5.16.

Kristiansund, 04.11.2016
MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS (us)

Asmund Kristoffersen
Utredningsleder

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 33/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar økonomirapporten for 2.tertial 2016 og rådmannens og ordførers redegjørelse i møte 14.11.2016 til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets behandling 20.09.2016:

Kontrollutvalget ønsket at rådmannen orienterte utvalget om den økonomiske statusen pr. 30.08.2016 selv om det ikke foreligger en politisk sak om 2.tertialrapport. Kontrollutvalget har neste møte 22.11.2016 og utvalget vil ha en så oppdatert status som mulig på nåværende tidspunkt da 2.tertialrapporten (30.8.2016) er «utgått på dato» i neste møte. I rådmannen sitt fravær møtte Lill Tove Gammelsæter fra regnskapsavdelingen med følgende orientering:

Prognose fra enhetsledere gir ved utgangen av juli et merforbruk i enhetene på 7 mill. for hele året hvis samme driftsnivå fortsetter.

Til tross for dette, forventer en regnskapsmessig balanse for 2016. Dette skyldes i hovedsak pensjon, som kan se ut til å bidra positivt med 7-9 mill. kr. Ansvarsområdet selvkost vil også bidra positivt. Ramme, skatt og skjønnsmidler ser ut til å stemme forholdsvis bra med budsjettet.

Tallene er gitt med forbehold om eventuelle endringer en kommer frem til i endelig tertialrapport for 2.tertial 2016.

Det vil bli jobbet med å få budsjettet for 2017 mest mulig riktig. Men vi ser igjen at anslagene fra pensjonsleverandørene gir en mye lavere kostnad enn tidligere forespeilet. Dette må vi prøve å ta hensyn til når budsjettet for 2017 blir lagt.

Kontrollutvalget er bekymret over at budsjettet som kommunestyret vedtar ikke er reelt.

Kontrollutvalget mener det er underbudsjettet når det viser en prognose på overforbruk i enhetene på i størrelsesorden 7 mill. kr.

Kontrollutvalget er også bekymret over den usikkerhet som er knyttet til pensjonsutgiftene i budsjettet hvert år. Kontrollutvalget vil be kommunerevisjonen om en redegjørelse på området pensjonsutgifter.

Kontrollutvalget vil gjøre kommunestyret oppmerksom på disse forhold i forbindelse med budsjettprosessen for 2017.

Til kontrollutvalgets behandling 22.11.2016:

Driftsrapport for Eide kommune 2.tertial 2016 ble behandlet av Eide kommunestyre i sak PS 16/100 den 20.10.2016. Der rapporteres det om et merforbruk i enhetene pr. 2.tertial på 2,6 mill.kr. Årsprognosen viser et merforbruk på 7,7 mill.kr.

Foreløpige beregninger fra pensjonsleverandørene viser at pensjonskostnadene blir 7-9 mill. kr lavere enn budsjettet. Det tilsier at årsresultatet vil balansere inkludert et budsjettet bruk av disposisjonsfond på 7 mill. kr. I 2015 ble det også brukt 6,7 mill. kr av disposisjonsfondet, men da fikk kommunen fikk regnskapsmessig mindreforbruk på 8,8 mill. kr grunnet lavere pensjonskostnader enn budsjettet. Enhetene fikk tilført innsparingen av pensjonskostnadene slik at de i realiteten hadde et merforbruk på 3,5 mill. kr.

Kontrollutvalget hadde møte 14.11.2016 der rådmannen og ordfører orienterte om driftsrapporten for 2.tertial 2016. Møtet ble holdt fordi rådmannen ikke har anledning til å møte i kontrollutvalget sitt møte 22.11.2016. Kontrollutvalget viser til protokoll fra møte 14.11.2016.

Vedlegg:

- Driftsrapport Eide kommune – 2.tertial 2016

VURDERING

Kontrollutvalget konstaterer at utfordringen ligger i et for høyt driftsnivå i enhetene i forhold til vedtatt budsjett, eller at budsjettet er underdimensjonert i forhold til behovet.

Kommunen har de to siste årene vedtatt budsjettet med bruk av disposisjonsfond på ca. 7 mill. kr hvert år. Den andre utfordringen til kommunen er usikkerheten knyttet til pensjonskostnadene. I 2015 ble kommunens årsresultat berget av en lavere pensjonskostnad enn budsjettet. Dette har kontrollutvalget tatt opp i egen sak til revisjonen. Det rapporteres å være mer sikre tall i år enn i fjor på samme tid. Kommunen har en utfordring når det gjelder utgiftene i enhetene i forhold til budsjett. Dette må finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Rådmannen rapporterer at en har stor utfordring i å gjennomføre flere tiltak i driften, når **driftsnivået** er så lavt i utgangspunktet. Enhetslederne kommer i konflikt med sin egen etiske oppfatning på hva som er faglig forsvarlig opp mot den lojalitetsplikten en har til de vedtatte økonomiske rammene.

Kontrollutvalget har sendt ordføreren en særutskrift fra vedtaket i kontrollutvalget sitt møte 20.09.2016.

Kontrollutvalget har i møte 14.11.2016 fått en orientering om driftsrapporten for 2.tertial 2016 fra rådmann og ordfører. Kontrollutvalget registrerer både i driftsrapporten og i møtet at Eide kommune har utfordringer med å få oversikt over de utgiftsutfordringer en står overfor på budsjettidspunktet og det som påløper gjennom året. Kommunen har en marginal drift i dag.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 33/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar økonomirapporten for 2.tertial 2016 og rådmannens og ordførers redegjørelse i møte 14.11.2016 til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets behandling 20.09.2016:

Kontrollutvalget ønsket at rådmannen orienterte utvalget om den økonomiske statusen pr. 30.08.2016 selv om det ikke foreligger en politisk sak om 2.tertialrapport. Kontrollutvalget har neste møte 22.11.2016 og utvalget vil ha en så oppdatert status som mulig på nåværende tidspunkt da 2.tertialrapporten (30.8.2016) er «utgått på dato» i neste møte. I rådmannen sitt fravær møtte Lill Tove Gammelsæter fra regnskapsavdelingen med følgende orientering:

Prognose fra enhetsledere gir ved utgangen av juli et merforbruk i enhetene på 7 mill. for hele året hvis samme driftsnivå fortsetter.

Til tross for dette, forventer en regnskapsmessig balanse for 2016. Dette skyldes i hovedsak pensjon, som kan se ut til å bidra positivt med 7-9 mill. kr. Ansvarsområdet selvkost vil også bidra positivt. Ramme, skatt og skjønnsmidler ser ut til å stemme forholdsvis bra med budsjettet.

Tallene er gitt med forbehold om eventuelle endringer en kommer frem til i endelig tertialrapport for 2.tertial 2016.

Det vil bli jobbet med å få budsjettet for 2017 mest mulig riktig. Men vi ser igjen at anslagene fra pensjonsleverandørene gir en mye lavere kostnad enn tidligere forespeilet. Dette må vi prøve å ta hensyn til når budsjettet for 2017 blir lagt.

Kontrollutvalget er bekymret over at budsjettet som kommunestyret vedtar ikke er reelt. Kontrollutvalget mener det er underbudsjettet når det viser en prognose på overforbruk i enhetene på i størrelsesorden 7 mill. kr. Kontrollutvalget er også bekymret over den usikkerhet som er knyttet til pensjonsutgiftene i budsjettet hvert år. Kontrollutvalget vil be kommunerevisjonen om en redegjørelse på området pensjonsutgifter.

Kontrollutvalget vil gjøre kommunestyret oppmerksom på disse forhold i forbindelse med budsjettprosessen for 2017.

Til kontrollutvalgets behandling 22.11.2016:

Driftsrapport for Eide kommune 2.tertial 2016 ble behandlet av Eide kommunestyre i sak PS 16/100 den 20.10.2016. Der rapporteres det om et merforbruk i enhetene pr. 2.tertial på 2,6 mill.kr. Årsprognosen viser et merforbruk på 7,7 mill.kr.

Foreløpige beregninger fra pensjonsleverandørene viser at pensjonskostnadene blir 7-9 mill. kr lavere enn budsjettet. Det tilsier at årsresultatet vil balansere inkludert et budsjettet bruk av disposisjonsfond på 7 mill. kr. I 2015 ble det også brukt 6,7 mill. kr av disposisjonsfondet, men da fikk kommunen fikk regnskapsmessig mindreforbruk på 8,8 mill. kr grunnet lavere pensjonskostnader enn budsjettet. Enhetene fikk tilført innsparingen av pensjonskostnadene slik at de i realiteten hadde et merforbruk på 3,5 mill. kr.

Kontrollutvalget hadde møte 14.11.2016 der rådmannen og ordfører orienterte om driftsrapporten for 2.tertial 2016. Møtet ble holdt fordi rådmannen ikke har anledning til å møte i kontrollutvalget sitt møte 22.11.2016. Kontrollutvalget viser til protokoll fra møte 14.11.2016.

Vedlegg:

- Driftsrapport Eide kommune – 2.tertial 2016

VURDERING

Kontrollutvalget konstaterer at utfordringen ligger i et for høyt driftsnivå i enhetene i forhold til vedtatt budsjett, eller at budsjettet er underdimensjonert i forhold til behovet.

Kommunen har de to siste årene vedtatt budsjettet med bruk av disposisjonsfond på ca. 7 mill. kr hvert år. Den andre utfordringen til kommunen er usikkerheten knyttet til pensjonskostnadene. I 2015 ble kommunens årsresultat berget av en lavere pensjonskostnad enn budsjettet. Dette har kontrollutvalget tatt opp i egen sak til revisjonen. Det rapporteres å være mer sikre tall i år enn i fjor på samme tid. Kommunen har en utfordring når det gjelder utgiftene i enhetene i forhold til budsjett. Dette må finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Rådmannen rapporterer at en har stor utfordring i å gjennomføre flere tiltak i driften, når **driftsnivået** er så lavt i utgangspunktet. Enhetslederne kommer i konflikt med sin egen etiske oppfatning på hva som er faglig forsvarlig opp mot den lojalitetsplikten en har til de vedtatte økonomiske rammene.

Kontrollutvalget har sendt ordføreren en særutskrift fra vedtaket i kontrollutvalget sitt møte 20.09.2016.

Kontrollutvalget har i møte 14.11.2016 fått en orientering om driftsrapporten for 2.tertial 2016 fra rådmann og ordfører. Kontrollutvalget registrerer både i driftsrapporten og i møtet at Eide kommune har utfordringer med å få oversikt over de utgiftsutfordringer en står overfor på budsjettidspunktet og det som påløper gjennom året. Kommunen har en marginal drift i dag.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Eide formannskap	16/67	06.10.2016
Eide kommunestyre	16/100	20.10.2016

Driftsrapport Eide kommune - 2.tertial 2016

Rådmannens innstilling

1. Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.
2. Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

Behandling i Eide formannskap - 06.10.2016

Enstemmig vedtak

- Eide kommune godkjenner driftsrapport 2.tertial 2016.
- Investeringsbudsjettet 2016 økes med kr 300 000. Endringen finansieres ved bruk av lånemidler.

Ingress: (Kort innledende avsnitt som oppsummerer hovedpunktene i saken)

Kommunestyret skal to ganger i året får framlagt egen sak om status på drift og på de vedtatte investeringsprosjektene. Kommunestyret har muligheten til å justere budsjettet.

Driftsrapporten viser samlet følgende:

1. **Driftsrapport opp mot vedtatt budsjett og status fondsforvaltning.**
2. **Sykefravær 2.kvartal**
3. **HMS – avviksrapportering**
4. **Politiske saker med oppfølging av vedtak**
5. **Investeringsprosjektene – status - 79 -**

Vedlegg

- 1 Folkevalgte, administrasjon, stab/støtte, m.m.
- 2 Eide ungdomsskole
- 3 Eide barneskole
- 4 Eide barnehage
- 5 Svanviken barnehage
- 6 Lyngstad og Vevang barnehager
- 7 PPT Gjemnes, Eide og Fræna
- 9 Furutoppen
- 10 Slettatunet
- 11 Bo og habilitering
- 12 Hjemmetjenesten
- 13 Kultur og familie
- 14 Rus og psykisk helse
- 15 Teknisk avdeling

Saksopplysninger

Rådmannen skal rapportere til kommunestyret to ganger per år. Det er 1.tertial (30.april) og 2.tertial (31.8.). Alle enheter gir sin rapport på økonomi og en oversikt på sykefravær, HMS og utfordringer framover.

Rådmannen gir kommunestyret status på seks områder slik:

1. Driftsregnskap mot budsjett, inklusiv avkastning på fond.
2. Sykefravær
3. Helse, miljø og sikkerhet (HMS) – avviksrapportering
4. Politiske saker med oppfølging av vedtak
5. Investeringsbudsjett – status
6. Tilsyn fra annen myndighet

Vurdering

Regnskapsrapporten per 2.tertial 2016 viser et merforbruk på kr 2 646 774,- i forhold til vedtatt budsjett. Årsprognosen viser et merforbruk på 7,7 millioner

Foreløpige beregninger fra pensjonsleverandørene sier at pensjonskostnadene også i år lavere enn budsjettet. I tillegg er det estimert et positivt premieavvik. Til sammen anslår vi dette til å være 7-9 mill. kr. Dette betyr at rådmannen vurderer den økonomiske situasjonen slik at Eide kommune vil balansere.

Kommunestyret vedtok i budsjettsaken 17.12.2015 å bruke kr 6 737 000 av disposisjonsfondet til å balansere driftsbudsjettet 2016. I tillegg vedtok kommunestyret følgende endringer i 1.tertial 2016 slik:

Ansvar kultur og familie	- styrkes med	kr 550 000
<u>Ansvar Eide barneskole</u>	<u>- reduseres med</u>	<u>kr 305 000</u>
Endring		Kr 245 000

Endringen ble finansiert ved bruk av disposisjonsfondet. Totalt bruk av disposisjonsfondet er nå kr 6 982 000.

Ad.1) driftsregnskap mot budsjett, inklusiv avkastning fonds.

Tabell nedenfor viser inntektsrammen til kommunen i 2016. (Viktig tabell)

Konto	Regnskap	Periode- budsjett	Årsbudsjett	Forbruk i %	Avvik	
11301	Bankgebyr	38 546	0	0,00	38 546	
11952	Gebyr	51 722	98 664	52,42	-46 942	
14290	MVA - kompensasjon	13 750	0	0,00	13 750	
15000	Renter på lån	1 887 664	2 053 600	7 700 000	91,92	-165 936
15001	Renter på kassakreditt	-74	0	0,00	-74	
15100	Avdrag	1 400 000	1 400 000	9 100 000	100,00	0
15400	Avsetninger til disposisjonsfond	8 847 958	8 847 958	8 847 958	100,00	0
16207	Gebyrinntekter	-26 130	-33 332	-50 000	78,39	7 202
16300	Husleieinntekter	-350 134	-366 664	-550 000	95,49	16 530
17290	MVA - kompensasjon	-13 750	0	0,00	-13 750	
18000	Rammetilskudd fra staten	-78 857 055	-70 614 004	-103 388 000	111,67	-8 243 051
18001	Skjønnsmidler	-1 754 600	-1 514 894	-2 218 000	115,82	-239 706
18100	Øremerkede statstilskudd	-105 018	-150 000	-1 530 000	70,01	44 982
18700	Skatteinntekter	-50 718 825	-58 470 764	-91 432 000	86,74	7 751 939
19000	Renter på bankinnskudd	-98	0	-200 000	0,00	-98
19002	Renter på formidlingslån	0	0	-200 000	0,00	0
19050	Aksjeutbytte	0	0	-140 000	0,00	0
19090	Gevinst på fondsplassering	0	0	0	0,00	0
19300	Disponering av overskudd	-8 847 958	-8 847 958	-8 847 958	100,00	0
19400	Bruk av disposisjonsfond	0	0	-6 982 000	0,00	0
		-128 434 002	-127 597 394	-189 742 000	100,66	-836 608

Til og med august 2016 er det en merinntekt på 836 000. Dette skyldes i hovedsak lavere renteutgifter så langt en periodisert budsjett. Vi forventer et mindreforbruk på renteutgiftene selv etter revidering av budsjett 1. tertial.

Minimumsavdraget er utregnet og blir 9,1 millioner. Samme som budsjettet etter revidering i 1. tertial.

Revidert statsbudsjett hadde liten innvirkning for Eide kommune. Men vi forventer 200 000,- mer i skjønnsmidler enn det som er budsjettet.

I saken for 1. tertial ble det revidert budsjett, slik at vi ikke lengre budsjetterer med forventet inntekt på fondsplassering. Status pr 31.8 er at vi har tapt ca. 60 000 på våre fondsplasseringer. Dette er en forbedring fra 1. tertial da vi hadde et tap på 2 millioner. På samme tidspunkt i fjor hadde vi en positiv avkastning på 1,25 millioner og endte opp med en positiv avkastning på 2,4 millioner.

Neste tabell viser regnskapsstatus per 31.8. for alle enhetene og de ulike ansvarsområdene. Tabellen viser status mot vedtatt budsjett. I tillegg gir tabellen forbruk i prosent og kroner. En viktig kolonne er forventet resultat per 31.12. (prognose). Den gir kommunestyret oversikt over hvordan enhetslederne vurderer den økonomiske situasjonen for hele året.

Det er administrasjonens kunnskap på rapporteringstidspunktet (31.8.) som er grunnlaget for våre vurderinger og gir forutsetningene i driftsrapporten. Enhetene har et vedtatt årsbudsjett (rammebudsjett) å forholde seg til for hele driftsåret.

Økonomirapport enhetene

	Regnskap	Periode- budsjett	Forbruk i %	Avvik i NOK	Ramme	Prognose	Forventet resultat
Folkevalgte	1 314 257	1 071 843	122,6 %	242 415	1 674 000	2 074 000	-400 000
Rådmann, IKT og lønn	5 762 076	5 614 539	102,6 %	147 537	11 894 000	12 294 000	-400 000
Service og renhold	3 722 261	3 790 150	98,2 %	-67 889	5 904 000	5 904 000	-
Fellesfunksjoner	2 537 801	2 416 187	105,0 %	121 614	1 775 000	1 975 000	-200 000
Regnskap og skatt	1 591 833	1 539 294	103,4 %	52 538	1 986 000	2 136 000	-150 000
Kontroll og Revisjon	431 775	425 238	101,5 %	6 537	535 000	535 000	-
Fagsjef Oppvekst	2 773 983	3 173 973	87,4 %	-399 989	5 066 000	5 066 000	-
Eide ungdomsskole	11 462 109	11 460 493	100,0 %	1 616	18 265 000	18 265 000	-
Eide barneskole	11 908 791	11 390 909	104,5 %	517 883	18 719 000	19 719 000	-1 000 000
Lyngstad og Vevang skoler	7 923 752	8 280 242	95,7 %	-356 490	12 959 000	12 659 000	300 000
Eide barnehage	5 869 746	5 687 372	103,2 %	182 373	8 896 000	8 896 000	-
Svanviken barnehage	4 888 367	4 780 195	102,3 %	108 172	7 645 000	7 745 000	-100 000
Lyngstad og Vevang barnehager	4 814 218	4 485 752	107,3 %	328 466	7 030 000	7 330 000	-300 000
PPT	1 441 677	1 425 497	101,1 %	16 180	1 213 000	1 213 000	-
Furutoppen	12 100 688	11 052 762	109,5 %	1 047 926	18 834 000	19 634 000	-800 000
Slettatunet	9 040 509	8 889 597	101,7 %	150 912	13 089 000	13 089 000	-
Bo- og habilitering	15 238 803	14 554 511	104,7 %	684 292	17 146 000	20 496 000	-3 350 000
Hjemmetjenesten	6 718 348	5 485 240	122,5 %	1 233 108	8 785 000	9 785 000	-1 000 000
Kultur og familie	14 361 499	14 855 529	96,7 %	-494 030	20 953 000	20 953 000	-
Rus og psykisk helse	937 757	1 371 283	68,4 %	-433 527	1 889 000	1 889 000	-
Teknisk	5 378 664	5 821 534	92,4 %	-442 870	8 733 000	9 033 000	-300 000
SUM	130 218 914	127 572 140	102,1 %	2 646 774	192 990 000	200 690 000	-7 700 000

Folkevalgte	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	1 314 257	1 071 843	122,62 %	242 414	1 674 000	2 074 000	-400 000
Kommentar/Tiltak	<p>Kommunestyret har vedtatt reduksjon i møtegodtgjørelse for 2016. Med dagens politiske aktivitet kan det virke som dette bli vanskelig å gjennomføre.</p> <p>Oppsigelse av orkide kontingent er gjennomført, men den økonomisk effekt blir først fra 2017.</p> <p>Det går mot betydelig underskudd. Spådom: kr. 400.000 - 500.000 i minus.</p> <p>Det var heller ikke satt av midler til gjennomføring av folkeavstemning vedr. kommunesammenslåing samt konsulenttjenester. Det er også gjort noen vedtak i formannskapet som ikke har budsjettdekning.</p> <p>Over 50% av kostnadene er knyttet til Ordførerens lønn. Resten av kostnadene er godtgjørelsene til varaordfører samt møtegodtgjørelse/tapt arbeidsfortjeneste til politikere. ROR- kontingenten ligger også her og er betalt for 2016.</p> <p>Forslag til tiltak: Reduksjon av politiske møter.</p>						

Rådmann, IKT og lønn	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	5 762 076	5 614 539	102,63 %	147 537	11 894 000	12 294 000	-400 000
Kommentar/Tiltak	<p>Utgiftene til juridisk bistand i budsjettet er på kr. 170.000,- Til nå er det brukt kr. 460.000,- Dette vil øke vesentlig p.g.a. pågående rettsak.</p> <p>Kontingent Visit Nordmøre og Romsdal er ført her, uten budsjettpost (ca. 115.000,)</p> <p>Opplæring og reiseutgifter får en betydelig kostnadssprekk. (Ca.kr.100.000) Det blir overført kr. 200.000,- (fra fond) i forbindelse med administrative kostnader for flyktninger. Det er knyttet usikkerhet til flyktningebudsjettet og NAV samt nye utgifter til juridisk bistand. Dette gjør prognosen pr. 01.09.2016 usikker.</p> <p>Konklusjon: merforbruk kr 400.000. - 500.000 etter overføring fra fond.</p> <p>Tiltak: Reduksjon av kurs og reiseutgifter. Budsjettdekning MÅ være en forutsetning for vedtak.</p>						

Service og renhold	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	3 722 261	3 790 150	98,21 %	-67 889	5 904 000	5 904 000	0
Kommentar/Tiltak	<p>Det forventes balanse.</p> <p>Kommentar: Renholdutgiftene vil på årsbasis øke med ca. kr. 100.000 som følge av åpning av ny paviljong på Eide barneskole. For 2016 vil økte kostnader for renholderne være på kr. 15.000 - 20.000.</p>						

Fellesfunksjoner	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	2 537 801	2 416 187	105,03 %	121 614	1 775 000	1 975 000	-200 000
Kommentar/Tiltak	Det forventes kr 200.000,- i merforbruk Det ser ut som utgifter til kontingenter (KS, IKA, IBX m.m.) blir større enn budsjettet. Tiltak: Vurdere å si opp KS kontingent eventuelt andre kontingenter.						

Regnskap og skatt	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	1 591 833	1 539 294	103,41 %	52 539	1 986 000	2 136 000	-150 000
Kommentar/Tiltak	Det forventes kr. 150.000,- i merforbruk. Enheten ble trukket kr. 250.000, i sin ramme p.g.a at skatteinnkrever funksjonen skulle over til Staten. Dette ble ikke vedtatt av Stortinget. Det ser ut som en kan få en innsparing på kr. 100.000 p.g.a. innsparing av lønnsmidler.						

Kontroll og Revisjon	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	431 775	425 238	101,54 %	6 537	535 000	535 000	0
Kommentar/Tiltak	Det forventes balanse.						

Fagsjef Oppvekst	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	2 773 983	3 173 973	87,40 %	-399 990	5 066 000	5 066 000	0
Kommentar/Tiltak	Forventet årsresultat: Balanse. Grunnen til positivt avvik på ca. 400.000 kr er ikke innkomne refusjoner fra andre kommuner.						

Eide ungdomsskole	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	11 462 109	11 460 493	100,01 %	1 616	18 265 000	18 265 000	0
Kommentar/Tiltak	Forventet resultat: Balanse Kommentarer: For at vi skal oppnå balanse, er følgende nye tiltak iverksatt fra 01.08.16 (i tillegg til de som allerede var varslet): - alle ekskursjoner som er planlagt for høsten, faller bort - stans i alt innkjøp av nye lærebøker eller annet utstyr - ytterligere reduksjon i vedlikehold						

Eide barneskole	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	11 908 791	11 390 909	104,55 %	517 882	18 719 000	19 719 000	-1 000 000
Kommentar/Tiltak	<p>I forbindelse med skolestart august 2016, fikk skolen et merbehov på kr. 470 000,- som dreier seg om enkeltvedtak på første trinn. Dette ble et ytterligere behov i forhold til det som var budsjettert med for 2016, noe som har sammenheng med at vi ikke hadde den totale oversikten før i vår. Det dreier seg om barn som hadde enkeltvedtak i barnehagen, og som også har behov for dette i skolen.</p> <p>Ressursene som lå til forrige skoleårs sjuende trinn, og som dermed gikk ut av skolen i juni, er allerede tatt ut av summen ovenfor. Ressursbehovet er vesentlig større blant elevgruppa som startet denne høsten i forhold til elevgruppa som gikk ut.</p> <p>Kostnadene til skoleskyss har blitt høyere enn budsjettert.</p> <p>Vi har også utbetaling av stipend på 33 000 som skulle være utbetalt i 2015.</p> <p>Ved skolestart så vi at ressursbehovet er betydelig større også på en rekke andre områder enn foregående skoleår:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innføring av ny læringsplattform, Itslearning. 11,6 % stilling + behov for vikar samt kurskostnader ifb med opplæring - to ansatte med redusert stilling pga seniorreglement: 12,5 % stilling - 2 t undervisning som tidligere lå til rektor: 7,7 % stilling - omdisponering av byrdefull tid - tilkomne elever med behov for spesialundervisning: 11,6 %. - økning i behov for spesialundervisning for elever som også tidligere har hatt spes.underv.: 15,4 % stilling - behov for styrking i enkelte klasser: 27,0 % stilling - 1 ekstra time naturfag 7. trinn: 3,9 % stilling - tidligere kjøpte timer fra kulturskolen: 15,4 % stilling - innføring av "Veileda lesing" for å styrke lese- og skriveopplæringa på småskoletrinnet. Her kommer det kostnader både ift opplæring og materiell - økt bemanning SFO pga innkomne barn med større hjelpebehov samt stor økning i antall barn ved SFO - sekretær innleid noe utover fast 30 % stilling for å avhjelpe situasjonen i en overgangsperiode, da vi ser at det er en del oppgaver som ikke er utført, for eksempel å komme ajour med arkiveringssystemet ved skolen <p>Enkelte av tiltakene som fortløpende vurderes, viser seg særdeles krevende å eventuelt skulle gjennomføres, da det må vurderes opp mot forsvarlig drift:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ved fravær av lærere: leie inn vikarer som ikke har 100 % stilling - vurdere bemanningssituasjon ved SFO. Dette har vist seg vanskelig pga stort antall barn kombinert med ulike hjelpebehov - er det et alternativ å sette et tak på antall barn vi kan ta imot ved SFO ved Eide barneskole? Dette er i tilfelle i et mer langsiktig perspektiv, og vil føre til andre kostnader. - vurdere å kutte styrkingstimer i basisfagene i fire klasser på mellomtrinnet. Imidlertid er dette elevgrupper som har skåret lavt på kartleggingsprøver i basisfagene norsk, matematikk og engelsk, samt at 7. klasse er den største klassen vår med 33 elever. 						

Lyngstad og Vevang skoler	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	7 923 752	8 280 242	95,69 %	-356 490	12 959 000	12 659 000	300 000
Kommentar/Tiltak	<p>Prognosen viser et mindreforbruk på ca. 300 000,-. Årsak til mindreforbruket er at vi fortsatt har gjesteelever som vi ikke har kostnader på. Dette utgjør kr.101 042,-. Vi har ikke fått kvalifiserte søkere til to lærerstillinger på skolene. Dette innebærer et vesentlig lavere kostnadsnivå på lønn.</p> <p>En lærer var sykemeldt i siste del av forrige skoleår. Det ble gjort vurderinger og prioritert når det skulle settes inn vikar. Refusjonen som vi fikk fra NAV var høyere enn lønnsutgiftene for lærervikaren vi satte inn.</p> <p>Utfordringer fremover er å fortsette å ha fokus på det pedagogiske tilbudet til elevene og sørge for at elevene får så gode forutsetninger for læring som mulig.</p>						

Eide barnehage	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	5 869 746	5 687 372	103,21 %	182 374	8 896 000	8 896 000	0
Kommentar/Tiltak	<p>Overforbruk på 182 373 pr aug-16. Tiltak: Reduksjon i stilling høst-16: 60 - 85% pluss fortsatt fokus på sparing av vikarer. Arbeider for å gå i balanse pr.31.12.16.</p>						

Svanviken barnehage	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	4 888 367	4 780 195	102,26 %	108 172	7 645 000	7 745 000	-100 000
Kommentar/Tiltak	<p>Vi reduserte bemanningen med 30 % fra 1.januar 2016 for å holde budsjettet. Vi har ytterligere redusert bemanningen med 13 % fra 1. august. Likevel har vi et underskudd på kr. 108 172 pr. 30. august. Jeg kan ikke redusere bemanningen ytterligere hvis vi skal ha et minimalt pedagogisk tilbud, iflg Barnehageloven, og klarer derfor ikke finne flere muligheter for innsparing nå. Prognosen er derfor endret med en økning på kr. 100 000.</p>						

Lyngstad og Vevang barnehager	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	4 814 218	4 485 752	107,32 %	328 466	7 030 000	7 330 000	-300 000
Kommentar/Tiltak	<p>Enheten må dessverre melde om et ventet merforbruk ved utgangen av året på kr. 300 000, - Ny prognose vil da være 7 330 000.</p> <p>Det ble kalkulert et nøkternt budsjett som ble beregnet ut fra det man kjente til under budsjettprosessen. Med nøkternhet som utgangspunkt i budsjetteringen ble det ikke rom for det uforutsette. Merforbruket kan forklares ut fra behov for styrking knyttet til barn med særskilte behov og et svært høyt sykefravær ved en av barnehagene. Videre så har vi på grunn av muligheten til å søke om reduksjon i foreldrebetaling tapt kr. 88000 i inntekter. Tiltak som er iverksatt for å redusere merforbruket er å redusere bemanningen så mye som mulig. Vi har fra 01.07.2016 tatt bort ressurs til barn med særskilte behov og vi har redusert grunnbemanningen så langt det har vært forsvarlig.</p>						

PPT	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	1 441 677	1 425 497	101,14 %	16 180	1 213 000	1 213 000	0
Kommentar/Tiltak	Forventer balanse i 2016						

Furutoppen	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	12 100 688	11 052 762	109,48 %	1 047 926	18 834 000	19 634 000	-800 000
Kommentar/Tiltak	<p>Ut fra dagens tall vil Furutoppen inkludert kjøkken, legetjenesten og legevakt få et overforbruk på ca. kr 800 000 pr 31 12 16. Pr 31 08 16 har enheten et overforbruk på kr 1 047 926,-.</p> <p>Sykehjemmet: Overforbruk: 487 863,-. Avvik: Lønn: Overtid, forskjøvet arbeidstid og ekstrahjelp relatert til stor arbeidsbelastning og bakvakter for Slettatunet i 2016. Økende forbruk av sykevikar under 16 dager og for lavt beregnet arbeidsgiveravgift. Mindre inntekt pga mange korttidsopphold (kr 150,- pr døgn) og avlastningsopphold (gratis for brukeren). Ikke bokført oppholdsbetaling for august. Tiltak for å begrense overforbruk: Fra september / oktober er flere sykepleiere på plass ved Slettatunet. Vil føre til mindre bakvakt og derav mindre behov for ex-innleie av vikarer. Det er ikke mulig å redusere ytterligere på grunnbemanning.</p> <p>Kjøkkenet: Overforbruk: 63 511,-. Avvik: Litt overforbruk i forhold til innkjøp matvarer. Ikke bokført inntekt for matombringning august.</p> <p>Legetjenesten: Overforbruk: 477 511,- Avvik: Etter ny avtale krever nå legene kompensasjon for ansvar for legevaktstelefon på dagtid. Dette utgjør 8 timer pr dag x kr 110 pr time. (Utgiften er ikke med i budsjettet). Mangler overføringer / refusjoner fra staten. For lavt beregnet fastlønn og arbeidsgiveravgift. Tiltak for å redusere overforbruk: Sørge for at forventede inntekter kommer inn. Legenes lønnsavtaler kan ikke påvirkes av kommunen.</p> <p>Legevakt: Overforbruk: 18 849,- . Utgifter i forbindelse med legevakt kan ikke påvirkes av kommunen.</p>						

Slettatunet	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	9 040 509	8 889 597	101,70 %	150 912	13 089 000	13 089 000	0
Kommentar/Tiltak	Slettatunet ser ut pr dato til å kunne gå i balanse 31.12.2016. Oppholdsbetaling pr august ikke ført med kr 156 508.						

Bo- og habilitering	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	15 238 803	14 554 511	104,70 %	684 292	17 146 000	20 496 000	-3 350 000
Kommentar/Tiltak	<p>Vi forventer et underskudd på kr 3 350 000,- ved utgangen av året. Utgiftene er knyttet til mottak og etablering av 5 nye brukere hos oss. Dette har også gjort at enheten nå er av en slik størrelse at ekstra administrasjonsressurs er satt inn.</p> <p>De største utgiftspostene forventes å øke som følger: Økte lønnsutgifter miljøarbeid 2016: kr 3 860 000,- Økte vedlikeholdsutgifter 2016: kr 350 000,- Økte lønnsutgifter administrasjon 2016: kr 525 000,-</p> <p>Så langt er underskuddet på kr 684 000,-</p> <p>Det kan være nyttig for kommunestyret å merke seg at økte lønnskostnader på om lag kr 2 000 000,- ville forekommet dersom det ikke lyktes enheten å etablere nye brukere i Mikalmarka omsorgsboliger.</p> <p>Forventet underskudd ved utgangen av 2016: kr 3 350 000,-</p>						

Hjemmetjenesten	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	6 718 348	5 485 240	122,48 %	1 233 108	8 785 000	9 785 000	-1 000 000
Kommentar/Tiltak	<p>Vi har for tiden flere alvorlige syke kreftpasienter, som krever tid og kompetanse. Kreftkoordinator hjelper oss å følge opp disse, men hun er ansatt kun 30 % stilling i Eide. Det er likevel hjemmesykepleiens ansatte som følger opp disse til daglig og ofte flere ganger daglig, da de trenger hjelp til stell og pleie, administrering av medisiner, målinger, prøvetaking. I tillegg har vi et økende antall demente som bor hjemme- alene- med de utfordringer dette gir.</p> <p>De eldre vi hjelper har det minste av hjelp i forhold til behovet som det er forsvarlig å gi. Det er ingenting å hente. Vi ser oss ikke i stand til å holde budsjettet i balanse, med så stort sprik mellom antall ansatte på jobb og arbeidsmengde. Grunnbemanningen er for lav. Dette blir synliggjort gang på gang, men ingen endringer skjer.</p> <p>Forventer ytterligere 300 000 i underskudd = totalt ved årets slutt 1000 000,-</p> <p>Konkrete tiltak :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pasienter som ellers kunne greid seg hjemme enda en tid, legges inn på institusjon. På denne måten kan vi unngå ekstra innleie. Ved å legge inn ca. 10 pasienter av de som er på listene våre nå, er vi kommet ned på et forsvarlig nivå til det vi er bemannet til. To og mulig flere av beboerne i Bjørklia er av disse. 2) Redusert tilbud om hjemmehjelp til rengjøring. Har pr. d.d. 4 søknader som er kommet siste 2 ukene. 3) Stoppet inntak ved Dagsenteret, da det er kun en ansatt der, og "taket" for hvor mange brukere hun kan ta ansvaret for er nådd. 4) Vi har visjoner om å gjøre noen av de vi hjelper mer selvhjulpne, med å jobbe aktivt med hjemmehabilitering. Dette krever mer ressurser en tid, da det ikke er nok med korte, effektive besøk. Det krever tid og ressurser for at brukeren skal føle mestring og føle seg trygg på at dette går bra. Dette er ressurser vi ikke har. <p>Konklusjon: For å få ned arbeidsmengden må det være flere personer som faller fra enn nye som kommer til. Dette må skje ved naturlig avgang, avsluttet tjenestebehov eller overflytting til annet omsorgsnivå (sykehjem). Etter våre sykepleiefaglige vurderinger, er det ikke riktig å "bygge ned" tjenestene. Vi har bygget opp en robust og velfungerende tjeneste, med godt kvalifisert personell til å takle de utfordringer som vi har og som venter oss. Slik situasjonen har vært i hele 2016, har det vært helt nødvendig med ekstra innleie for at pasienter /brukere skal få dekket sine rettmessige behov på en forsvarlig måte. Jeg forsøker selvfølgelig å gjøre merforbruket så lite som mulig ved de overnevnte tiltak.</p>						

Kultur og familie	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	14 361 499	14 855 529	96,67 %	-494 030	20 953 000	20 953 000	0
Kommentar/Tiltak	<p>Pr. 31.8 har vi et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 494 000,-. Noe som skyldes at vi har fått økt ramme ved styrket helsesøsterressurs, og gratis leie i Eidehallen - dette er ikke periodiser. Samt at regningen på kjøp av bibliotek tjenester ikke er belastet for 1. halvår.</p> <p>Merforbruk: Tilsynsordning for 2 elever med store omsorgsbehov (sfo: 14 - 15,30) ved Fræna vg skole, nye brukere i avlastningsboligen, og økte utgifter til barnevern: samlet ca. 600 000,-</p> <p>Mindreforbruk: Helsestasjon, friklivssentralen, støttekontakt, omsorgslønn, BPA, og økte inntekter på bygdebøker samlet ca. 600 000,- .</p> <p>Ser ut til at vi kan gå i balanse i år.</p>						

Rus og psykisk helse	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	937 757	1 371 283	68,39 %	-433 526	1 889 000	1 889 000	0
Kommentar/Tiltak	<p>Positivt avvik på 433 000. Skyldes i stor grad vakanser og refusjon sykefravær. Antar at det positive avviket vil reduseres mot slutten av året, men at det vil være balanse i regnskapet.</p>						

Teknisk	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Avvik	Ramme	Prognose	Forventet resultat
	5 378 664	5 821 534	92,39 %	-442 870	8 733 000	9 033 000	-300 000
Kommentar/Tiltak	<p>Registrert mindreforbruk ved utgangen av august er ca. 442 000 kr. Prognose: 300 000 kr i overforbruk for hele 2016.</p> <p>Viktig årsak til overforbruk:</p> <ol style="list-style-type: none"> Brøyteutgifter for vinteren 2016, er blitt såpass høye, at det ikke er mulig å komme i balanse ut i fra planlagte innsparingstiltak på andre områder enn vintervedlikehold av veier. Kommunale vedlikeholdsmidler på 500 000 kr ligger inne i Teknisk sin ramme. Siden disse midlene skal fordeles ut til resultateneheten, er dette regnskapsmessig en stor utgift som belastes etter hvert som de som har fått midler dokumenterer sine utgifter / sender regning. Teknisk forutsetter inntekter fra refusjonskrav ifm investeringsprosjekt hvor Teknisk bidrar med arbeidstimer. I år er det prosjekt som ikke har midler til å betale slike refusjoner. eks. Paviljong ved Eide U. skole. Dette er med på å øke underskuddet ved Teknisk, siden vi i alle år har vært avhengig av inntektsbringende arbeid fra investeringsprosjekt. <p>- Rapporterte innsparingstiltak følges opp fortløpende.</p>						

Sum enhetene	130 218 914	127 572 140	102,07 %	2 646 774	192 990 000	200 690 000	-7 700 000
---------------------	--------------------	--------------------	-----------------	------------------	--------------------	--------------------	-------------------

Oversikt over verdiendring i fondsforvaltning i Eide kommune

	31.12.2015	APRIL	MAI	JUNI	JULI	AUGUST
Carnegie	31 599 304	30 963 614	31 296 890	31 263 975	31 625 949	31 608 297
Avkastning i år (kr)		-635 690	-302 414	-335 329	26 645	8 993
Avkastning i år i %		-2,01	-0,96	-1,06	0,08	0,03
Endring fra forrige periode		-58 141	333 276	-32 915	361 974	-17 652
Pareto	50 725 376	49 357 438	50 125 076	49 033 764	50 279 494	45 649 457
Avkastning i år (kr)		-1 367 938	-600 300	-1 691 612	-445 882	-75 919
Avkastning i år i %		-2,70	-1,18	-3,33	-0,88	-0,15
Endring fra forrige periode		13 505	767 638	-1 091 312	1 245 730	369 963

82 324 680

Total avkastning i år		-2 003 628	-902 714	-2 026 941	-419 237	-66 926
Total avkastning i prosent		-2,43	-1,10	-2,46	-0,51	-0,08

Ad2) Sykefravær

2. KVARTAL 2016	1. kvartal 2016/ 2. kvartal 2016			2. kvartal 2015/ 2. kvartal 2016			1/1-30/6 2015/ 1/1-30/6 2016		
	Fravær i % 1/1-31/3 2016	Fravær i % 1/4-30/6 2016	Endring i fraværs% 1.kv / 2.kv	Fravær i % 1/4-30/6 2015	Fravær i % 1/4-30/6 2016	Endring i fraværs% 2015/2016	Fravær i % 1/1-30/6 2015	Fravær i % 1/1-30/6 2016	Endring i fraværs% 2015/2016
	Service / støtte /adm.	4,20	3,66	-0,54	5,20	3,66	-1,54	6,10	3,97
Eide ungdomsskole	2,10	1,00	-1,10	2,50	1,00	-1,50	3,10	1,50	-1,60
Eide barneskole inkl. SFO	9,20	11,60	2,40	3,60	11,60	8,00	5,10	10,40	5,30
Lyngstad skole	7,60	11,30	3,70	12,70	11,30	-1,40	8,90	9,70	0,80
Vevang skole	6,80	3,10	-3,70	13,90	3,10	-10,80	13,00	4,90	-8,10
Eide barnehage	13,00	10,00	-3,00	16,00	10,00	-6,00	13,20	11,50	-1,70
Svanviken barnehage	12,50	9,60	-2,90	5,60	9,60	4,00	10,00	11,10	1,10
Lyngstad barnehage	34,20	15,60	-18,60	16,20	15,60	-0,60	9,80	25,10	15,30
Vevang barnehage	1,20	1,60	0,40	16,50	1,60	-14,90	15,80	1,40	-14,40
Fagsjef barnehage/skole	3,60	6,50	2,90	2,50	6,50	4,00	1,20	5,10	3,90
PPT	15,60	10,20	-5,40	0,00	10,20	10,20	2,10	12,90	10,80
Barn og oppvekst/helse	13,80	12,67	-1,13	11,40	12,67	1,27	10,70	14,59	3,89
Rus/psykiatri	14,40	6,34	-8,06	11,00	6,34	-4,66	15,30	10,13	-5,17
Furutoppen inkl. kjøkken	5,01	5,89	0,88	8,20	5,89	-2,31	8,30	5,47	-2,83
Hjemmetjenesten	4,80	3,24	-1,56	2,70	3,24	0,54	2,60	3,95	1,35
Slettatunet	17,60	12,10	-5,50	18,30	12,10	-6,20	17,10	15,00	-2,10
Bo- og habilitering	12,40	10,70	-1,70	3,90	10,70	6,80	4,70	11,50	6,80
Kultur/bibliotek/musikksk.	0,20	0,00	-0,20	0,00	0,00	0,00	0,80	0,11	-0,69
Teknisk inkl. vaktmester	2,60	6,45	3,85	0,80	6,45	5,65	1,90	4,69	2,79
Renholdere	20,00	9,00	-11,00	13,70	9,00	-4,70	13,30	14,50	1,20
Totale fraværs%	9,70	7,90	-1,80	7,90	7,90	0,00	8,10	8,90	0,80

Sykefraværsutvikling pr. 30.06.16

Sykefraværet pr. 30.06 i 2010 var på 7,75 %, i 2011 på 7,75 %, i 2012 på 8,91%, i 2013 på 7,50 %, i 2014 på 7,90%, i 2015 på 8,10% og i 2016 på 8.90 %

Pr. 30.06. 2016 er det totale sykefraværet (korttids og langtidsfravær) på 8.90 %

Gjennomsnitt- sykefravær for 1 halvår (pr. 30.06.) de siste 7 år blir på ca. 8.10 %

Det arbeides kontinuerlig med dialog og oppfølging av syke medarbeidere.

Det er utarbeidet retningslinjer for oppfølging av syke medarbeidere som er i tråd den nye IA-avtalen.

Rådmannen sitt mål om at sykefraværet skal være 6.5 % innen utgangen av 2016 er for ambisiøst, men en håper at en i 2016 kan få et sykefravær under 8 %.

Når det gjelder HMS og eventuelle avvik viser en til enhetenes sine rapporter pr. 30.08. Alle rapporterte avvik innenfor HMS blir behandlet i Arbeidsmiljøutvalget og fulgt opp av resultatansvarlige.

Ad.3) HMS

Dette rapporteres direkte fra enhetslederne på eget skjema, se vedleggene. Eventuelle avvik blir rapportert til lønn og personal, som legger fram sak for kommunens Arbeidsmiljøutvalg (AMU). Det blir årlig gjennomført vernerunder ved alle enheter og samlet oversikt blir lagt fram for samme utvalg for videre oppfølging.

Eide kommune har meget gode rutiner for oppfølging/lukking av avvik og har et velfungerende AMU. Vi har verneombud for alle våre seks verneområder, der Tove Herskedal er valgt til hovedverneombud.

Alle enhetene har pr. september 2016 gjennomført sine vernerunder.

Ad.4) Politiske saker med oppfølging av vedtak

Utvalg	Antall møter	Antall saker behandlet
Kommunestyret	3	35*
Formannskapet	3	36**
Kontrollutvalget	1	7***
Plan og utviklingsstyre	4	19****
Helse- og omsorgsutvalg	1	3
Teknisk-, miljø- og næringsutvalg	1	3
Oppvekst- og kulturutvalg	2	5
Næringsfondet	1	1

* 35 saker inkludert referatsaker – 28 saker uten disse.

** 36 saker inkludert referatsaker og godkjenning av protokoll – 30 saker uten disse.

*** 7 saker inkludert referatsaker og godkjenning av protokoll – 5 saker uten disse.

**** 19 saker inkludert referatsaker og diskusjonssaker – 11 saker uten disse.

Vedtak som fortsatt er i prosess.

Formannskapet og kommunestyret

Tema	Formannskap	Kommunestyret	Vedtaket's ordlyd	Status
Oppføring av paviljong med 2 stk ekstra klasserom ved Eide barneskole	12.05.2016	26.05.2016	Eide kommunestyre vedtar å kjøpe paviljong som dekker behovet for 2 stk klasserom ved Eide barneskole. I tillegg kommer 1-2 stk grupperom, toaletter, garderobe og teknisk rom. Kostnaden på inntil 3 mill. kr føres over investeringsbudsjettet for 2016 og finansieres ved låneopptak. Justering av investeringsbudsjettet 2016 skjer ved 1. tertial. Driftsmessige konsekvenser for 2016 justeres 1. tertial.	Forventes ferdigstilt i månedsskiftet oktober/november.
Godkjenning av Tilstandsrapporten for grunnskolen i Eide 2015		26.05.2016	Tilstandsrapporten for grunnskolen 2015 godkjennes. Kommunestyret er ikke fornøyd med læringsresultatene som framgår av tilstandsrapporten for 2015. Kommunestyret ber om at det i god tid før det politiske arbeidet med budsjett for 2017 starter foreslås mål for og tiltak for å nå målene.	Arbeidet med tiltakene er i gang.
Spesialpedagogiske tiltak – oppsummering	12.05.2016	26.05.2016	Kommunestyret gjør vedtak om tiltak som kan bidra til at flere barn kan nyttiggjøre seg det ordinære tilbudet i barnehage og skole: 1. Videreføre tiltak som er i gang - Videreutdanning i lesing/skriving for lærere på småskoletrinnet - Nettverksarbeid med tema lesing/skriving for alle lærere på barnetrinnet - Utvikling av felles førhenvissningsrutiner til PPT for skolene i Gjemnes, Eide og Fræna - Fokus på rektor som pedagogisk leder 2. Ressurslærer for 1.-4. årstrinn i skolen Det opprettes en 100 % stilling som ressurslærer fra 2016, hvorav staten finansierer 100 % i 2016 og 85 % fra 2017. Eide kommune finansierer 15 % stilling, tilsvarende 91.000 kr. fra 2017. Stillingen brukes til økt lærertetthet i 1.-4. årstrinn og økt innsats for elever som har behov for ekstra oppfølging i løpet av de 4 første skoleårene. Stillingen skal kunne nyttes av alle barneskolene i kommunen. Tiltaket innarbeides i budsjettarbeidet 2017. 3. Kompetanseheving Følgende kompetansetiltak iverksettes: - Videreutdanning av 2 -3 ansatte i barnehagene pr. år - Videreutdanning av 2-3 lærere pr. år - Felles satsingsområde for barnehagene - Samarbeid mellom barneskolene i Eide og en barneskole i Trondheim, med kartlegging av leseutvikling som tema (skoleåret 2016/17)	Arbeidet med tiltakene er i gang.

			I budsjettet for 2017 innarbeides 400.000 kr. til kompetanseheving av lærer, og 250.000 kr til kompetanseutvikling i barnehagene.	
--	--	--	---	--

Plan og utviklingsstyre

Tema	Plan og utviklingsstyre	Formannskap	Kommunestyre	Vedtak	Status
Steinhuggervegen	24.08.2015			Planutvalget ber Rådmannen utarbeide reguleringsplan for Steinhuggervegen for området fra Møre Gravmomenter AS til Silseth Sten AS. Planen innarbeides i framtidig budsjett og prioriteringsplan.	Må innarbeides i budsjett og prioriteringsplan.
Rullering kommuneplan	19.05.2014			Vedtatt oppstart av planarbeid.	Arbeid pågår.

Helse- og omsorgsutvalg

Tema	Helse- og omsorgsutvalg	Formannskap	Kommunestyret	Vedtak	Status
-	-	-	-	-	-

Teknisk-, miljø- og næringsutvalg

Tema	Teknisk-, miljø- og næringsutvalg	Formannskap	Kommunestyret	Vedtak	Status
Overordnet ROS – analyse iht. beredskapstilsyn				Overordnet ROS – analyse skulle iht. beredskapstilsyn, vært ferdig innen den 01.08.2015.	Saken er fullført og er forventet ferdigstilt oktober måned.

Oppvekst- og kulturutvalg

Tema	Oppvekst- og kulturutvalg	Formannskap	Kommunestyret	Vedtaket	Status
Kvalitets- og strategiplan 2015-2020 for oppvekstsektoren i Eide kommune	20.01.2016 03.02.2016			OKU ønsker å revidere og oppdatere planen «Utvikling av oppvekstsektoren i Eide kommune». En innarbeider i tillegg mål, standarder samt måleparametere for Elevundersøkelsen og Fagresultater.	Saken er fortsatt ikke behandlet i kommunestyret.
Kommunen som tilsynsmyndighet	17.02.2016			OKU oppfordrer rådmannen til å vurdere måten tilsynet med barnehagene foregår på i dag. OKU ber rådmannen vurdere samarbeid med en annen kommune om tilsyn av barnehagene	Saken har vært drøftet og vurdert i strategisk ledergruppe. En avventer kommunereformen og velger foreløpig å bruke en intern tilsynsgruppe i rådmannens team.

Ad.5) Investeringsbudsjett 2016

I 1.tertial 2016 gjorde kommunestyret følgende endringer:

Rehabilitering Eide sykehjem	Kr 800 000,-
Prosjektering Eide brannstasjon	« 4 000 000,-
Avløp utenfor sentrum	« 532 000,-
Paviljong Eide barneskole	« 3 000 000,-
Gateadresser	« 200 000,-
Skanning/avlevering av arkiv	« 40 000,-
Grunnkjøp Øvre Bolli, Hålsbakken	« 2 100 000,-
<u>Varmvasstanker, basseng- Eide u.</u>	<u>« 420 000,-</u>
	Kr 11 092 000,-
	=====

Status for Investeringsprosjekt per 31.08.2016:

Type prosjekt:	(Tall i hele 1000) Budsjett 2016	Status
1. Egenkapitalinnskudd KLP	625	Er innbetalt 738 000 kr.
2. IKT Orkide - Politiker ipader m.m.	770	Ipadder ble kjøpt i 2015. Det er til nå brukt 350 000 kr av budsjettert ramme (ORKIDE). Alle midler blir brukt i 2016.
3. Opparbeidelse av tomter (tomtefelt og næringstomter)	600	Brukt ca. 660 000 kr på tomter. Overskridelse skyldes tilbakekjøp av kommunal tomt på Lyngstad. Tomter i Vevang boligfelt er klargjort for bygging. Ikke midler til asfalt og gatelys (mast+armatur). En kortere del av en overvannstrase er ikke ferdigstilt.
4. Rehabilitering Eide sykehjem	1 000	Prosjektet rapporterer å være i rute, men har kun brukt 96 000 kr. Sannsynligvis vil avsatt ramme bli brukt som forutsatt. Det er avsatt 150 000 kr for å utvide dekningsområdet for nødstrømsaggregat ved Furutoppen. Nye signaler fra fagkonsulent, gjør at prosjektet må avklares bedre både teknisk og kostnadmessig sett.
5. Utvidelse av gravplass Krakeli	900	Prosjektet er i rute og det er brukt 760 000 kr per per 31.08.2016. Hele tildelt ramme vil bli brukt i løpet av høsten 2016.
6. Prosjektering brannstasjon /servicebygg	14 000	Er brukt 4 mill. kr. iht. egen plan for bruk av avsatte midler i 2016. Brannstasjonen med kaldlager er i rute og skal være ferdig innen februar 2017. Uteområdet blir trolig ferdigstilt sommeren 2017.
7. Regulering av gangvei Krakeli	250	Utarbeidelse av reguleringskart pågår, men prosjektet er foreløpig ikke belastet økonomisk.
8. Lekeplass Svanviken barnehage	214	Er ferdig. Totalt er det brukt 311 000 kr Samarbeidsutvalget har finansiert overforbruket med innsamlede midler iht. finansieringsplan
9. Avløp Eide sentrum	900	Er kun brukt 20 000 kr. Vil påløpe flere utgifter høsten 2016
10. Avløp utenfor sentrum	3 032	Er brukt 3055 000 kr. Tiltakene er ferdigstilt
11. Allidrettsløkke ved Eide barneskole	100	Er ferdig men det er kun brukt 900 kr.
12. Paviljong ved Eide barneskole	3 000	Ferdigstilles ca. 28 oktober 2016
13. Gateadresse (oppsetting av veinavnskilt)	200	Det er inngått avtale (200 000 kr) med Svanpro om oppsetting av veinavnskilt. Oppsettingen er igangsatt og vil pågå utover høsten 2016.
14. Skanning / avlevering av arkiv	40	Er ferdig og prosjektet er belastet med 26 000 kr
15. Grunnkjøp Øvre Bolli / Halåsbakken	2 100	Grunnkjøpet er enda ikke utført. Slutføres i løpet av høsten 2016
16. Varmtvannstanker, Basseng m.m ved Eide U.	670	Prosjektet er igangsatt. Eide U. skole har forskuttert ca. 70 000 kr. Hovedprosjektet vil bli fullført i løpet av høstferien .
Sum:	28 401	

Ad 6). Tilsyn fra andre myndigheter

Rådmannen har stor fokus på dette området. Det er viktig når kommunen har tilsyn fra andre myndigheter, at vi lære av de merknader/avvik vi får. Dersom avvik, så er kommunen forpliktet til å lukke avviket så fort som mulig. Pr. definisjon er et avvik lovbrudd og det skal lukkes.

Oversikt over kommunens tilsyn fra andre myndigheter ser vi på vedlagte skjema fra den enkelte enhet. Der er enhetsleder som har ansvaret for å følge opp rapporten fra tilsynet.

Rådmannens oppsummering/konklusjon:

Rådmannen rapporterer på de ansvar som kommunestyret har bevilget økonomisk ramme til. Det betyr at rådmannen skal rapportere på det nivå som kommunestyret har vedtatt budsjettet på. Regnskapet per 31.8. rapporteres mot periodisert budsjett per 31.8. Avvikene framkommer både i kroner og i prosent. Den viktigste kolonnen er prognose per 31.12. Det er denne kommunestyret skal styre etter.

Rådmannen konstaterer at driftsnivået ligger på et merforbruk på 7.7 millioner. Foreløpige beregninger fra pensjonsleverandørene sier at pensjonskostnadene også i år blir lavere enn budsjettet. I tillegg er det estimert et positivt premieavvik. Til sammen anslår vi dette til å være 7-9 mill. kr. Dette betyr at rådmannen vurderer den økonomiske situasjonen slik at Eide kommune minimum vil gå i balansere.

Rådmannen har fortsatt stor fokus på å redusere merforbruket ute i enhetene. Det er gjennomført egne samtaler om driften med enhetsleder;

- Furutoppen
- Hjemmetjenesten
- Bo- og habilitering
- Eide barnehage
- Lyngstad/Vevang barnehager.

Alle enhetsledere arbeider hardt og seriøst med å holde budsjettet/ redusere merforbruket. Dette har vært tema på flere ledermøter.

Rådmannen ser at vi har en stor utfordring i å gjennomføre flere tiltak i driften, når driftsnivået er så lavt i utgangspunktet. Enhetslederne kommer i konflikt med sin egen etiske oppfatning på hva som er faglig forsvarlig, mot lojalitetsplikten til den økonomiske rammen og budsjettvedtaket til kommunestyret.

På investeringssiden er det svært viktig at kommunen får bygd om NAV bygget, slik at vi kan tilby kontorer til lensmannen i Averøy. Lensmannen i Eide/Gjemnes vil bare ha kontor her i Eide. Vi arbeider også for at lensmannen i Fræna kan få kontorsted Eide. Dette blir et viktig innspill i politireformen, der nye lensmannsdistrikt skal avgjøres. Det bør være sammenheng mellom kommunereformen og politireformen. Når kommunene Eide og Fræna har vedtatt å danne ny kommune, bør det vektas i politireformen.

Rapport pr. 31.08.2016

Enhet: Folkevalgte, administrasjon, stab/støtte m.m.

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- Rådmann, NAV, flyktningetjenesten, kommunalsjefer, plankonsulent, arkivleder, IKT, lønn og personal.
- Fellesfunksjoner m.m.
- Servicekontor og renhold.
- Regnskap og skatt (interkommunalt samarbeid)
- Fagsjef oppvekst.
- Folkevalgt, nemnder, råd og utvalg.
- Kontroll og revisjon.

Sykefravær i prosent pr. 30.06.2016 NB! 2.kvartal.

Renhold: Fraværet er på 14,50 %.

Service/støttefunksjonene/administrasjon: Fraværet er på 3,97 %

Avvik HMS:

Dårlig ventilasjon, temperatur og luft i deler av rådhuset. Viser til rapporten: "Kartlegging av inneklime ved Eide kommune – Kommunehuset" datert 29.01.2013. Må montere varmpumpe i servicekontoret i løpet av 2016. Har ikke vært brannøvelse de siste årene.

Måloppnåelse:

- Tema spesialundervisning/spesialpedagogiske tiltak har blitt utredet politisk.
- Skolebasert kompetanseutvikling gjennomføres på alle skolene.
- Grunnlagsarbeid for utvikling av kompetanseplaner høsten 2016 er iverksatt. (Kompetansekartlegging og egenvurderinger ved skolene, Ståstedsanalysen ved barnehagene).
- Det har vært orientert politisk om barnehageeierrollen og skoleeierrollen.
- Ny kommunestruktur. Vedtatt kommunesammenslåing.
- Tildeling av midler fra Næringsfondet og RDA fondet har etter møte Fylkesmannen fått bekreftet at retningslinjer/statuetter følges.
- Det er anskaffet nytt skolesystem (Itslearning) samt nytt Kvalitetssystem (Compilo).
- Nytt sentralbordløsning/telefonsystem var på plass fra 05.09.2016.
- Byttet datalagringsystem for hele kommunen.
- Gjennomført rådgivende folkeavstemning for kommunereformen: Dato 25. april 2016.
- Eide kommune opprettet offentlig Facebook-side 15. mars 2016.
- Startlån: Saldo pr. 31.08.16 var kr. 4 038 385,-. Unge i etableringsfasen er ikke lenger i målgruppen for startlån. Bostøtte: ca. 50 saker innvilget så langt.
- Eiendomsarkiv ferdig skannet og er levert til IKA Møre og Romsdal for ordning og deponering.
- Revidering av kommunens personalhåndbok og lønnspolitiske retningslinjer hadde oppstartsmøte i april 2016. Ferdig april 2017.
- Ny planstrategi er i rute. Skal vedtas i okt. 2016.
- Gjennomføring av medarbeider- og brukerundersøkelser – planlegging iverksatt. Ferdig innen våren 2017.
- Revidering av kommunens delegeringsreglement. – Ikke iverksatt
- Tatt i bruk nye moduler i vårt lønns- og personalsystem. (Timelister, personalmeldinger, reiseregninger samt fraværsregistrering)

- Ca. 75 % av våre fakturaer (Eide og Fræna har til sammen ca. 27.000 fakturaer, hvorav ca. 7600 som tilhører Eide) er nå helelektroniske faktura (EHF-format – Elektronisk handles format – internasjonal standard)
- Vi har tatt i bruk e-bilag, eOrdre, og fraværssassistent. BI-løsning blir tatt i bruk i løpet av høsten 2016
- Gjennomført søknadsrunde for salgs- og skjenkebevillinger.
- ”SvarUt” prosjektet er nå godkjent for sending av post. Gjennomført en ROS-analyse og laget rutiner.
- Alle elev Pc-er installert på nytt i forbindelse med overgang til nytt skolesystem
- Omstrukturert datanettverket for «sikker sone»

Utfordringer fremover:

- Kommunesammenslåing med Fræna.
- Grunnbemanninga i barnehagene.
- Økt læringsutbytte for elever 1.-4. trinn.
- Eide kommune har overtatt Eide psykiatriske senter. Planlagt oppstart for rehabilitering/brannsikring av Furutoppen blir februar 2017. Ferdigstilles februar/mars 2018.
- Servicekontoret: Videreutvikle innbyggerdialog via kommunenes hjemmeside: Flere elektroniske skjema og fullelektronisk arkivjournal. Opplæring i vedlikehold av kommunens hjemmeside. Opplæring av saksbehandlere og utvalgssekretærer i ephorte.
- Arkivdelen SAK2 i ePhorte er avsluttet, men dokumenter må ferdigstilles og saksmapper som er ferdig må avsluttes.
- Få ferdig arkivplanen til godkjenning.
- Få oversikt over alle papirarkiv og elektroniske system (m/tekniske data) som er/har vært i bruk i Eide kommune.
- Alle papirarkiv og elektroniske arkiv må ryddes og avleveres til IKA Møre og Romsdal innen 31.12.2019. Til dette vil det kreves ekstra ressurser i perioden 2017 – 2019 som følge av kommunesammenslåing.
- Data- og informasjonssikkerhet: Kontinuerlig arbeid.
- Videreutvikling og mer bruk av e-handelsløsning for alle resultatenheter.
- IKT: Kontinuerlig arbeid med PC-løft i skolen.
- Prosjektarbeid i IKT orkide.
- Ta i bruk/utnytte alle løsninger som ligger i Visma og ephorte.
- Ansvarsavklaring NAV og Eide kommunes boliger.
- Fræna kommune har valg ny bankleverandør (DNB). Dette gir utfordringer for regnskapsavdelingen.

Dato/ sted:	Eide 21.09.2016
Kommunalsjef	Sverre Hovland

Eide kommune
Eide ungdomsskole

Notat

Til: Ole Bjørn Moen

Fra: Annelise Hagen

Sak nr.
2016/1013-12

Dato
25.09.2016

Rapport pr. 31.08.16
Enhet: Eide ungdomsskole

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- Grunnskoleopplæring for aldersgruppen 13 – 16 år
- Kommunal svømmehall
- Aula
- Kantine for ungdomsskolen
- MOT

Sykefravær i prosent: 1,00

Kommentar: Dette er et svært gledelig resultat, også lavere enn i samme tidsrom i 2015 (-1,50).

Avvik HMS:

Kommentar:

- Ventilasjonsanlegget fungerer ikke slik det skal. Dette påvirker både oppvarming og støynivå. Det er innhentet forslag til hvordan avviket kan lukkes. Utbedring er planlagt gjennomført i uke 41.
- I fyrrømmet ved Eide ungdomsskole er det behov for store utbedringer. Dette er nå under utføring og planlagt ferdigstilt i uke 41.
- Vi har fem avvik på nødlysarmaturene og brannvarsling. Dette er avvik som lukkes uten større kostnader innen 13.10.16.

Tilsyn:

- Internkontroll på nødlys og brann utført 13.07.16.
- Tilsyn med opplæring for barn i barnevernsinstitusjoner 09.06.16 – Fylkesmannen.

Måloppnåelse:

- Målene i virksomhetsplanen som tilhører 1. og 2. tertial er hovedsakelig gjennomført
- Vi deltar i forsøksordningen med valgfaget programmering
- Arbeidet med skolebasert kompetanseutvikling fortsetter
- En lærer er ferdig med videreutdanning i matematikk
- Tverrfaglig samarbeid om rusforebyggende tiltak fortsetter

- Ny ung-data undersøkelse er gjennomført våren 2016
- MOT er godt i gang
- Ny læringsplattform – Its learning – er tatt i bruk

Utfordringer fremover:

- Gi elevene et godt nok tilbud innenfor tildelte rammer
- Svært små ressurser til deling av klasser eller ekstra støtte i klassen
- Ressurser til forsterket leseopplæring (lesekurs)
- Mangler tilstrekkelig spesialpedagogisk kompetanse
- Kompetanseutvikling for å oppfylle gjeldende lovkrav i matematikk, engelsk og norsk
- Opprette ressursteam
- Opplæring i bruk av ny læringsplattform
- Innkjøp av nødvendig IKT- utstyr (Pc, nettbrett, interaktive tavler o.l.) og lærebøker
- Arbeide for et fortsatt godt skolemiljø med fokus på forebyggende arbeid
- Forebyggende arbeid for å hindre frafall i grunnskole og videregående opplæring
- Nødvendig fornying av skolens eksisterende spesialrom – spesielt kjøkken
- Høye vedlikeholdsutgifter

Dato/ sted:	25.09.2016
Resultatenhetsleder	Annelise Hagen

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Eide barneskole

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- Fulldelt skole med 240 elever
- Skolen har SFO-tilbud til 114 elever

Sykefravær i prosent:

11,6 % i 2. kvartal. Dette er en stigning på 8,0 % ift samme periode i fjor. Vi har to langtidssykemeldinger der den ene ansatte vil gå av med uførepensjon i oktober, den andre ansatte vil være delvis tilbake i arbeid ila oktober. Ingen av sykemeldingene er på noen måte relatert til arbeidsplassen. Vi ser at det er sårbart og krevende når vi får sykemeldinger blant ansatte, og vi har liten mulighet til å skape gode fleksible løsninger.

Avvik HMS:

- Tak / takvinduer på den eldste delen av skolebygningen lekker. Det arbeides med saken for å få en beregning på hva som må gjøres for å utbedre dette, samt et kostnadsoverslag på arbeidet. I tillegg er det ikke montert snøfangere på taket, og taket viser seg ikke å være konstruert for dette. Mtp vinteren vil det bli satt opp sperregjerder rundt skolen for å hindre ulykker. Dette er en midlertidig nødløsning.
- Ventilasjonsanlegget har den siste tida ikke fungert optimalt. Utbedringer blir foretatt i disse dager.

Tilsyn:

Molde brannvesen har vært ved enheten og orientert den nye ledelsen om krav og retningslinjer ift det brannvernforebyggende arbeidet. I den sammenheng utarbeides det en handlingsplan som har frist innen utgangen av oktober 2016. Det er meldt om at det vil bli et ordinært brannverntilsyn ved enheten i februar 2017.

Måloppnåelse:

- 1. og 2. trinn har begynt med metoden «veileda lesing» som innebærer en mer tilpassa lese- og skriveopplæring.
- Samarbeidet med de to andre barneskolene ift. å kartlegge behov for kartleggingsverktøy og tiltak for å bedre kvaliteten på lesing og skrivning, blir videreført denne høsten
- Ressurslæreren som skal styrke leseferdighetene for elever på 1.-4. trinn har startet sitt arbeid ved skolen.
- Elevundersøkelsen viser at det er høy trivsel blant elevene ved skolen.
- Grunnarbeidet ifb med paviljongen er ferdigstilt. Vi håper å kunne ta den i bruk ila høsten.
- Samarbeid med skolehelsetjenesten er oppstarta.
- Skolen har begynt å ta i bruk læringsplattformen Itslearning.

Utfordringer fremover:

- Det mest krevende er å klare å gi god nok tilpassa opplæring til alle elevene.
- Arbeide systematisk både sammen med de andre barneskolene og internt ift å kartlegge behov for kartleggingsverktøy og tiltak for å bedre kvaliteten på lese- og skriveopplæringa.
- Arbeide systematisk med å utvikle felles tankegang rundt klasseledelse.
- Fortsette forebyggende arbeid ift mobbing, samt ta i bruk metoder for å avdekke mobbing.
- Skaffe kvalifisert personale.
- Etterutdanne lærere slik at de innfrir de kommende kompetansekravene for å kunne undervise.
- Opprette skoleteam i samarbeid med skolehelsetjenesten, PP-tjenesten og barneverntjenesten.
- Opprette ressursteam.
- Utfordrende bemanningssituasjon i PP-tjenesten har gitt og gir ringvirkninger for arbeidet ved Eide barneskole
- Gi et godt SFO-tilbud med de ressursene vi har til rådighet.
- Satsninger som skal heve kompetansen innenfor IKT og andre felt, fører til økt ressursbehov.

Dato/ sted:

Eide, 23.09.16

Resultatenhetsleder

Renate Drågen, konst. rektor

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Eide barnehage

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- 5-avdelings heldagsbarnehage fordelt på 2 småbarnsavdelinger (0-3 år) og 3 avdelinger 3-5 år.
- Grunnbemanning 16,05 årsverk. Ekstra bemanning pr aug-16: 2 stillinger pga barn med spesielle behov.
- Gjennomsnittsalder i personalgruppa: 47 år. Pr aug-16: 90 heldagsplasser.

Sykefravær i prosent: 11,5

- Sykefravær første halvår har gått **ned** 1,7% sammenlignet med første halvår 2015 og ligger nå på 11,5%. Vi arbeider mye med tilrettelegging og tiltak gjennom Nav.

Avvik HMS:

- Forhøye gjerdet: Det finnes ikke økonomi innenfor årets budsjettramme til å forhøye gjerdet rundt hele barnehagetomten. Deler av gjerdet mot gangvei foran småbarn er forhøyet. Avvik Kystlab.
- Ovner gammelt hus må skiftes ut
- Fallunderlag er fylt på under disse og klatrestativ.
- Telefonsystemet vårt er nå mobilt, innenfor egen ramme
- Vedlikeholdsmidler er tildelt for å skifte ut gulvbelegg på to grupperom samt pauserom nytt hus. Gjennomføres når bhg er stengt, mest sannsynlig i romjul-16

Tilsyn:

- Kystlab: tilsyn av 27.01.16
- Arbeidstilsynet: Melder om tilsyn i løpet av høst-16: Tilsyn med om virksomheten følger AML krav for å forebygge arbeidsrelatert sykdom og skade.
- Hørselskontroll er gjennomført og gjennomgått med personalet
- Tilsyn etter barnehageloven er gjennomført 02.06.16

Måloppnåelse:

- Det arbeides godt på alle avdelinger og mellom avdelingene for å utnytte de ressursene vi har best mulig.
- Språkgrupper og fokus på språk fortsetter og vi gjennomfører de fleste planlagte aktiviteter.
- 1 stk interaktiv tavle er på plass, men opplæring gjenstår og behovet for flere tavler er tilstede
- Personalet er dyktige på å ha fokus på og tilrettelegge for at barnas leik skal ha gode gro-forhold som tiltak mot mobbing. Motto: **Alle barna skal lære å få seg en venn.**
- Hver dag: Å gi barna anerkjennende tilbakemeldinger er sentralt i arbeidet og jobbes godt med. Det er vesentlig for et barns utvikling å delta i et miljø som skal være god på å bygge relasjoner mellom barn-barn, barn-personale og personale-foreldre på en anerkjennende måte. Vi mener å ha gode relasjoner med foresatte. Foreldregruppa ønsker å bidra på ulike måter.
- Spes.ped for assistenter: 2 assistenter skal delta på kursrekke av eget initiativ.

Utfordringer fremover:

- Å holde budsjettrammen: Kontinuerlig fokus. Viser et overforbruk på 182.373 pr 31.08.16.
- Tiltak er reduksjon i stilling hele høsten, 60 – 85%, samt sparing av vikarer=mindre TID pr barn
- Vi er pålagt stadig flere oppgaver/krav til tjenesten. Barnetallet har økt og åpningstiden har blitt utvidet uten økte personalressurser. Personalet er hardt presset hver dag men har stor stå-på-vilje for å gi et godt tilbud.
- Foreldrebetaling for familier som tjener minst gir reduksjon i inntekt foreldrebetaling: 8-9 stk hos oss nå.
- Søskenmoderasjon 5 par: gir red inntekt. Pr dato: 1 plass under 3 år ledig.
- Udir har tilbud om å gjennomføre STÅSTEDSANALYSE/hva er vi god til/hva må vi bli bedre til – refleksjon. Dette ser vi fram til. Implementering av DUB må fortsette.
- Kommunestyrets arbeid med MÅL: informasjon i personalgruppa er gjort og vi skal arbeide videre med målarbeid i forb med utvikling av Virksomhetsplan 2017. Klare mål vil kunne evalueres og være med å skape et enda bedre barnehagtilbud

Dato/ sted:

Eide 23.09.16

Resultatenhetsleder

Wenche Humborstad

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Svanviken barnehage

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- 4,3 avdelinger, 77 barnehageplasser for barn 0-6 år, derav en småbarnsavdeling, 0-2 år.
- 13,83 faste årsverk. 1,57 ekstra årsverk for barn med spesielle behov.
- 100 % kvinner, gjennomsnittsalder: 44 år.

Sykefravær i prosent:

Kommentar: 2. kvartal 2016: 9,60 %. Dette er en oppgang på 4 % fra samme periode i 2015.

Vi har hatt to langtidssykemeldte medarbeidere i et år. Dette medfører stress og slitasje på de som er igjen. For å klare å holde budsjettet må nøye vurdering gjøres ved innleie av vikarer hver gang. Dette er tidskrevende og planer må ofte legges om eller droppes for å få til forsvarlighet og nok voksne overfor barna.

Avvik HMS:

Kommentar:

- Vi hadde flere avvik på nødlysarmaturene og vi måtte skifte resterende ledelys som ikke er i orden.
- Vi fikk avvik på mangel av støtsand under huskene. Det er nå fylt på.

Ingen flere avvik.

Tilsyn:

- Vi hadde kommunalt tilsyn den 3. juni.
- Vi har hatt internkontroll av ledelysene den 8. juli.
- Vi hadde tilsyn fra Kystlab, miljørettet helsevern, den 20. september.

Det er ikke meldt flere tilsyn pr.d.d.

Måloppnåelse:

- Vi har redusert bemanningen med 30 % fra 1. januar og ytterligere 13 % fra 1. august for å klare å holde budsjettet. Pedagogiske ledere viser stor lojalitet i innsparing av vikarer, noe regnskapet viser. Det ser ut som vi likevel vil gå med underskudd og at vi ikke vil klare målet om balanse.
- Vi har hatt en spennende tid med evaluering av årsplanen (fagplanen). Nå er den ferdig til fastsettelse i samarbeidsutvalget.
- Vi er godt i gang med utviklingsarbeid igjen etter en lang periode der vi ikke har hatt muligheter pga stor slitasje på personalet og mange arbeidsoppgaver som har tatt all plass og tid. For å bygge oss opp igjen har vi nå satset på videre utviklingsarbeid. Vi har flere nye medarbeidere og vi mener denne satsingen vil gi inspirasjon og motivering for den spennende jobben vi har.

Utfordringer fremover:

- Det ser ikke ut som vi klarer å gå i balanse i regnskapet. Dette til tross for stor lojalitet og god fantasi for å finne løsninger ved fravær og til materialer til barna (=naturmaterialer).
- Å kunne skape engasjement og motivasjon i en travel og stressende tid. Vi har barna i fokus og ønsker å gi gode tjenester. Med så lite penger og flere og flere krav til tjenesten er jeg bekymra for stresset personalet utsettes for. Vi har ansvar for mange områder og flere lovkrav til bl.a. HMS og vedlikehold som tar mye energi og penger. Det blir veldig lite igjen (nesten ingenting) til selve tjenesten. Dette er en stor utfordring.

Dato/ sted:

21.09.16.

Resultatenhetsleder

Torill Eide

Rapport pr. 31.08.16
Enhet: Lyngstad og Vevang barnehager.

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- 4 avdelinger, 74 plasser for barn i alderen 0 – 5 år.
- 14 årsverk inkludert felles enhetsleder. Alle er kvinner.
- Rekrutterer barn fra Lyngstad og Vevang, og fra Skotten og Farstad i Fræna kommune.

Sykefravær i prosent:

- Vevang barnehage har hatt lavt sykefravær hele året. Ligger på 1,2 – 1,6 %
- Lyngstad barnehage hadde et ekstremt høyt sykefravær (34,2%) i første kvartal, men har mer enn halvert dette i 2. kvartal. (15,6%) . Dette er fortsatt høyt og vårt mål er å få dette ytterligere ned og i første runde under 10%.
- Har gode rutiner for oppfølging av sykemeldte.

Avvik HMS:

- Førstehjelpskurs i april og i august. Vi har faste rutiner for opplæring og oppdatering av førstehjelp, Brannvern. Alle ansatte skal ha god kjennskap til våre beredskapsplaner.
- Barnehagene i Eide skal ha en gjennomgang og deling av internkontrollrutiner i forbindelse med innføring av Compilo. Vi har så vidt startet på dette arbeidet.
- Vi har fortsatt utfordringer med ventilasjonsanlegg på Vevang barnehage og må skifte noen deler på dette for at det skal fungere optimalt og for at skaden ikke skal bli større.
- Ved Lyngstad er utfordringen trange lokaler og mangelen på smårom til aktiviteter og lek i små grupper. Videre er det stor mangel på lagringsplass.

Tilsyn:

- Ingen tilsyn siden sist, men gjennomført årets vernerunde.

Måloppnåelse:

- Godt arbeidsmiljø og samarbeid for å effektivisere bruken av ressursene våre på best mulig måte.
- Vi har stort faglig fokus på barns læring og utvikling. Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager er våre styringsverktøy. I tillegg til årsplan har vi utarbeidet egen handlingsplan mot mobbing.
- Vi vil være et kvalitativt godt tilbud for barn og foreldre. Personalets felles innsats for å oppnå god kvalitet på opplæringen av små barn, er meget god.
- En av våre pedagoger er i gang med å fullføre master i tilpassa opplæring.

Utfordringer fremover:

- Dessverre greier vi ikke å holde den tildelte budsjettammen for 2016. Til tross for dyktige medarbeidere som «snur alle stener». Vi har løsningsorienterte folk i barnehagene som vil drive nøkternt, men det finnes en grense for hva som er mulig og hva som er forsvarlig.
- Å iverksette tidlig innsats for barn før utfordringer får eskalere og bli større, - og trolig dyrere.
- Fare for økt sykefravær pga stor arbeidsbelastning.
- Ressurser og kompetanse til vedlikehold.

Dato/ sted:	Lyngstad 23.09.2016
Resultatenhetsleder	Synnøve Karin Rishaug

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: PPT for Gjemnes, Eide og Fræna

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

Pedagogisk – psykologisk tjeneste (PPT) er en interkommunal selvstendig faglig enhet. Tjenesten er en lovpålagt kommunal tjeneste hjemlet i Opplæringsloven §5. Eierne er Gjemnes, Eide og Fræna. Eide er vertskommunen og har arbeidsgiveransvaret. Tjenesten har eget styre hvor alle kommunene er representert. PPT sin målgruppe er barn, unge og voksne med spesifikke opplæringsbehov i og utenom barnehage, i grunnskolen og videregående opplæring, herunder også afasi pasienter med behov for utredning og behandling. Tjenesten skal bistå barnehage og skole med veiledning, kompetanse og organisasjonsutvikling med tanke på tilrettelegging av opplæring og læringsmiljø for barn med spesielle behov. PPT, GEF, jobber i prosjektgrupper og er arrangør av kurs/dialogseminar for å opprettholde det systemiske arbeidet som er pålagt oss av våre samarbeidspartnere.

Budsjett pr. 31.08.16;

	Regnskap	Periodebudsjett	Årsbudsjett	Forbruk i %	Avvik i NOK	Prognose	Endret prognose	Ny prognose
ALLE	1 441 677	1 425 497	1 213 000	101	16 180	1 213 000	0	1 213 000
250 PPT	1 441 677	1 425 497	1 213 000	101	16 180	1 213 000	0	1 213 000

Sykefravær i prosent:

Kommentar:

Vi har et sykefravær fra 01.04 - 30.06 på 10.20 %. Dette skyldes planlagt sykemelding/operasjon av leder og av personalet ellers i personalgruppa. I denne perioden hadde 4 av 8 ansatte, små barn i barnehage/skole.

Avvik HMS:

Kommentar:

Det har vært en krevende tid med oppsigelser og søknad om permisjon i PPT. Behovet for kvalifiserte, dyktige rådgivere er påkrevde da lovverket gir retningslinjer for vårt arbeid.

Konsekvensen av økende etterspørsel etter våre tjenester, gjør at leder og rådgivere har stor saksmengde pr.ansatt. En ser også at innstramminger i kommunene fører til økt behov for våre tjenester. Det at kommunene mangler psykologer og familierapeuter, gjør at utredningene/arbeidet til PPT tar lang tid, noe som er u hensiktsmessige for de som trenger hjelp. Presset på logopedi kompetanse er økende og dette er lagt fram i eiermøte og i styret.

Tilsyn: Hadde runde med plasstillitsvalgte i august 2016. Gikk gjennom permen og dokumenterte iht. lovverk.

Måloppnåelse:

- Etablere en felles enighet i henhold til henvisninger til PPT GEF. Få fram gode faglige råd på system og – individnivå. Dette gjelder i samarbeid med våre tre kommuner.
- En tydelig kopling til ledelse, skole – og barnehageeier, rektor – og styrenivå.
- Være en tydelig tjeneste utad.
- Et konstruktivt og godt samarbeid med styret, tydeliggjøre deres kraft i deres respektive kommunestyre.

Utfordringer fremover:

- Lære opp og motivere alle ansatte.
- Sykemeldinger i personalgruppa.
- Individ vs. systemnivå.
- Det å hjelpe alle, ta imot alle henvendelser fram til vi er fulltallige, dette blir ikke før 01.12.16.
- Når skal en melde avvik? Hva er godt nok? Det er mange utfordringer da etterspørselen er konstant eller økende.

Dato/ sted:	Eide, 23.09.16
--------------------	----------------

Resultatenhetsleder	Kjersti Melsnes
----------------------------	-----------------

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Furutoppen

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- Furutoppen sykehjem: Langtids / korttids / avlastningsopphold. Lindrende enhet.
- Kjøkken: Matproduksjon til institusjonene og hjemmeboende.
- Kommunal legetjeneste.
- Interkommunal legevakt / øhj-døgnopphold

Sykefravær i prosent (sykehjem inkludert kjøkken): 5,47 %

Kommentar: Sykefraværet har holdt seg stabilt i år. Er noe stigende utover høsten.

Avvik HMS:

Kommentar: Ingen avvik i forhold til HMS.

Tilsyn:

Forvaltningsrevisjon av Samhandlingsreformen i Eide kommune
Istad kraft – tilsyn el-installasjoner

Måloppnåelse:

Det er et overordnet mål at helse- og omsorgstjenestene videreutvikles i tråd med Samhandlingsreformen og folkehelseutfordringene i Eide kommune.

- Ikke betalt for overliggere i sykehus.
- Har så langt i år imøtekommet behovet for avlastning (gratis tilbud) for de som har behov for dette. Selv om vi ikke kan gi fast rullerende opphold, har pårørende fått avlastning når de har bedt om det. For demente har vi nå fått til avlastning ved skjermet enhet. I tillegg er de fleste korttidsopphold tildelt ved Furutoppen, noe som gir mindre inntekt (kr 150,- pr døgn) enn ved langtidsopphold.
- Søkt og fått midler hos Fylkesmannen til videreutdanning av helsepersonell.
- Pga økende utfordringer i pasientbehandlingen og bakvakter til Slettatunet ser en at det ikke blir mulig å oppnå balanse i budsjettet i år. Sykepleiere på plass ved Slettatunet fra september / oktober.
- Økende utgifter til legetjenesten pga gode sentrale avtaler. Dette er ikke tatt med i årets budsjett.

Utfordringer fremover:

- Sikre kompetanse tilpasset enhetens oppgaver og framtidig behov. Stadig flere oppgaver fra spesialisthelsetjenesten blir lagt over på kommunen. Viktig å få rekruttert sykepleiere i ledige stillinger. Ved fravær pr i dag har Slettatunet og Furutoppen gjensidig bakvakt for hverandre både på natt og dag. Ved enkelte tilfeller bruker vi også hjemmesykepleien som bakvakt.
- Økende antall pasienter i fremtiden – viktig at kommunen ikke bygger ned tjenesten.
- Mer kompliserte helsetilstander hos våre pasienter krever en styrking av sykepleieressursen. Fra sykehus blir pasienter med omfattende hjelpebehov stadig raskere utskrevet til sykehjemmet. Dette krever sykepleiekompetanse da disse pasientene ofte er tidkrevende både i forhold til medisinsk oppfølging og dokumentasjon. Dette fører til behov for ekstra-innleie for å rekke over de øvrige pasientene i avdelingen.
- Etter reduksjon av 1 årsverk i 2014 ser en at belastningen på personalet har økt og at tid til den enkelte pasient er merkbart mindre.
- Igangsettelse av branntekniske utbedringer / rehabilitering ved Eide sykehjem.

Dato/ sted:

22 09 16

Resultatenhetsleder

Liv K Lyngstadaas Naas

Rapport pr. 31.08.16

Enhet:

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- Langtidsopphold
- Korttidsopphold
- Avlastningsopphold
- Rehabilitering
- Merkantile tjenester

Sykefravær i prosent:

Kommentar: Sykefraværet er redusert med 6,2 i f.h.t. 2015. Sykefraværet er fortsatt høyt.

Avvik HMS:

Kommentar: Slettatunet har ikke hatt avvik så langt i år.

Tilsyn:

Vi har ikke hatt tilsyn i perioden.

Måloppnåelse:

- **Vi starter opp pårørende skole for dementes pårørende 20.10.16.**
- **Vi har balanse i regnskapet.**
- **Vi klarer å gi det samme tilbudet til brukerne og de pårørende med redusert bemanning.**
- **Vi har klart å redusere sykefraværet med 6,2%.**
- **Vi er ikke i mål med å sikre et godt tjeneste tilbud til personer med demens og de pårørende. Onsdagstilbudet til hjemmeboende demente har ikke kapasitet til å ta inn flere.**

Utfordringer fremover:

- Redusere sykefraværet ytterligere.
- Å fortsatt være i balanse økonomisk. Vi har nå ansatt en sykepleier i en sykepleierstilling som har vært vakant. Til nå har det gått assistenter som vikar i denne stillingen. To sykepleiere er tilbake i stillingen sin. En har begynt å jobbe 60% og en 40%. Lønnsutgiftene vil da øke.
- Fortsette med å bevare tilbudet til brukerne og pårørende med redusert bemanning.
- Sikre et godt tjenestetilbud til personer med demens og deres pårørende.

Dato/ sted:

23.09.2016

Resultatenhetsleder

Sonja Langnes

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Bo og habilitering

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

Bo og habilitering gir tjenester til mennesker over 18 år, med psykisk utviklingshemming og/eller psykiske lidelser.

- Boligtjeneste.
- Arbeids- og aktivitetstilbud.
- Transportordning.
- Brukerstyrt personlig assistanse.

Sykefravær i prosent:

10,70 % i andre kvartal. Dette er en økning på 6,80 fra samme periode i fjor, med en nedgang på 1,70 fra første kvartal i år.

Kommentar: Sykefraværet er ikke knyttet til arbeidssituasjon eller arbeidsmiljø.

Avvik HMS:

Kommentar: Vi har ikke hatt noen alvorlige avvik i perioden.

Tilsyn:

Vi har ikke hatt tilsyn i perioden.

Måloppnåelse:

- Etablering av ny personalbase for å redusere støy og stress.
- Etablering av teamlederfunksjon for å ivareta brukeroppfølgingen.
- Mottak og etablering av nye brukere.
- Økt kompetanse rundt bruk av elektronisk pasientjournal hos ansatte.
- Gode rutiner og klarlagt ansvarsfordeling for administrasjon og drift av en større enhet.

Utfordringer fremover:

- Mangel på administrasjonslokaler. Vi mangler 3 kontor, møterom, lager og garderobe.
- Utvikling og etablering av dag- og aktivitetstilbud for nye (og gamle) brukere.
- Kompetanseheving innenfor bl.a konflikthåndtering og IP/koordinatorrollen.

Dato/ sted:	22.09.2016
Resultatenhetsleder	Merete Egge

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Hjemmetjenesten

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

- Dagsenter Slettatunet
- Dagaktivitetstilbud for demente
- Omsorgsboliger : Lauvhaugen, Bjørklia, Slettatunet
- Støttekontakt til personer over 18 år
- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp- praktisk bistand
- Matombringing
- Trygghetsalarm
- Fysioterapitjenesten
- Kreftkoordinator
- Omsorgslønn
- Hjelpemidler- Kommunalt hjelpemiddellager.
- Hjemmevaktmester

Sykefravær i prosent:

Kommentar: Enheten har **fortsatt lavt sykefravær, men en økning på 1,35 % sammenlignet med samme tidsrom i 2015**

Sykefraværet ligger på 3,95 %

Vi har stort fokus på arbeidsstillinger, raskt ute med å bestille hjelpemidler fra Hjelpemiddelsentralen som letter arbeidet. Det gjøres en konsekvent rulling av ansatte på de forskjellige «ruter» i Hjemmesykepleien. Der det er tunge stell, drar man to sammen.

Vi har også stort fokus på å ha det kjekt på jobb i en travel og hektisk hverdag.

Avvik HMS:

Kommentar:

Avvik ift vold mot ansatt. Avvik ift sent gitte medisiner. Avvik ift dusj utsatt til neste dag pga tidsnød.

Tilsyn:

Ingen tilsyn

Måloppnåelse:

- Vi har ikke personalressurs til å øke Dagaktivitetstilbud for demente.
- Fortsatt lavt sykefravær.

Utfordringer fremover:

- Holde lønnsbudsjettet i Hjemmesykepleien. Tross iherdig arbeid med så lite innleie av ekstra personale som mulig, klarer vi ikke å rekke over alle brukere på en tilfredsstillende og forsvarlig måte med de personalressursene vi har til rådighet. Vi trenger ekstra «hender»!!!
- Stadig høyere krav til de ansatte når det gjelder tidspress og utfordringer.
- Stadige henvendelser fra andre enheter, hvor kompetansen ikke strekker til og Hjemmesykepleiens ansatte må gjøre jobben tross allerede pressede tidsskjemaer/arbeidslistene.
- Ansvar for E-meldinger fra Helseforetaket om innlagte pasienter, også fra Psykisk kommunehelsetjeneste . Psykiatrien er betjent på dagtid mandag- fredag. Pasienter blir innlagt hele døgnet. **I avtalen med Helseforetaket skal det svares på slik melding innen 4 timer.**

- Hjemmesykepleien har de siste månedene vært mye bakvakt for institusjonene, i mangel på sykepleiefaglig dekning her, da en ikke har fått lyst ut stillinger som er ledige. Dette medfører stress for både ansatte i Hjemmetjenesten, og også for de som er på jobb inne på avdelingene, da de føler hjelpen ikke kommer tidsnok. Det er en meget uheldig situasjon, da kjennskap til pasientene er svært viktig, noe som blir krevende når sykepleiere fra andre enheter skal foreta vurderingene.
- Vi ser store utfordringer med stadig nye tilfeller av personer med demens. Vi kjenner til noen, men stadig nye dukker opp. Vanskelig å gi denne gruppen et forsvarlig og godt tilbud i hjemmet hvis vedkommende bor alene.

Vanskelig å få ordnet med en fast rullerende ordning for avlastning inne på sykehjem for ektefelle /andre pårørende som har mye tilsyn med sine kjære på grunn av ingen øremerkede plasser til dette formål. Flere av disse personene har nå en svært langtkommen demens og det er bare et tidsspørsmål når det ikke lenger er forsvarlig å la de bo hjemme.

- Vi har mange kreftsyke som krever kompetanse og ressurser. Ved ønske om hjemmedød må det innleies ekstra hele døgnet, for å imøtekomme dette ønsket, også på natt. Dette blir mer og mer vanlig at folk ønsker å dø hjemme og er en menneskerett.
- Dagsenteret på Slettatunet er nå «fullt» og vi må lage ventelister for de som søker plass. Kun én ansatt og på de mest fyllte dagene er det 9 brukere.
- Fysioterapeut i 60 % stilling – vårt ønske er å kunne drive Forebyggende hjemmebesøk og også Hjemmerehabilitering- men liten ressurs som skal deles med sykehjemsavdelingene vanskeliggjør dette.
-

Det tvinger seg frem med mer bemanning ute i tjenesten, da vi ikke har mulighet med de ressursene vi har nå til å serve alle brukerne vi har og gi dem det tilbudet de har krav på. Konsulent fra KS snakket om «snill tjenestetildeling» noe jeg som leder ikke står inne for. Personer som får hjelp fra hjemmesykepleien er personer som absolutt må ha den hjelpen de får, for å klare seg hjemme. De har tildelt hjelp etter behov. Alternativet for dem er sykehjem, noe som jo ikke er fremtidsrettet tenkning, når flest vil bo hjemme lengst mulig.

Vi vil selvfølgelig gjøre det som står i vår makt for å begrense overforbruket mest mulig.

Vi kutter lengden på ekstravakter ned fra 5 timer til 4 t. Vi ser på turnus, om arbeidstidsplanleggingen kan gjøres på en mer effektiv måte. Enheten har siden 01 09 2016 gått gjennom alle vedtak, men det finnes dessverre ingen flere minutter å spare hos brukerne.

Dato/ sted:	Eide, 22 09 2016
Resultatenhetsleder	Peggy Johanne Visnes

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Kultur og familie

Tjenestetilbudet:		
Helse:	Tiltak funksjonshemmede:	Kultur:
Helsestasjon Skolehelsetjenesten Svangerskapsomsorg Psykisk helse barn og unge Tverrfaglig råd Folkehelse / God helse Aktiv på dagtid Frisklivssentral Fysioterapi barn og unge Driftsavtaler – Eide fysio. Barnevern (økonomi) Krisesenter (økonomi) Smiso (økonomi) Bup (samarbeidsmøter)	Avlastningsbolig / avlastning. Minigruppe(tiltak sykt barn). BPA- tiltak barn og unge. Omsorgslønn (barnefam.) Koordinerende enhet. Støttekontakt barn og unge.	Eide kulturskolen Kulturarbeid <ul style="list-style-type: none"> • Generelt kulturarbeid. • Stikk Ut, Idrettsplan, Ledsagerbevis, TV-aksjon, Kulturstipend, UKM, Spillemid Kulturminneplan, m.m. • Samarbeid med idrettskretsen, fylkeskommunen m.m. • Samarbeid med frivillige, Idrettsråd m.m. • Eide-hallen • Bygdebok Eide bibliotek Ungdomsklubben - Pluggen

Sykefravær i prosent: 2.kvartal 2016.

Helse og tiltak funksjonshemmede: 12,67 % , Kultur: 0 %

Avvik HMS:

Har avvik på stress, tidspress samt lovpålagte oppgaver på helsestasjon/skolehelsetjenesten: helsesøsterressurs økes med 70 % stilling i fra 01.11.16, og avvikene lukkes.

Måloppnåelse:

Oversikt folkehelse, politisk vedtatt.
Tilstandsrapport for helsestasjonen er behandlet politisk, tjenesten blir styrket.
Kulturminneplan er til politisk behandling.
Barnevernsvakt er etablert i fra 01.04.16.
Har skolehelsetjeneste på alle skolene.
Kulturkonsulent tilsatt i 45 % stilling.

Drift Eidehallen, gratis leie politisk vedtatt.
Kulturskolen: stabilt elevtall på ca.150 elever, korte ventelister.
Det er vedtatt ny samarbeidsavtale med Fræna om bibliotekdrift. Ny biblioteksjef, og bibliotekarbeide tilsatt.

Utfordringer fremover:

Helsestasjon / skolehelsetjenesten: Etablere nye arbeidsmetoder, strukturer etter økt bemanning.

Etablere tverrfaglige team, småbarn, skole og ungdomsskole.

Psykisk helse: tilbud til gruppen ungdommer mellom 16 – 18 år, det mangler i Eide.

Biblioteket: Redusert åpningstiden, dermed redusert tilbud for innbyggerne. Biblioteket åpent 12 timer pr. uke, fordelt på tre dager, en kveld åpent til 18.00.

Krisesenteret: Nye lokaler under bygging.

Kulturskole: Mangler tilfredsstillende lokaler til undervisning, og arbeidsrom for ansatte.

Tiltak funksjonshemmede u/18 år: Nye brukere i avlastningen, økte utgifter.

Utgifter til sfo- tilbud for elever ved Fræna vg. skoler er overført fra Fagsjef oppvekst, til Kultur og familie uten at enheten har fått dette kompensert økonomisk.

Eidehallen: Øke utleien, og vaktordning på kveld og helg når hallen er i bruk, en dugnadsordning?

Eide den 22.09.16

Leif Arild Lervik, enhetsleder

Rapport pr. 31.08.16

Enhet: Rus og psykisk helse

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

Vi er en utadrettet tjeneste til mennesker med forskjellig grad av rus og psykiske problemer. For aldersgruppen over 18 år.

For å få hjelp hos oss må du:

- Være bosatt eller oppholde deg i Eide eller Fræna kommune.
- Være berettiget hjelp etter Lov om Kommunale helse- og omsorgstjenester.
- Være villig til å ta imot hjelp.

Tjenester:

- Samtaler, støtte, råd og veiledning for å kunne fungere best mulig i dagliglivet.
- Nødvendig hjelp og oppfølging ut i fra de problemene som presenteres.
- Hjelp til å komme ut av rus og eller psykiske problemer.
- Motivasjonsarbeid.
- Hjelp til å fylle ut søknad om andre kommunale tjenester.
- Bistand til kontakt med andre hjelpeinstanser/samarbeidspartnere.
- Hjelp til å koordinere tjenester.
- Bistand til innsøking i rusinstitusjon og LAR.
- Ettervernstiltak.

Sykefravær i prosent:

Kommentar: Fravær 2. kvartal på 6,4%, en nedgang fra 1. kvartal på 8%. Dette skyldes i hovedsak ansatt som var 100% sykemeldt i 1. kvartal kom tilbake i 100% jobb fra 1. mai. Det akkumulerte fraværet for 1. halvår er på 10,13%, en nedgang på 5,17% i forhold til første halvår 2015. Forventer videre nedgang i fraværet i 3. kvartal.

Avvik HMS:

Kommentar: Øvre etasje på Gnisten brukes pr. i dag som nødbolig for en bruker i flyktningetjenesten og en bruker av NAV. Dette er et avvik på grunn av adferden til disse brukerne ikke er forenlig med aktiviteten på Gnisten. Fræna kommune er i gang med arbeidet for å tilby annen bolig til disse brukerne. Enheten mangler tilfredsstillende kontor/møterom for å gjennomføre klient samtaler og ansvarsgruppemøter i Fræna. Dette er meldt inn til Fræna kommune. Vi låner pr. i dag rom av Fræna kommune og NAV fra gang til gang, men det er ikke tilfredsstillende i lengden. Enheten mangler noen prosedyrer og risikovurderinger, som det vil jobbes med ut året.

Må i tillegg jobbe med at avvik settes på dagsorden, slik at HMS-avvik meldes i større grad.

Tilsyn:

Ingen

Måloppnåelse:

- **Bevisstgjøring om betydningen av et godt psykososialt arbeidsmiljø**
- **Bevisstgjøring om betydningen av å ha gode vaner og rutiner i forhold til egen HMS.**
- **Egnede kontor og møtelokaler**

Utfordringer fremover:

- Implementere HMS planer, risikovurderinger og andre tiltak.
- At alle får et eieforhold til hvordan vi skal jobbe i forhold til å ivareta egen HMS
- Ombygning av lokaler i Eide og få bedre tilgang på møterom i Fræna.

Dato/ sted:	22.09.2016
--------------------	-------------------

Resultatenhetsleder	Anders Høe
----------------------------	-------------------

Rapport pr. 31.08.16

Enhet:

Beskrivelse av tjenestetilbudet:

Daglig drift og vedlikehold av kommunale veier, avløp og bygg, landbruksforvaltning, viltforvaltning, kart, oppmåling, byggesaksbehandling, planarbeid, forurensning, miljøforvaltning, eiendomsforvaltning, byggteknisk kompetanse, vaktmestertjenester, og diverse prosjekt. Kloakk, renovasjon, slamtømming og feiing er tatt ut av oppsummeringen nedenfor .

Sykefravær i prosent:

Kommentar:

Fravær 1 kvartal 2016 er på **4,69 %**. Dette er økning fra 2015 på 2,79 %

Avvik HMS:

Kommentar: Ingen vesentlige avvik

- **Tilsyn:** Fylkesmannen har gjennomført beredskapstilsyn. Kommunene skal utbedre avvik og sende inn dokumentasjon på dette innen 4.10.2016

Måloppnåelse:

Vedtatt mål for 2016 i økonomiplanen / bekreftelse på om mål er nådd:

Mål:

- ✓ **Saksbehandling skal utføres i hovedsak raskere enn lovpålagte frister**

Bekreftelse:

Dette målet er nådd. På byggesak er saksbehandlingen spesielt rask (i snitt ca. 3 dagers saksbehandlingstid)

- ✓ **Skal jobbes videre med å gjøre offentlige opplysninger mere digitalt tilgjengelig for publikum (ref. plan og byggesaksdialog)**

Bekreftelse:

Teknisk, plan og IKT følger framdrift i samarbeidet med Orkide. Dato for ferdigstillelse av plan og byggesaksdialog er uklart.

Har tatt i bruk digital postforsendelse gjennom «Svar ut». Kommunale brev kan publikum hente ut i Altinn.

Hjemmesiden innenfor Teknisk sine fagområder er forbedret / oppdatert i 2016. Gjenstår fortsatt en forbedret layout og utlegging av enda mere informasjon til publikum.

- ✓ **Restanser ved oppmålingsavdelingen skal fortsatt reduseres ned mot null.**

Bekreftelse:

Målet er nådd

- ✓ **Gammelt og lite driftssikkert gatelysnett, skal bli forsøkt driftet innenfor Teknisk sin driftsramme. Det vil bli rapportert hvis dette ikke lar seg gjøre**

Bekreftelse:

Det er foreløpig ikke oppstått større og spesielt kostbare driftsproblemer, som gjør at det er behov for å rapportere om at gatelys må utkobles.

Utfordringer fremover:

- Hovedutfordringen er underskudd og innsparingstiltak, når brøytebudsjettet er dimensjonert for at det skal komme svært lite snø. Brøyteutgiftene er uforutsigbare og har i første halvdel av 2016 vært økonomisk krevende.
- Et gatelys nett i dårlig teknisk stand, gjør at det er ikke midler til å reparere gatelys i samsvar med det som er normal feilsvikt. I 2015 brukte vi 682 kr (strøm/reparasjoner) på hvert gatelyspunkt. Totalt har vi ca. 1 200 gatelys. Likevel viktig å gradvis iverksette energisparende tiltak (ref. elektronisk gatelysstyring).
- Gjennomføre oppsetting av veinavnskilt langs kommunale veier i hele kommunen
- Fullføre igangsatte kloakktbygginger, og revidere planer for nye utbygginger (inkl. vedlikehold av eksisterende)
- Få oversikt over areal til alle bygninger som skal betale årsavgift for kloakk (forskrift om avløpsgebyrer har gebyrberegning som er basert på disse arealopplysningene).

Dato/ sted:	22.09.2016
Resultatenhetsleder	John Olav Gautvik

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1551/06
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 15.11.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 34/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

KOMMUNEREFORMEN – STATUS OG VIDERE PROSESS

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalget tar kommunens redegjørelse til orientering og vil følge prosessen videre ved å føre saken opp på oppfølgingslisten. Dette innbefatter også en oppfølging av de tema som vedrører revisor, kontrollutvalg og sekretariat som går fram av rapporten fra NKRF.

Saksopplysninger

Kommunestyret i Fræna vedtok i sak PS 61/2016 den 13.06.2016 å tilrå at en danner ny kommune i fellesskap med Eide på bakgrunn av intensjonsavtalene og resultat fra høringene. Kommunestyret i Eide vedtok i sak PS 16/82 den 16.06.2016 å danne ny kommune sammen med Fræna kommune.

I sak PS 16/2016 til Formannskapet i Fræna den 03.10.2016 og kommunestyret i Fræna den 17.10.2016 om revidert budsjett 2, står det at Fylkesmannen i brev av 26.07.2016 har gitt Fræna og Eide kommune skjønnsmidler til ei prosjektstilling på 1 mill. kr i året for årene 2016-2020. Midlene til prosjektstillinga er et klarsignal fra fylkesmannen til å gå i gang med sammenslåingsprosessen. Prosjektstillinga er tenkt som et tillegg til omstillingskostnadene i byggingen av den nye kommunen. Nærmere vilkår for bruk av midlene vil fylkesmannen komme tilbake til.

Inndelingsloven av 15.juni 2001 nr. 70 og forarbeidene til denne setter de lovmessige rammene for kommunereformen. Regjeringen har i kommuneproposisjonen 2015 og rundskrivgjort rede for opplegget og problemstillinger. En rekke problemstillinger er med hensikt ikke avklart, da slike skal avklares mellom de sammenslåtte kommunene.

Når det er gjort vedtak om sammenslåing, skal det opprettes en fellesnemnd til å forberede og gjennomføre sammenslåingen. Fellesnemnda er etter Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sitt syn ikke en egen juridisk enhet, men har myndighet definert etter § 26 i inndelingsloven, samt den myndighet som kommunestyrene velger å gi nemnda i reglement.

Kommunestyret i Eide behandlet opprettelse av interimsfellesnemnd i sak PS 103/2016 den 20.10.2016. Her går det frem at interimfellesnemnda skal bestå av 9 representanter representanter fra Eide kommune. Fellesnemnda skal velges av og blant kommunestyrets medlemmer i tråd med Inndelingslova § 26, 1. ledd, 4.setning.

Det er vedtatt at Eide får leder i nemnda og Fræna får nestleder. Dette velges av nemnda selv. Det skal velges varamedlemmer til nemnda. Bestemmelsene i Kommunelova (KL) om møte- og talerett for ordfører, rådmann og ansatte gjelder også for fellesnemnda, jf. KL § 26. Interimsfellesnemnda skal fungere fram til den faste Fellesnemnda blir valgt. Dette skjer etter at Stortinget har vedtatt kommunereformen sommeren 2017.

Seniorrådgiver Frida Farstad Brevik hos Fylkesmannen skriver følgende om hvordan fellesnemnda skal velges (i e-post fra 12.08.2016):

Det er ikke tvilsomt at fellesnemnda er å regne som et folkevalgt organ. Det fremgår da av kommunelovens § 29 at saksbehandlingsreglene i kommunelovens kapittel 6 skal gjelde. Det er eksplisitt fremhevet at det ikke er adgang til å gjøre unntak fra bestemmelsene i kommuneloven §§ 36-38 a som omhandler gjennomføring av valg til det folkevalgte organet. Det vil si at kommunestyrene må bestemme hvorvidt man ønsker forholdsvalg etter kommunelovens § 36 eller avtalevalg etter kommunelovens § 38. Fellesnemndas sammensetning må også overholde kravet til kjønnsmessig fordeling.

Styret i Norges kommunerevisorforbund (NKRF) satte i møte 06.05.2016 ned en prosjektgruppe for å forberede den forestående kommunestrukturen. Målet for prosjektet var å utarbeide en sjekklister over forhold som kommunene bør være spesielt oppmerksomme på i forbindelse med kommunereformen. I tillegg har prosjektgruppen opprettet flere arbeidsgrupper som har avgitt egne rapporter med spørsmål og risikoområder.

Når det gjelder kommunens, kontrollutvalgets og sekretariatets rolle, utarbeidet en arbeidsgruppe følgende utfordringer og konklusjoner:

- **Kontrollutvalgene** fungerer som i dag frem til kommunene slås sammen. Inndelingsloven har ikke hjemmel for å etablere felles kontrollutvalg i perioden frem til sammenslåing.
- **Fellesnemnda** skal ifølge lovens § 25 pkt.d drøfte **valg av revisor for nemnda**. Valg av revisor skjer i de respektive kommunestyrene, men er det kontrollutvalget som innstiller på valg av revisor? Prosjektgruppen anbefaler at dette er kontrollutvalgets ansvar som i dag. Det er ikke satt noen regler for revisjonens innhold og rapporteringsform. Hvilket regnskap, budsjett, årsberetning? Hvem er mottaker det siste året Fellesnemnda eksisterer?
- Hvem skal **revisor rapportere til**? I proposisjonen er det vist til at revisor bør rapportere til den enkelte kommune.
- **Valg av revisor i den nye kommunen**. Fellesnemnda kan få fullmakt til å tilsette personale, herunder revisor. Kontrollutvalgene i hver av de sammenslående kommunene skal avgi hver sin innstilling. Fellesnemnda kan få fullmakt til å videreføre dagens avtale med revisor hvis de sammenslående kommunene har samme revisor.
- **Valg av kontrollutvalgssekretariat for den nye kommunen**. Fellesnemnda kan få fullmakt til å videreføre sekretariatsordningen hvis de sammenslående kommunene har samme sekretariat.
- **Forvaltningsrevisjon**. En bør være bevisst på tidshorisonten for forvaltningsrevisjonsprosjekt slik at prosjekt avsluttes før en går sammen i en ny kommune.

- **Selskapskontroller** bør også fokuseres mot interkommunale samarbeidsløsninger og ikke rene selskapskontroller.
- **Vurdere konsekvenser for kontrollutvalgssekretariat og kommunalt eide revisjonsselskap.** Den bør senest påbegynnes når det er klart en eller flere av eierne blir berørt av kommunereformen. Både økonomiske og strukturelle. Det samme vil gjelde revisjonsselskapene. Beslutningen må tas når sekretariatet har utredet og vurdert saken og styret har gitt sine anbefalinger.
- **Vurdering av risikoområder.** En kommunesammenslåing innebærer mange beslutninger og arbeid. En må ha bevissthet og kunnskap om rekkefølge og avhengigheter.
- **Selvkost.** Hva skjer med avgiftsnivået i de sammenslående kommunene og hva skjer med selvkostfondene? KMD svarer at det ved sammenslåingen må avtales felles satser og at selvkostfondene enten er lik i størrelse, relativt sett eller at fondene bygges ned mot null fram mot sammenslåingen.
- **Eiendomsskatt.** Den ene kommunen kan ha innført eiendomsskatt, mens de(n) andre ikke har eiendomsskatt, eller at de har eiendomsskatt, men forskjellige satser og vedtekter. KMD fastslår at det må være lik eiendomsskatt og felles regler i de sammenslåtte kommuner, men det kan skje etter en overgangsperiode.
- **Kommunale garantier.** KMD svarer at garantier gitt i den enkelte kommune blir videreført i den sammenslåtte kommunen.
- **Pensjonsforhold.** Amortiseringstiden for premieavvik må vurderes på nytt i den sammenslåtte kommunen hvis de er ulik. En kan enten velge ett eller sju års amortiseringstid. Hvordan uttak eller frigjøring av egenkapital ved oppløsning av en pensjonskasse(egen pensjonskasse) skal håndteres må avgjøres i de enkelte tilfeller. Valg av pensjonskasse og pensjonsordning foretas av den nye kommunen og vilkår, prosedyre, frister for oppsigelse mv. må tas opp med det enkelte pensjonsselskap.
- **Anskaffelser.** Hvordan håndtere anskaffelser, avtaler og investeringer som oppstår i overgangsfasen? Hvem er juridisk ansvarlig? KMD har behandlet disse problemstillingene i veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen.
- **Interkommunale samarbeid.** Hvordan forholder den sammenslåtte kommunen seg til eksisterende samarbeid? Har fellesnemnda fått fullmakt til å avslutte eller reforhandle samarbeid? Hvilke skal avsluttes og hvilke skal fortsette? Hvem blir ny vertskommune og avtalepart?
- **IKT.** De sammenslående kommunene har en rekke ulike IT-løsninger, programmer og lisenser. Hvordan skal ny IKT-struktur være? Dette er erfaringsvis en tidkrevende prosess som krever tid og god planlegging.
- **Arkiv.** Arkivplanene og rutinene må samordnes. Her har arkivverket og SAMDOK laget en veiledning om arkiv til kommuner som skal slå seg sammen.
- **Ledelse.** En sammenslåing gir store utfordringer både for politisk og administrativt nivå. Godt samspill og god ledelse er nøkkelen for gode resultater. Det må skapes

involvering, engasjement og mål må tydeliggjøres. KS har utarbeidet heftet Arbeidsgiverpolitikk ved kommunesammenslåing.

Kommunaldepartementet arrangerer sammen med KS og arbeidstakerorganisasjonene til sammen 6 oppstartsseminar høsten 2016 og våren 2017 for kommuner som har vedtatt å slå seg sammen.

Vedlagt saken følger:

- «Kommunereform»- sjekklister for revisor, kontrollutvalg og sekretariat, NKRF 22.06.2016

VURDERING

Kontrollutvalget skal påse at prosessene rundt kommunesammenslåingen foregår i betryggende rammer og at kommunene har igangsatt arbeidet med planlegging for gjennomføring. Kontrollutvalget har en tilsynsfunksjon på vegne av kommunestyret og skal påse at prosessene blir ivaretatt og at risikoområder og sentrale spørsmål blir drøftet og gjennomført. Kontrollutvalget registrerer at prosessene er i gang jfr. sak PS 16/106 til kommunestyret 20.10.2016 der Valg av interimfellesnemnd for Eide er vedtatt. Fylkesmannen har i brev av 26.07.2016 gitt Fræna og Eide kommune skjønnsmidler til en prosjektstilling på 1 mill. kr i året for årene 2016-2020. Midlene til prosjektstillingen er et klarsignal fra fylkesmannen til å gå i gang med sammenslåingsprosessen. Prosjektstillinga er tenkt som et tillegg til omstillingskostnadene i byggingen av den nye kommunen. Nærmere vilkår for bruk av midlene vil fylkesmannen komme tilbake til.

Kontrollutvalget ønsker å følge prosessene frem mot sammenslåing og setter saken på oppfølgingslisten og vil ha en redegjørelse fra rådmannen i hvert møte.

Kontrollutvalget viser også til NKRF sin sjekklister og ber kommunen bruke denne for å sikre at viktige temaer blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget vil selv bruke denne sjekklister for å ivareta sin «påse-oppgave» fremover.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Kommunereform
- sjekklister for revisor,
kontrollutvalg og
sekretariat

Norges Kommunerevisorforbund

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	ARBEIDSFORM	3
3	DEFINISJONER	3
4	KONTROLLUTVALGETS OG KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATETS ROLLE	4
4.1	KONTROLLUTVALGETS FUNKSJONSTID	4
4.2	VALG AV REVISOR TIL FELLESNEMNDA	5
4.3	HVEM SKAL REVISOR RAPPORTERE TIL?	5
4.4	VALG AV REVISOR I DEN NYE KOMMUNEN (DER FELLESNEMNDA ER GITT FULLMAKT TIL Å VELGE LØSNING)	5
4.5	VALG AV KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT FOR DEN NYE KOMMUNEN	6
4.6	KONTROLLUTVALGETS FOKUS ETTER AT VEDTAK OM SAMMENSLÅING ER FATTET	6
4.7	REGNSKAPSREVISJON	6
4.8	FORVALTNINGSREVISJON	7
4.9	SELSKAPSKONTROLL	7
4.10	VURDERE KONSEKVENSER FOR EGET SELSKAP	7
5	RISIKOOMRÅDER I EN SAMMENSLÅINGSPROSESS – VURDERING AV INTERNKONTROLL	8
6	DREIEBOK – ÅRSOPPGJØR MED FOKUS PÅ KOMMUNESAMMENSLÅING	9
7	SELVKOST	9
8	EIENDOMSSKATT	10
9	KOMMUNALE GARANTIER	10
10	PENSJONSFORHOLD	11
11	ANSKAFFELSER	11
12	NOEN PROBLEMSTILLINGER KNYTTET TIL IKT-SYSTEMER VED KOMMUNESAMMENSLÅINGER	12
13	ARKIV	13
14	LEDELSE	13
	VEDLEGG	14
	REFERANSER OG KILDER:	14

1 Innledning

Styret i NKRF satte i møte 06.05.15 ned en prosjektgruppe for å forberede kontrollutvalgssekretariat og revisjonsenhetene på den forestående kommunestrukturreformen.

Målet for prosjektet ble angitt å være utarbeidelse av en sjekkliste over forhold som kommunene bør være spesielt oppmerksomme på i forbindelse med kommunereformen. Sjekklisten må også inneholde henvisninger til kilder for regelverk, veiledninger mm. der det er hensiktsmessig. Sjekklisten skal utarbeides på områdenivå, og ikke gå i detaljer.

Sjekklisten skal utformes på en måte som gjør at den blir til nytte i rådgivningen til kommunene, for kontrollutvalgets tilsyn med endringsprosessen, og for revisor som kilde for risikovurderinger.

Prosjektgruppen fikk følgende sammensetning:

<i>Orrvar Dalby</i> (leder)	daglig leder, Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat
<i>Irene Loka</i>	revisjonssjef, Kommunerevisjonen Vest, Vest–Agder IKS
<i>Anders Svarholt</i>	seksjonsleder forvaltningsrevisjon, Østfold kommunerevisjon IKS
<i>Ole Kristian Rogndokken</i>	daglig leder, NKRF

2 Arbeidsform

Prosjektgruppen har innhentet informasjon fra flere kilder for å høste erfaring fra tidligere gjennomførte kommunesammenslåinger. I tillegg har det blitt opprettet flere arbeidsgrupper som har avgitt egne rapporter. To av arbeidsgruppene rapporter er gitt en kort omtale i denne sluttrapporten, i tillegg følger de som vedlegg.

Prosjektgruppen har også hatt kontakt med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). I kapitlene 7-10 har vi gjengitt noen spørsmål som vi oversendte KMD og departementets svar.

3 Definisjoner

1) Inndelingsloven. Rundskriv og veiledninger.

Inndelingsloven av 15. juni 2001 nr. 70 og forarbeidene til denne (**Ot.prp. nr. 41 (2000-2001)**) setter de lovmessige rammene for kommunesammenslåingsprosessen.

I **Meldingsdelen i kommuneproposisjonen 2015 (Prop. 95 S) Kommunereform** har regjeringen redegjort nærmere for opplegget med kommunereformen.

I rundskriv **H-10/2015** er bestemmelsene i loven kommentert og fortolket.

Departementet har i forbindelse med Kommunereformen gitt ut flere veiledninger bl.a.:

- **Formelle rammer i byggingen av nye kommuner**
- **Veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen**

En rekke problemstillinger er imidlertid ikke avklart. Dette er et bevisst valg fra lovgiver, som ønsker at slike spørsmål drøftes og avklares mellom kommunene. Dette tilsier at det er stort rom for kommunene til å finne praktiske løsninger, så lenge de ikke strider mot loven eller dens formål.

Denne rapporten fokuserer hovedsakelig på en del slike problemstillinger som ikke er direkte løst i lov, rundskriv eller veiledninger.

2) Fellesnemndas juridiske og organisatoriske status. Myndighet. Inndelingslova § 26.

Når det er gjort vedtak om sammenslåing av to eller flere kommuner, skal det opprettes ei fellesnemnd til å forberede og gjennomføre sammenslutningen. Spørsmålet om fellesnemndas juridiske status har vært forelagt KMD og basert på departementets svar anbefaler prosjektgruppa at følgende forståelse legges til grunn:

Fellesnemnda er ikke å anse som en egen juridisk enhet, men et kommunalt organ opprettet i medhold av inndelingsloven. Det innebærer f.eks. at fellesnemnda ikke har eget organisasjonsnummer. Fellesnemnda har mange trekk av interkommunalt samarbeid iht. Kommuneloven § 27, men er ikke definert som dette.

Fellesnemnda har den myndighet som definert i lovens § 26, samt den myndighet kommunestyrene velger å gi nemnda i reglement. Det varierer litt fra prosess til prosess. Det er imidlertid viktig at fellesnemnda får delegert myndighet til å avklare både framtidig revisjons- og sekretariatsordning for den nye kommunen. For å unngå flere behandlinger i kommunestyrene, er det hensiktsmessig at denne delegasjonen vedtas i forbindelse med etableringen av fellesnemnda.

4 Kontrollutvalgets og kontrollutvalgssekretariatets rolle

En arbeidsgruppe har vurdert **kontrollutvalgets og kontrollutvalgssekretariatets rolle knyttet til kommunesammenslutningen**. Arbeidsgruppen har bestått av:

<i>Orrvar Dalby</i> (leder)	Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat
<i>Pål Ringnes</i>	Kontrollutvalgssekretariatet i Buskerud og omegn IS
<i>Mona Moengen</i>	Romerike Kontrollutvalgssekretariat IKS

Arbeidsgruppens mandat var:

- Hvilke områder og forhold er det viktig at KU og sekretariatet har spesielt fokus på i en sammenslåingsprosess?
- Tydeliggjøre prosessuelle forhold som berører kontrollutvalget.

4.1 Kontrollutvalgets funksjonstid

Det følger indirekte av bestemmelsene i Inndelingsloven at de valgte kontrollutvalgene i de kommunene som skal slå seg sammen, fungerer fram til ny kommune er etablert. Inndelingsloven har ikke hjemmel for å etablere felles kontrollutvalg i perioden fram til ny kommune er etablert.

4.2 Valg av revisor til fellesnemnda

Etter Inndelingslova § 25 skal fellesmøtet mellom de aktuelle kommunestyrene som fylkesmannen kaller inn til etter at det er gjort vedtak om sammenslåing, drøfte valg av revisor for fellesnemnda. Valg av revisor skjer deretter i de respektive kommunestyrene, forutsetningsvis som likelydende vedtak.

Inndelingsloven sier ikke noe om kontrollutvalgets rolle i behandlingen. Praksis i fra kommunene i Vestfold (fire prosesser) er at i tre tilfeller har kommunestyrene valgt revisor etter innstilling fra kommunenes kontrollutvalg. I det siste tilfellet er det gjennomført valg av revisor etter direkte vedtak i kommunestyrene.

Prosjektgruppen anbefaler å følge vanlig prosedyre ved valg av revisor i kommunene, dvs. valg foretas av kommunestyrene etter innstilling fra de sammenslående kommunenes kontrollutvalg. Dette vil også styrke legitimiteten til det valget som gjøres.

I praksis vil valg av revisor ikke volde noe problem, så lenge de kommunene som skal slå seg sammen, har samme revisor. Når kommunene har forskjellig revisor, vil det kunne tenkes at kontrollutvalgene ikke innstiller på samme revisor. Her er det lovens forutsetning at spørsmålet skal drøftes og avklares på fellesmøtet, og at kommunestyrene deretter fatter likelydende vedtak.

Normalt føres fellesnemndas regnskap av en av de berørte kommunene. Den praktiske løsningen vil da være at regnskapsførende kommunes revisor også velges som revisor for fellesnemnda.

4.3 Hvem skal revisor rapportere til?

I Ot.prp. nr. 41 (2000-2001) er det uttalt flg. under pkt. 8.2.3:

«Når det gjeld folkevalt kontroll med verksemda i fellesnemnda, bør den liggje til den enkelte kommunen sitt kontrollutval, som kan føre kontroll på vegne av sin kommune. Dermed må revisor rapportere til alle dei aktuelle kommunane/fylkeskommunane.»

Fellesnemndas funksjonstid er begrenset og det er viktig med god forankring og innsyn i alle de deltakende kommuner. På denne bakgrunn anbefales at revisor rapporterer i tråd med anbefalingene i Ot.prp. nr. 41 (2000-2001.) Se ellers pkt. 6 under.

4.4 Valg av revisor i den nye kommunen (der fellesnemnda er gitt fullmakt til å velge løsning)

Fellesnemnda kan få fullmakt til å tilsette personale i den nye kommunen, herunder revisor, jfr. § 26, 5. ledd. Inndelingslova angir prosedyre for valget og her er det entydig slått fast i samme bestemmelse at kontrollutvalgene i de sammenslående kommunene skal avgi (hver sin) innstilling.

Når kommunene har forskjellig revisor, vil det kunne tenkes at kontrollutvalgene ikke innstiller på samme revisor. Der fellesnemnda har fått fullmakt til å velge løsning, må nemnda forholde seg til innstillingene og foreta det valget den mener er det beste. Det anbefales imidlertid at en forsøker å avklare en slik situasjon i forkant av behandlingen i fellesnemnda.

Fellesnemnda kan også med hjemmel i § 26, 5. ledd få fullmakt til å videreføre *«deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller videreføre avtale med annen revisor.»* Slikt vedtak forutsetter at fellesnemnda har fått fullmakt til dette i det reglement kommunestyrene har vedtatt, og skal også skje på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalgene.

Dersom det skulle være aktuelt å konkurranseutsette revisjonsoppdraget for den nye kommunen, må det eventuelt skje i samsvar med anskaffelsesregelverket.

4.5 Valg av kontrollutvalgssekretariat for den nye kommunen

Fellesnemnda kan også få fullmakt til å videreføre sekretariatsordning for kontrollutvalget i den nye kommunen, jfr. § 26 i loven.

Kontrollutvalgene skal avgis innstilling i saker om valg av sekretariatsordning.

Som for revisjon, vil dette ikke føre til problemer i praksis, dersom kommunene har samme ordning. Der hvor kommunene har forskjellig sekretariatsløsning, vil det kunne bli forskjellig innstilling fra kontrollutvalgene. Det anbefales at en slik situasjon forsøkes avklart i forkant av behandlingen i fellesnemnda.

Prosjektgruppa anbefaler at det benyttes et settesekretariat til å forberede saken for kontrollutvalgene.

4.6 Kontrollutvalgets fokus etter at vedtak om sammenslåing er fattet

Kontrollutvalget bør i denne fasen vurdere å endre fokus fra den normale bakoverskuende tilnærmingen til et mer «her og nå» fokus. Det kan være aktuelt å be prosjektleder og rådmenn jevnlig orientere om prosessen. Videre bør kontrollutvalget bidra til at fokuset på internkontroll, interkommunalt samarbeid, eierstyring mv. er på plass både i forhold til ny kommune, men også i «gammel kommune» inntil denne opphører.

4.7 Regnskapsrevisjon

Av Inndelingslova § 25 går det fram at felles kommunestyremøte skal drøfte *«val av revisor for verksemda i fellesnemnda»*. I KMDs veileder «Formelle rammer i byggingen av nye kommuner», pkt 3.2.3, er dette omtalt som at *«kommunene må også ta stilling til hvilken revisjonsordning fellesnemndas virksomhet skal ha»*. Utover dette er det gitt få bestemmelser om revisjonens innhold og rapporteringsform.

Et av spørsmålene som må avklares er hva det skal avgis revisjonsberetning/uttalelse om. Det er ikke gitt regler om regnskap for fellesnemndene, og hva regnskapet vil omfatte kan trolig variere bl.a. utfra hvordan de er organisert. Det antas likevel at det sjelden vil være snakk om et fullstendig årsregnskap.

Utover å uttale seg om regnskapet skal revisor i kommunal sektor også uttale seg om forhold knyttet til budsjett, årsberetning, registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Det er ikke gitt at det avgis noen årsberetning for fellesnemnda, og rutiner for registrering og dokumentasjon kan, avhengig av organisering, være noe som følger rutinene i regnskapsførende

kommune. Vi mener det vil være naturlig å uttale seg om budsjett dersom det legges fram et regnskap hvor det rapporteres mot budsjett, dvs. inneholder budsjettopplysninger. Vi har videre lagt til grunn at forholdet til budsjett vurderes på samme måte som ved revisjon av kommunen.

En annen problemstilling er hvem som skal være adressat for uttalelsen. Fellesnemndene vil i de fleste tilfeller eksistere i deler av to kalenderår, slik at det vil være snakk om to uttalelser. Siden det er fellesnemndas revisor det er snakk om, mener vi det riktige må være at revisors uttalelse avgis til fellesnemnda, men da den siste uttalelsen avlegges vil ikke fellesnemnda eksistere lenger. Det virker derfor naturlig at adressat for den siste uttalelsen vil være det nye kommunestyret. Uansett hvordan dette legges opp vil det trolig bli en situasjon med ulik adressat de to årene.

En tilknyttet problemstilling er hvem som ev. skal være kopimottakere. Dette spørsmålet må henge sammen med det som er uttalt om valg av revisjonsordning og behovet for folkevalgt kontroll. Som påpekt ovenfor skal kommunene i et fellesmøte ha drøftet valg av revisor til nemnden. I tillegg er det i Ot.prp. nr. 41 (2000-2001) uttalt flg. under pkt.8.2.3: *«Når det gjeld folkevalt kontroll med verksemda i fellesnemnda, bør den liggje til den enkelte kommunen sitt kontrollutval, som kan føre kontroll på vegne av sin kommune. Dermed må revisor rapportere til alle dei aktuelle kommunane/fylkeskommunane.»* Ut fra dette er det naturlig at den enkelte kommunes kontrollutvalg og kommunestyrene får kopi av revisors revisjonsberetning/uttalelse.

4.8 Forvaltningsrevisjon

I kommuner som vil bli berørt av kommunereformen, bør tidshorisont og innhold i overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon vurderes. Det bør vurderes hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter som vil være mest relevante i en slik situasjon. Kontrollutvalgene bør i denne fasen også vurdere andre kontrollvirkemidler som f.eks. orienteringer fra rådmannen og virksomhetsbesøk.

4.9 Selskapskontroll

Istedenfor ordinær selskapskontroll for kommuner som går inn i sammenslåingsprosesser, vil det være aktuelt for kontrollutvalget å ha fokus på kommunens strategi med sine forskjellige interkommunale samarbeidsløsninger, jfr. KMDs veileder «Formelle rammer i byggingen av nye kommuner» pkt. 4.4.3.

4.10 Vurdere konsekvenser for eget selskap

Sekretariatene anbefales å vurdere hvilke konsekvenser kommunereformen vil få for eget selskap. Det må bli en konkret vurdering når det er hensiktsmessig å starte denne vurderingen, men den bør senest påbegynnes når det er klart at en eller flere av eierne vil berøres av kommunereformen. Konsekvensene vil både kunne bli økonomiske og strukturelle. Beslutning i slike saker må tas av eierne etter at sekretariat har utredet og vurdert saken og styret har gitt sine anbefalinger.

Den samme situasjonen vil også oppstå for de kommunalt eide revisjonsselskapene.

5 Risikoområder i en sammenslåingsprosess – Vurdering av internkontroll

I en kommunesammenslåingsprosess er det mange forhold som må på plass, men alt må ikke være på plass med det samme. Det ble derfor satt ned en arbeidsgruppe for å vurdere hvilke forhold som måtte være på plass fra dag en i den nye kommunen. Svaret på dette spørsmålet vil kunne være flere, avhengig av hvilke perspektiv som legges til grunn. Arbeidsgruppen ble bedt om å ta utgangspunkt i den interne kontrollen.

Arbeidsgruppen har bestått av:

Linn Karlsvik, (leder) revisjonssjef Sandefjord kommunerevisjon
Randi Blystad, assisterende avdelingsdirektør Oslo kommunerevisjon
Tina Skarheim, prosjektkoordinator nye Sandefjord kommune

Arbeidsgruppens mandat var:

- *Kartlegge mulige vesentlige risikoområder i en kommunesammenslåingsprosess, fra et revisjonsperspektiv.*
- *Hovedfokus vil være på tidsrommet fra kommunenes vedtak om sammenslåing frem til ny kommune er etablert.*
- *Arbeidet skal ikke lede frem til ferdige revisjonsprogram, men skal gi revisor nyttige innspill til arbeidet med å vurdere områder for revisjon i forbindelse med sammenslåingsprosessen.*

Målgruppen for vurderingen er revisorer og andre som arbeider med kommunal økonomiforvaltning.

Ambisjonen har ikke vært å avgi noen omfattende rapport eller veileder, men å peke på viktige områder som må gis oppmerksomhet.

En kommunesammenslåing innebærer veldig mange små og store beslutninger, samt veldig mye arbeid. For å lykkes må man ha bevissthet og kunnskap om rekkefølge og avhengigheter, vilje til å prioritere det viktigste – og evnen til å utsette beslutninger og arbeid som kan vente.

Vi håper at rapporten skal bidra til at et komplekst og omfattende arbeid kan gjøres håndterbart ved å «dele opp» i mindre prosjekter og å ha oppmerksomhet på hva man som minimum må lykkes med.

Arbeidsgruppen har avgrenset sitt arbeid til ikke å omfatte materielle kommunaløkonomiske eller finansielle tema.

Arbeidsgruppens rapport følger som vedlegg 1.

6 Dreiebok – Årsoppgjør med fokus på kommunesammenslåing

Det ble også opprettet en arbeidsgruppe for å utvikle ei **dreiebok for årsoppgjør med fokus på kommunesammenslåing**. Arbeidsgruppen har bestått av følgende ansatte i Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS:

Irene Loka (leder) revisjonssjef,
Monica Nilsen
Alla Steffensen
Merete Becher Ingvoldstad

Arbeidsgruppens mandat var:

- Lage et verktøy/sjekkliste til bruk ved avslutning av et kommuneregnskap i forbindelse med en kommunesammenslåing.

Dreieboken er ment å være et redskap for revisor og bygger på erfaringer fra kommunesammenslutninger i Danmark.

Dreieboken er et redskap for revisor ved revisjon av en kommune som er besluttet sammenslått med andre kommuner. Dreieboken konsentrerer seg om forhold som påvirker regnskapet. Det gjøres oppmerksom på at dreieboken kun er en veiledning og ikke kan betraktes som uttømmende.

Nedpakking av et regnskap og sammenslåing av flere regnskap er en omstendelig og tidkrevende prosess. Dreieboken bygger på erfaringer fra tilsvarende prosesser i Danmark og tar for seg handlinger knyttet til alle delene av regnskapet på kapittelnivå i KOSTRA.

Dreiebok – Årsoppgjør med fokus på kommunesammenslåing følger som vedlegg 2.

7 Selvkost

- Hva skjer med avgiftsnivået i en kommune der de sammenslående kommunene har ulikt avgiftsnivå og ulik dekningsgrad
- Bruk av selvkostfond

Departementet svarte:

«Dersom kommuner som slår seg sammen, har forskjellig avgiftsnivå og/eller selvkostgrad (f.eks. hvis en kommune har vedtatt at gebyrinntektene skal dekke 100 pst. av selvkost, mens den andre kommunen har vedtatt at gebyrinntektene skal dekke 80 pst.), må det ved sammenslåingstidspunktet avtales felles satser.

Generelt kan kommunen differensiere avgiftsnivået ut fra innbyggernes bruk av tjenestene, men ikke ut fra geografi. Adgangen til å differensiere gebyrene innad i kommunen vil avhenge av hjemmelsgrunnlaget for det enkelte gebyret.

I prinsippet skal gebyrene dekke kostnadene for tjenestene som innbyggerne har fått, og innbyggere i en kommune skal ikke subsidiere innbyggerne i en annen. Kommuner som skal slå seg sammen, bør derfor ta sikte på at selvkostfondene ved sammenslåingen er like i størrelse, relativt sett. F.eks. kan fondene bygges ned mot null i årene fram mot sammenslåingen. Dette ble bl.a. gjort i sammenslåingen mellom Inderøy og Mosvik.»

8 Eiendomsskatt

Ved sammenslåing av kommuner vil en kunne få en situasjon der en kommune har innført eiendomsskatt og en annen ikke. I eiendomsskattelova § 13 andre ledd heter det: «Får ein kommune nye grenser, skal reglane i første leden ikkje vera til hinder for at det på eigedomar i område som kjem med i kommunen, vert skrive ut eigedomsskatt etter same satsar som før utvidinga.»

Formuleringen ovenfor dekker situasjonen der en kommune utvider sine grenser, men hva vil situasjonen være dersom det opprettes en ny kommune? Vil den nye kommunen måtte forholde seg til eiendomsskattelova som en kommune som ikke har hatt eiendomsskatt tidligere, dvs. begynne med en sats på 2 promille det første året? (Jf. lovens § 13 første ledd)?

Departementet svarte:

«Dersom kommuner som skal slå seg sammen har forskjellige satser på eiendomsskatten, eller dersom en kommune har innført eiendomsskatt og den andre ikke, må kommunene bli enige om en felles sats i den nye kommunen. Departementet kan i forbindelse med en kommunesammenslåing gjøre unntak for reglene i en overgangsperiode. Denne unntaksmuligheten er hjemlet i inndelingsloven § 17. Denne bestemmelsen innebærer at kommunene kan få noe lenger tid til å samordne satsene i den nye kommunen enn det legges opp til i loven, og har blitt benyttet ved noen av de siste sammenslåingene. Unntaket åpner også for at skattesatsen kan økes hurtigere enn det eiendomsskatteloven legger opp til dersom det er aktuelt. Det vil si at det vil være mulig for den nye kommunen å ha makssats fra dag én, selv om bare den ene av de "gamle" kommunene hadde makssats. Dette har hittil ikke blitt benyttet ved en sammenslåing.»

Utgangspunktet er at ulik innretning av eiendomsskatten ikke skal hindre kommunesammenslåinger, men at eiendomsskatten må samkjøres i etterkant av sammenslåingen. Kommunene bør i vedtak om sammenslåing også klargjøre hvordan samkjøring av eiendomsskatten skal skje i den nye kommunen. Søknad om unntak må godkjennes av kongen i statsråd, som en del av kongelig resolusjon om sammenslåing.»

9 Kommunale garantier

Ved sammenslåing av to kommuner der den største kommunen (A) har en anstrengt økonomi og er i ROBEK, vil det kunne bli en situasjon der den nye kommunen vil være i ROBEK. Hvordan vil garantier gitt av den minste kommunen (B) bli behandlet? Vil det kreves ny godkjenning av fylkesmannen, jf. kommuneloven § 51, og vil en slik godkjenningssak bli vurdert på ordinær

måte, slik at det den økonomiske situasjonen i den nye kommunen som avgjør resultatet, eller vil tidligere gitte garantier videreføres?

Departementet svarte:

«Garantier som er gitt av den enkelte kommunen, vil bli videreført i sin helhet etter sammenslåingen. Det kreves dermed ikke ny godkjenning av fylkesmannen.»

10 Pensjonsforhold

Dersom kommuner som slår seg sammen har valgt ulik amortiseringstid for premieavviket, vil amortiseringsperioden kunne videreføres på samme måte som før sammenslåingen, eller må den nye kommunen velge en felles amortiseringsperiode for hele kommunen?

Ved oppløsning av en pensjonskasse kan det oppstå et avvik mellom frigjort egenkapital og kravet til egenkapital i nytt selskap. Dersom det er et positivt avvik (frigjort egenkapital er større enn kravet til innbetaling av egenkapital i nytt selskap), hvordan skal denne frigjorte kapitalen håndteres?

Departementet svarte:

Forskrift om årsregnskap og årsberetning regulerer ikke hva som skjer med (gamle) premieavvik etter en sammenslåing. Vår vurdering er at det er naturlig å bruke samme tankegang som i GKRS sitt notat: Forståelse av KRS 5 – Presisering vedrørende pensjon, hvor løsningen er at tidligere års premieavvik fortsetter med samme amortiseringstid som før. For premieavvik som oppstår etter sammenslåingen, må det imidlertid benyttes enten ett eller syv års amortiseringstid, jf. forskrift om årsregnskap og årsberetning § 13-4.

Uten at vi har gjort noe nærmere vurdering av spørsmålet om hvordan frigjort egenkapital ved oppløsning av en pensjonskasse vil håndteres ved en sammenslåing, vil vi anta at dette som utgangspunkt vil være inntekter som hører til i investeringsregnskapet. Nærmere vurdering må eventuelt gjøres i de konkrete sakene.

For å være sikker på vilkår, prosedyre og frister ved ev. oppsigelse av pensjonsforhold må det tas kontakt med den aktuelle pensjonskassen.

11 Anskaffelser

Anskaffelser er et omfattende område. Hvilke muligheter har kommunen til å endre eller tilpasse seg eksisterende kontrakter? Hvordan håndtere nye innkjøpsbehov som oppstår i overgangsfasen? Dette er noen av problemstillingene som er omhandlet i KMDs veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen.

12 Noen problemstillinger knyttet til IKT-systemer ved kommunesammenslåinger

Ved en kommunesammenslåing vil det reise seg en rekke problemstillinger knyttet til den nye kommunens IKT-systemer. Det er umulig å omtale alle disse utfordringene, men det er enkelte forhold som utpeker seg som særlig viktig. Oppsummert handler det om:

- Å begynne arbeidet tidlig
- Å sette av nok tid og ressurser
- Å planlegge for eventuelle feilskjær underveis i prosessen

Den enkelte kommune har en rekke IT-løsninger, programmer og lisenser. Noe av det første den nye kommunen bør gjøre etter vedtak om sammenslåing, er å vurdere hvordan ny IKT struktur skal være. Etableringen av denne strukturen er en svært komplisert og arbeidskrevende prosess, som legger beslag på mye tid. Dette må tas hensyn til når prosjektet organiseres. I praksis kan dette gjøres på følgende måte:

- Få en oversikt over alle systemer og lisenser som de sammenslående kommunene har fra før, hvilke som har gått ut og hvilke som fortsatt gjelder. Det bør også avklares hvilke rettigheter og plikter som følger av lisensene, og hvilken betydning dette har i valgene som skal gjøres med henblikk på nye felles løsninger. Dette innebærer blant annet å gjennomgå eksisterende kontrakter for å avklare om det er mulig og komme ut av kontraktene dersom det er nødvendig, eller om det er mulig å overføre kontraktene til den nye kommunen.
- På flere områder vil de sammenslåtte kommunene ha ulike systemer. Definer hvilke systemer som må være felles ved oppstart av den nye kommunen (kartverket, e-post, økonomisystem, lønssystem, faktureringssystem, sak- og arkivsystem etc.), og hvilke systemer som kan vente.
- Foreta valg av hvilke systemer og programvare som den nye kommunen skal benytte. I denne delen av prosessen må det også tas høyde for hvilke kriterier som skal ligge til grunn for valgene. Eksempel på kriterier kan være funksjonalitet (hvilke systemer er enklest i bruk), kostnadseffektivisering (vil valget medføre at man klarer å utnytte stordriftsfordeler) osv.
- Utarbeid oversikt over behovet for lisenser (typer og antall) basert på de valgene som er gjort. Inngå eventuelt nye avtaler der dette er nødvendig for de systemene den nye kommunen skal benytte. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser regulerer prosedyrene ved inngåelse av nye avtaler og handlingsrommet for regulering av eksisterende avtaler.
- Sett opp en rekkefølge for konvertering – sett av tilstrekkelig ressurser til å gjennomføre konverteringen. Innsatsen bør i første omgang rettes inn mot de områdene som er mest prekære og som må være på plass ved oppstart av den nye kommunen.
- Sett opp en plan for opplæring av brukerne. Tidsplanen må avklares med hver avdeling som blir berørt.

- Sørg for å ha nødvendige beredskapsløsninger på plass dersom det oppstår uønskede hendelser underveis.

Som nevnt er etablering av ny IKT struktur en omfattende oppgave. Erfaringer fra tidligere prosesser viser at det er stor risiko for både under- og overkapasitet etter at sammenslåingen er gjennomført. Underkapasitet vil føre til dårlige tjenester og klager fra brukere, overkapasitet vil slå ut på budsjettet. I tillegg vil det kunne være urasjonelle løsninger, der en ikke får ut stordriftseffekter. Det er derfor viktig at det legges inn sjekkpunkter der en både avstemmer plan mot behov og gjennomføring mot plan.

13 Arkiv

Kommunestrukturreformen vil få store konsekvenser for kommunens dokumentasjon, enten den er på papir eller digital. Arkivverket og samarbeidspartnerne i SAMDOK har laget en veiledning om arkiv til kommuner som skal slå seg sammen. Veiledningen gir råd om hva som kan gjøres før vedtak om sammenslåing er fattet. Del 1 av veiledningen er klar og del 2 og 3 skal komme i løpet av 2016.

14 Ledelse

Kommunereformen gir store utfordringer både innenfor politikk og administrasjon. Godt samspill og god ledelse vil være avgjørende i prosesser og for resultater. Det må skapes både involvering, engasjement hos de involverte, og mål må tydeliggjøres. God håndtering av arbeidsgiverrollen er en av nøklene for å nå lokale mål som kommuner setter seg i kommunereformen.

KS har utarbeidet heftet Arbeidsgiverpolitikk ved kommunesammenslåing, der de belyser noen sentrale forhold.

Vedlegg

- Vedlegg 1) Kommunesammenslåing – Revisors oppmerksomhetsområder og risikoer for økonomiforvaltningen
- Vedlegg 2) DREIEBOK – Årsoppgjør med fokus på kommunesammenslåing

Referanser og kilder:

Arkivverket:

<http://www.arkivverket.no/arkivverket/Arkivverket/Om-oss/Aktuelt/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2014/Orientering-om-Riksarkivarens-arbeid-med-kommunereformen>

DIFI (Prosjektveiviseren som er egnet for alle typer prosjekter):

<http://www.prosjektveiviseren.no/>

Kommunal- og regionaldepartementet:

Veileder til reglene om offentlige anskaffelser i forbindelse med kommunereformen
https://www.regjeringen.no/contentassets/1e33b4101f064067a916ab746b796304/veileder_anskaffelsesregelverket_kommunereform.pdf

KS:

Arbeidsgiverpolitikk ved kommunesammenslåinger
<http://www.ks.no/globalassets/blokker-til-hvert-fagomrade/arbeidsgiver/arbeidsgiverpolitikk/arbeidsgiverpolitikk-ved-kommunesammenslainger-et-sammendrag.pdf>

Statens kartverk:

Kommunereform <http://www.kartverket.no/kommunereform/>

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 35/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

VIRKSOMHETS BESØK

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalget ønsker å foreta et virksomhetsbesøk hos NN i det første møtet i 2017

Saksopplysninger

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen, og for at ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalget, kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter eller kontrollutvalget kan invitere virksomheten eller enhetene til sitt møte. Dette kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Besøkene initieres og gjennomføres av kontrollutvalget i samarbeid med sekretariatet. Slike virksomhetsbesøk kan ikke på noen måte sammenlignes med et tilsyn eller kontroll, og dette må kommuniseres til rådmann og den enhet som blir besøkt.

Formålet med besøk er blant annet å:

- Bli kjent med virksomheten, og å gjøre kontrollutvalgsarbeidet kjent i kommunen
- Undersøke generelt om krav til internkontroll er kjent i virksomheten, og om sentrale føringer knyttet til for eksempel etikk er kommunisert
- Sjekke utvalgte områder som for eksempel HMS, offentlige anskaffelser og lignende ved å få orientering om og innsyn i system og rutiner
- Få innspill til kontrollutvalgets risikoanalyse og planarbeid

Hvis en ønsker å etablere en fast praksis med virksomhetsbesøk, kan en utarbeide en prosedyre for slike besøk. Planlagte besøk kan også inngå i en eventuell årsplan for kontrollutvalget. Det er i møteplanen åpnet mulighet for 1-2 slike besøk hvert år.

VURDERING

Kontrollutvalget i Eide fikk i møte 13.mai 2014 en orientering om teknisk etat sitt virkeområde v/ Teknisk sjef John Olav Gautvik. I møte 12.mai 2015 fikk kontrollutvalget en orientering om Eide kommunes regnskapsavdeling v/rådmann og økonomimedarbeider Håvard Herskedal. Det har ikke vært avholdt noe virksomhetsbesøk siden. Utbyttet for kontrollutvalget var god.

Hvis kontrollutvalget i Eide ønsker å gjennomføre et besøk eller invitere en enhet, er det mulighet for dette til utvalget sitt første møte i 2017.

Sveinung Talberg
rådgiver

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 36/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretærens innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:.....

1. Kommunereformen – status og videre prosess jf. sak PS 34/16

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller en orientering om.

En slik oppfølgingsliste kan være et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp eventuelt å ha til observasjon.

Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger:

- ajourført oppfølgingsliste pr. 15.11.2016.
- Brev fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal, datert 10.11.2016

Sveinung Talberg
rådgiver

**KONTROLLUTVALGET I
EIDE KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr 15.11.2016)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
<p>KU sak 31/14 25.11.2014</p>			<p>1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Samhandlingsreformen i Eide kommune»</p> <p>2. Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen.</p> <p>3. Prosjektet bestilles utført hos Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R.</p> <p>Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget</p>	<p>Prosjektplan er utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 den 15.06.2015. Kontrollutvalget gjorde enstemmig vedtak av prosjektplan i sak PS 20/15 den 22.06.2015. Etter tidsplanen i prosjektplanen skal rapporten foreligge til behandling i Kontrollutvalg og kommunestyre i løpet av 2016.</p> <p>15.01.2016: Foreløpig prosjektrapport fra mottatt fra kommunerevisjonen</p> <p>27.01.2016: Endelig forvaltningsrevisjonsrapport mottatt fra kommunerevisjonen.</p> <p>08.02.2016: Kontrollutvalgets vedtak og innstilling til kommunestyret</p> <ol style="list-style-type: none"> Eide kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Eide kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens kapittel 1 under oppsummering, samlede vurderinger og anbefalinger. Kommunestyret ber rådmannen om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd. <p>28.04.2016: Behandling i Eide kommunestyre sak PS 16/64. Enstemmig vedtak i tråd med innstillingen.</p>
<p>Energi og klimaplan i Eide kommune</p>	<p>14.04.11</p>	<p>Adm.</p>	<p>Eide kommunestyre vedtok i møte 25.03.2010, sak 10/11 Energi og klimaplan for Eide kommune. Planen ble vedtatt som egen temaplan som skulle tas inn som kommunedelplan</p>	<p>14.04.11: Kontrollutvalget ønsker å få informasjon om status for den vedtatte planen. Saken føres opp på oppfølgingslisten som nytt punkt.</p> <p>01.06.11: Rådgiver Håkon Slutaas ga en kort orientering i møtet om de prioriterte tiltak som var i gang. Kontrollutvalget ønsker en skriftlig status-rapport om iverksatte og planlagte tiltak i Energi og klimaplanen i Eide kommune til neste møte.</p>

			ved rullering av kommuneplan eller energi- og klimaplan.	<p>15.09.11: Skriftlig og muntlig orientering gitt i dagens møte. Kontrollutvalget ønsker en årlig statusrapport om Energi- og klimaplanen i Eide kommune.</p> <p>31.10.12: Rådgiver i Naturforvaltning Håkon Slutås orienterte om Energi og klimaplanen i Eide kommune, supplert av kommunalsjef Sverre Hovland. Slutås delte ut en statusrapport med oversikt over mål og tiltak i klimaplanarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget ønsker saken fortsatt under observasjon og vil be om en ny statusrapport høsten 2013.</p> <p>19.11.13: Enhetsleder John Olav Gautvik orienterte og delte ut en statusrapport med oversikt over måloppnåelse i Energi og klimaplan for Eide kommune og redegjorde for det enkelte punkt. Kontrollutvalget ønsker saken fortsatt under observasjon og vil be om en ny statusrapport høsten 2014.</p> <p>05.03.14: Teknisk sjef og rådmann orienterte. Det kan se ut som Energi og klimaplanen i Eide kommune er noe ambisiøs i forhold til kapasitet. Planen vil derfor bli justert. Kontrollutvalget avventer ny statusrapport til høsten.</p> <p>15.10.14: Teknisk sjef orienterte. Planen er ikke justert, men de har oversikt over status. Teknisk sjef overleverte til kontrollutvalgs-sekretariatet en rapport over status pr. 14.10.2014 for oppnåelse av mål i Energi og Klimaplan for Eide kommune. Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre og vil ha en ny statusrapport høsten 2015.</p> <p>10.09.15: Teknisk sjef Jon Olav Gautvik orienterte. Planen er ikke justert siden forrige statusrapport til kontrollutvalget i oktober 2014. Kontrollutvalget konkluderte nå med at de ønsker å orientere kommunestyret om utviklingen i saken og ber sekretæren lage et utkast til et brev som skal oversendes til kommune-styret. Saken følges videre.</p> <p>18.11.15: Brev fra kontrollutvalget, datert 22.09.2015 er sendt til kommunestyret og lagt fram som referatsak, RS 15/16 i kommunestyrets møte 29.10.2015. I kommunestyret ble det stilt spørsmål om rådmannen ville følge opp saken. Rådmannen bekreftet i kommunestyre-møtet at det vil skje en revisjon av tidligere plan, og det vil bli fremmet ny sak. Kontrollutvalget vil følge saken videre til ny plan foreligger.</p> <p>27.04.2016: Rådmannen orienterte i møtet om at det ikke har skjedd noe i denne saken, men at kommunen må lage en planstrategi som sier noe om hvilke planer som skal prioriteres. Kontrollutvalget vil følge saken videre til ny plan foreligger.</p>
Oppfølging av	05.03.14	Rev./adm	Rapporten ble behandlet av	03.03.15: Oppfølging av forvaltningsrevisjons-rapporten behandlet i dagens møte.

<p>forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune»</p>			<p>kontrollutvalget i møte 14.05.2013 i sak 13/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 30.05.2013 i k-sak 13/38. Oppfølging av rapporten vil ventelig skje i løpet av høsten 2014.</p>	<p>Kontrollutvalget ønsker en ny orientering til høsten 2015 vedr. punktet om «forsvarlig saksbehandlingstid». Videre ønsker utvalget en orientering i 1. halvår 2016 om de øvrige tiltak kommunen planlegger å iverksette.</p> <p>10.09.15: Fagsjef Henny M. Turøy orienterte. Eide kommune har ikke klart å redusere saksbehandlingstiden for søknader om spesialpedagogiske tiltak i forhold til situasjonen som det ble redegjort for i mars 2015. Turøy har ikke oppfattet at brukerne opplever saksbehandlingen og saksbehandlingstiden som uforsvarlig. Se nærmere redegjørelse i protokoll for orienteringssak OS 15/15 fra dagens møte.</p> <p>Kontrollutvalget avventer ny orientering om dette punktet og øvrige tiltak som skal iverksettes i løpet av 1. halvår 2016, jfr. statusrapport pr. 03.03.2015.</p> <p>27.04.2016: Oppvekstsjef Turøy orienterte om at det ikke hadde skjedd noe nytt i saken, men at det forelå planer for hva som skal prioriteres. En vil satse på forebygging, veiledning og rådgivning til foreldre for dermed å unngå at det kommer mange nye saker og dermed kan også saksbehandlingstiden gå ned. Det er etablert et nettverk med 3 kommuner (Eide, Fræna og Gjemnes) på området der en skal se på bemanningstetthet, kompetanse og veiledning. Barnehageområdet har ikke kommet like langt som skoleområdet på å analysere og komme med forslag til endringer.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre med orientering fra administrasjonen.</p>
<p>PS 05/16 REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015</p>	<p>08.02.16</p>	<p>Rev.</p>	<p>I revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2.halvår 2015 beskrives det at det i rapportens del under innkjøpsområdet er anmerket at det for vaskeritjenestene ikke forelå innkjøpsavtale, men at det ble brukt fast leverandør.</p> <p>Økonomiansvarlig for Eide kommune er forespurt om det finnes rutiner for innkjøp utenfor avtale.</p>	<p>Kontrollutvalget ønsket at revisjonen fulgte videre opp innkjøpsområdet.</p> <p>Kontrollutvalget ber revisjonen undersøke bruken av rammeavtaler og innkjøpsrutiner. Kontrollutvalget ber om at dette blir kommentert i revisjonens rapport for 1.halvår 2016.</p> <p>27.04.16: Rådmannen orienterte om kommunens praksis og at det er inngått rammeavtaler på en rekke områder innenfor innkjøps samarbeidet «Orkide» der kommunen er med.</p> <p>10.11.16: Brev fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal, der revisjonen konkluderer med at vaskeritjenestene(vask av tøy) etter avtaleinngåelse i 2004 ikke har vært lagt ut på anbud. Dette er etter revisors vurdering brudd på lov om offentlige anskaffelser.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre og i forhold til revisjonen sin rapport for 1.halvår 2016.</p>

Kontrollutvalget i Eide kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet i Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 Molde

Deres referanse:

Vår referanse:
June Beøy Fostervold

Arkivkode:
R 29/16

Sted/dato
Molde, 10. november 2016

Rutineundersøkelse – kjøp av vaskeritjenester i Eide kommune i 2016

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal har foretatt en rutineundersøkelse av kjøp av tjenester som Eide kommune gjennomførte i 2015. Tjenesteområdet som ble valgt var kjøp av vaskeritjenester (vask av sykehjemstøy). Revisjonen har i sin undersøkelse vært i kontakt med kommunalsjef Sverre Hovland og institusjonsleder Siv Lyngstadsås Nås.

Revisjonen har i sine vurderinger tatt utgangspunkt i gjeldende regelverk; lov av 16.7.1999 om offentlig anskaffelser og forskrift 7.4.2006 om offentlige anskaffelser. I tillegg er veileder til reglene om offentlige anskaffelser nyttet. Ved avtaleinngåelse var forskrift av 15.6.2001 om offentlig anskaffelser gjeldende.

Vaskeritjenester er levert av Unika AS. Unika AS er en vernet bedrift heleid av Averøy kommune. Avtale ble inngått mellom Eide kommune og Unika AS (daværende Sapro AS) i 2004. Starttidspunkt for avtalen var 1.3.2005, og hadde en varighet på tre år.

Eide kommune har lagt fram dokumentasjon som viser at det forut for avtaleinngåelse i 2004 ble innhentet tilbud fra tre leverandører.

Eide kommune opplyser at tjenestekjøpet i 2015 var på ca kroner 300 000 per år. Det går ikke fram om kommunen har vurdert den totale kontraktsummen for avtaleperioden, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 2-1. Beregning av anskaffelsens anslåtte verdi er i dag regulert i forskrift om offentlige anskaffelser § 2-3 niende og tiende ledd.

Eide kommune opplyser at avtalen ikke er reforhandlet etter avtaleinngåelsen i 2004. I avtalen står det at hvis ingen av partene innleder reforhandlinger innen 6 måneder før avtaleslutt anses avtalen å løpe i tre nye år. Det foreligger ingen dokumentasjon på at noen reforhandling er gjennomført. Avtalen var gyldig i tre år frem til 1.3.2008. Manglende reforhandling førte til at avtalen var gjeldende en periode etter dette, men etter revisjonens vurdering neppe i tre år. Regler for rammeavtalers lengde og begrensninger på avtalelengde er i dag regulert i forskrift om offentlige anskaffelser § 6-1 fjerde ledd og 15-1 fjerde ledd.

Vaskeritjenestene har etter avtaleinngåelse i 2004 ikke vært lagt ut på anbud. Dette er etter revisors vurdering brudd på lov om offentlig anskaffelser.

Med hilsen

June Beøy Fostervold
June Beøy Fostervold
Revisor

Kopi: Eide kommune v/ rådmann

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1551/06
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 15.11.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 37/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

EVENTUELT

Deltakelse på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 1.2.-2.2.2017:

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalget i Eide deltar med NN og NN på Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalgskonferanse 2017.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Eide ønsker å prioritere deltakelse på den årlige kontrollutvalgskonferansen til NKRF. Det ligger inne i budsjettet at utvalget kan delta med 2 personer.

Fastsetting av kontrollutvalgets første møte i 2017

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalget i Eide fastsetter første møte i 2017 til 7.februar

Saksopplysninger

Kontrollutvalget må fastsette sitt første møte i 2017. Videre møteplan fastsettes i første møte i 2017 når en kjenner møteplanene for formannskap og kommunestyre. Dette for å unngå møtekollisjon.

Sveinung Talberg
Rådgiver

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1551/06
Arkiv: 033&17
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 15.11.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 38/16	Kontrollutvalget	22.11.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 14.NOVEMBER 2016

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 14.november 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med møteleder velges:

1. ....
2. ....

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Protokollen godkjennes formelt i påfølgende møte samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen sammen med møteleder.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 5/16
Møtedato: 14.11.2016
Tid: Kl. 13.30 – kl 15.00
Møtested: Kommunestyresalen, Eide rådhus
Sak nr: 33/16
Møteleder: Kåre Vevang, leder (Ap)
Møtende medlemmer: Synnøve Egge, nestleder (H)
Willy Farstad (H)
Oddbjørg Hellen Nesheim (Ap)
Forfall: Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
Ikke møtt: Ingen
Møtende vara: Odd Magne Bolli
Fra sekretariatet: Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen: Ingen
Av øvrige møtte: Ordfører Egil Strand, rådmann Ole Bjørn Moen, enhetsleder regnskap
Lill Tove Gammelsæter

Møteprotokollen signeres og godkjennes i neste møte.

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til innkalling og sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 33/16 DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016
- Orientering fra rådmann

PS 33/16	DRIFTSRAPPORT EIDE KOMMUNE – 2.TERTIAL 2016
----------	---

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget fikk i sitt møte 20.09.2016 en muntlig orientering om driftsrapport Eide kommune 2.tertial 2016 av enhetsleder regnskap Lill Tove Gammelsæter. Rådmannen var forhindret fra å møte. På bakgrunn av orienteringen fattet kontrollutvalget følgende vedtak: Kontrollutvalget er bekymret over at budsjettet som kommunestyret vedtar ikke er reelt. Kontrollutvalget mener det er underbudsjettet når det viser en prognose på overforbruk i enhetene på i størrelsesorden 7 mill. kr.

Kontrollutvalget er også forundret over den usikkerhet som er knyttet til pensjonsutgiftene i budsjettet hvert år. Kontrollutvalget vil be kommunerevisjonen om en redegjørelse på området pensjonsutgifter.

Kontrollutvalget vil gjøre kommunestyret oppmerksom på disse forhold i forbindelse med budsjettprosessen for 2017.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med behandling i møtet. (4 voterende)

Kontrollutvalget sendte brev og særutskrift av vedtaket til ordfører 7.11.2016.

Formannskapet behandlet driftsrapporten 6.10.2016 og i kommunestyret 20.10.2016.

På bakgrunn av den skriftlige driftsrapporten til kommunestyret ønsker kontrollutvalget å ta opp igjen saken i sitt møte 22.11.2016. I dette møtet er rådmannen forhindret i å møte. Derfor ønsket leder i kontrollutvalget å kalle inn utvalget til et orienteringsmøte med rådmann og ordfører den 14.11.2016. Endelig behandling skjer i kontrollutvalget den 22.11.2016.

Leder viste til kommunens KOSTRA-analyse behandlet i kommunestyret 28.4.2016 som skulle brukes i budsjettarbeidet for 2017. Leder spurte hvordan denne er brukt under Formannskapet sin behandling av budsjetttrammen for 2017 i møte 10.11.2016. Ordfører svarte at KOSTRA-analysen ikke ga noe tydelig svar som en ikke var klar over tidligere. Medlem Oddbjørg Hellen Nesheim såg ikke noe igjen av bekymringene i driftsrapporten inn mot budsjett 2017-rammesaken til Formannskapet 10.11.2016. Rådmannen svarte at dette gikk frem av de 3 ulike alternativene og vil bli utgangspunkt for den framtidige budsjettdiskusjon.

I møtet 14.11.2016 gikk rådmannen igjennom driftsrapporten og den redegjørelse han ga til kommunestyret 20.10.2016. Rådmannen rapporterer til kommunestyret 2 ganger i året i tillegg til årsregnskapet. Mellom hver rapportering følger rådmannen opp enhetene med månedlig elektronisk rapportering. Det rapporteres på 6 områder:

1. Driftsregnskap opp mot vedtatt budsjett og status for fondsforvaltning.
2. Sykefravær
3. HMS
4. Politiske saker med oppfølging
5. Investeringsprosjekt og status
6. Tilsyn fra andre myndigheter

Utgangspunktet for saken er vedtatt budsjett i desember 2015 og budsjettendringer gjort 1. tertial 2016. Det er budsjettert med bruk av disposisjonsfondet på kr 6 982 000. I tillegg til dette viser årsprognosen et merforbruk på 7,7 mill. kr. Totalt merforbruk på 14,68 mill. kr.

Regnskapet per 31. august 2016 mot budsjett 31. august 2016 viser et merforbruk på 2,6 mill. kr. Rådmannen har gjennomført egne samtaler med 5 enheter. De forteller at nye tiltak som må gjennomføres ikke er faglig forsvarlig. De krever politisk behandling. Årsaken er at grunnbemanningen er lav på de fleste områder i Eide kommune.

Foreløpige beregninger på pensjon viser at de er lavere enn beregnet. I tillegg får en et positivt premieavvik. Til sammen anslår en dette til å være 7-9 mill. kr. Det betyr at rådmannen vurderer den økonomiske situasjonen slik at Eide kommune minimum går i balanse i 2016. Men da kommer 6,9 mill. kr fra disposisjonsfondet.

Sykefraværet per 30.6. er på 8,9 % i fjor var det på 8,1 %. Det ligger stabilt på 8 %. Det vil si at 36 medarbeider er borte fra jobb hver dag. Lite av fraværet ikke er jobbrelatert. Målet er å komme ned mot 6 % fravær og det arbeides kontinuerlig for å nå målet.

På HMS-området har Eide kommune gode rutiner. En har 6 verneområder med valgt verneombud og hovedverneombud. Eide kommune har felles bedriftshelsetjeneste med Kristiansund og rapporten blir lagt fram for AMU.

En viktig sak for rådmannen er oppfølging av politiske vedtak. Driftsrapporten inneholder en oversikt over hvilke saker som er i prosess. Kontrollutvalget har egen oppfølgingsliste.

Eide kommune har mange investeringsprosjekt i 2016. Disse følges opp av rådmannen og status er gitt pr. 31.8.2016.

Eide kommune har 7 ulike tilsynsaktører: Eget kommunalt tilsyn, Fylkesmannen på beredskap, brannverntilsynet, kystlab-miljørettet, arbeidstilsynet, eltilsynet, forvaltningsrevisjon og kontrollutvalg.

Til kommunestyret 20.10.2016 oppsummerte rådmannen at en anbefalte å ikke gjøre noen budsjettendringer nå. Det vil ramme tjenestene.

Synnøve Egge spurte om hvorfor det er så stor usikkerhet til pensjonsutgiftene. Enhetsleder regnskap svarte at de i budsjettet (høsten 2015) legger inn den utgiftsprosent som pensjonsleverandøren forespeiler blir gjeldende for neste år. Denne prosenten belastes enhetene. Når pensjonsleverandøren ett år senere kommer med mer sikre tall blir dette ikke tatt inn på enhetene, men belastet/godskrevet et eget «ansvar». Det ble forespeilet en utgiftsprosent på 15 % av lønnsgrunnlaget, men nå viser de reelle tall 12 %.

Sekretæren anfører: Det betyr at hvis enhetene hadde blitt bokført de reelle pensjonsutgiftene hadde de gått i balanse: Nå har de i prognosen et merforbruk på 7,7 mill. kr, men hadde de blitt tilført de reelle pensjonsutgifter som viser et innsparing på 7-9 mill. kr, ville de gått i balanse mot budsjettet.

Til de enkelte tjenestene hadde leder følgende spørsmål til rådmannen: Eide barneskole varsler et merforbruk på 1 mill. kr, der halvparten dreier seg om enkeltvedtak på første trinn. Kjente ikke rådmannen til at det kom elever inn på Eide barneskole fra barnehager som trengte ekstra ressurser når budsjettet ble vedtatt? Rådmannen svarte at det er et overføringsmøte mellom barnehage og skole. Her skal PPT-tjenesten bistå. Men PPT-tjenesten er underbemannet og ventelistene øker. Når PPT gjør et enkeltvedtak så må dette vedtaket følges og det berører det øvrige budsjettet. Det er større behov for ekstra ressurser til et barn som kommer fra barnehagen og skal inn i skolen for læring. Dette var ikke godt nok kjent eller utredet på budsjettidspunktet. Barnet kan også oppholde seg i en barnehage og i en annen kommune. Da kjenner ikke PPT til behovet.

Leder spurte hvordan rådmannen betraktet den vedtatte budsjetttrammen utfra om denne var reell? Rådmannen svarte at den var reell på budsjettstadiet, men at enkeltsaker og vedtak gjennom året påvirker budsjettet i stor grad. Budsjettet er i utgangspunktet marginalt. Ordfører kommenterte at kommunens økonomi er i balanse. Kommunen skal gå inn i den nye kommunen med et disposisjonsfond som utgjør 5 % av driftsinntektene. Ordfører mener at kommunen heretter skal treffe bedre med budsjetteringen. Rådmannen kommenterte at dagens drift er forsvarlig og innenfor lovverket, men at marginene er små.

Leder i kontrollutvalget takket for orienteringen i møtet og minnte om at saken vil bli tatt opp igjen til endelig behandling i kontrollutvalgets møte 22.11.2016.

Kåre Vevang
leder

Synnøve Egge
nestleder

Willy Farstad

Oddbjørg Hellen Nesheim

Bjørn Ståle Sildnes

Sveinung Talberg
rådgiver